

وزارت علوم و آموزش عالی
مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی
مرکز مدارک علمی

چکیده

مقاله‌های مجله‌های ایران

در زمینه

علوم اجتماعی

دوره هفتم

شماره ۱-۲

چکیده نهمین ماهه اول سال ۱۳۵۲

خرداد ۱۳۵۸

صاحب امتیاز :	مینا اشرف
سر دبیر :	جلال مساوات
ماشین نویس :	پروین محمد زمانی

مرکز مدارك علمي - بخش انتشارات
تهران - خیابان شاهرضا - چهارراه کاخ - شماره ۴۶
تهران - صندوق پستی ۱۳۸۷ - ۱۱

شماره برگه مرکز خدمات کتابداری ۳۸۰۴ - ۴۵۳

این نشریه در چاپخانه مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی به چاپ رسیده است

فهرست مطالب

۴۸ - ۱	آموزش و پرورش
۱۲۵ - ۴۹	اقتصاد
۱۷۸ - ۱۲۶	جامعه‌شناسی
۲۱۲ - ۱۷۹	حقوق
۲۲۷ - ۲۱۳	روانشناسی
۲۳۹ - ۲۲۸	علوم اداری
۲۵۴ - ۲۴۰	علوم سیاسی

نام چکیده نویسان

ع. آ. آ.	آذرنگ ، عبدالحسین
آ. آ.	آزادیان ، آنوش
ش. ا.	اسفندیاری ، شهین
ف. پ.	پرآور ، فهیمه
پ. پ.	پویانی پور ، پرویز
ع. ت.	تمیزی ، علی
س. ت.	تقدس ، سعیده
م. ت.	توفیق ، مسعوده
م. ج.	جورابچیان ، محبوبه
ا. خ.	خاک نگار ، احمد
ا. د.	داوری ، احمد
م. د.	دستمالچی ، مهین
ع. ز.	زهادی ، عزت الله
م. ع.	علامه ، منیژه
ل. م.	مرتضائی ، لیلا
ج. م.	مساوات ، جلال
م. م.	معتقدی ، محمود
گ. ه.	هندسی افشار ، گیتی

پیشگفتار

این نشریه شماره ۱-۲ از هفتمین دوره مجله "چکیده" مقاله های مجله های ایران در زمینه علوم اجتماعی است. این دو شماره پیش از پیروزی انقلاب ایران و پیش از آغاز جنبش، آماده چاپ شده بود. با این دو شماره دوره سابق مجله "چکیده" در زمینه علوم اجتماعی پایان می یابد. مسئولان این مجله هم اکنون در کار تهیه مجله چکیده در زمینه علوم اجتماعی، شماره ویژه انقلاب اند. شماره ویژه، گزیده مقالات روزنامه ها و مجله های فارسی چاپ شده در ایران را که مربوط به حوادث و مسائل انقلاب در سال ۱۳۵۷ است، در بر خواهد گرفت. با "شماره ویژه" دوره جدید مجله "چکیده" در زمینه علوم اجتماعی شروع خواهد شد و از آن پس به چکیده مقاله ها از سال ۱۳۵۸ آغاز خواهیم کرد.

در باره فاصله ای که بین نیمه دوم سال ۱۳۵۲ و پایان سال ۱۳۵۶ هست، چگونگی جبران آن، و مطالب لازم دیگر، در مقدمه شماره ویژه انقلاب، توضیحات کافی به اطلاع خوانندگان و استفاده کنندگان عزیز خواهد رسید.

مقدمه

چکیده یک مقاله، خلاصه‌ای است که از آن مقاله تهیه می‌شود و شامل فشرده تمام مطالب مهم یا فشرده قسمت‌های ویژه‌ای از آن یا فهرستی از محتوای آن نوشته می‌باشد. همراه هر چکیده مشخصات مقاله هم نوشته می‌شود و از این رو خواننده می‌تواند اگر مقاله‌ای را در زمینه کار خود مفید یافت و نیازمند اصل مقاله بود به آن دست یابد.

مجله چکیده می‌کوشد تا چنین خدمتی را انجام دهد. این نشریه از طرف مرکز مدارک علمی مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی منتشر می‌شود، و مقاله‌های آن صرفاً به زمینه‌های علوم و علوم اجتماعی اختصاص دارد. در انتخاب سطح مقاله‌ها و تاریخ انتشار آنها، سطح دانشگاهی و آغاز سال ۱۳۴۷ مبنا قرار داده شده است، هرچند، چنین نشریه‌هایی اجبار ندارند که مطالب خود را با نشریه‌های روز همگام سازند، با وجود این کوشش گردانندگان این مجله بر آن است تا پس از چندی، از نظر تاریخی بین این نشریه و نشریه‌هایی که از آنها استفاده شده هماهنگی ایجاد شود.

روش استفاده

طبقه‌بندی چکیده‌ها موضوعی است و مقاله‌های مربوط به هر موضوع نیز از روی نام نویسنده و در صورت نبودن آن از روی عنوان مقاله تنظیم یافته است - در بالای هر چکیده دو شماره به چشم می‌خورد، نخستین شماره از سمت راست شماره پیاپی چکیده‌ها است که پیوسته تا پایان هر دوره ادامه خواهد داشت و دومی شماره دوره مجله است: (۸-۶) هشتاد و یکمین چکیده از دوره ششم

در بخش مشخصات مقاله، ابتدا نام نویسنده (و در صورت نبودن آن نام مقاله) سپس نام مقاله یاد شده است. اگر مقاله ترجمه از زبان دیگری باشد نام مترجم نیز آمده است، سپس نام مجله، دوره، تاریخ، شماره و صفحه‌هایی از مجله که مقاله در فاصله آنها آمده است نوشته شده است.

فهرست نام نویسندگان مقاله‌ها و فهرست نام مجله‌هایی که از آنها استفاده شده در پایان هر شماره افزوده می‌شود تا کار یافتن چکیده‌ها ساده‌تر شود. کسانی که به مقاله اصلی هر یک از چکیده‌ها احتیاج داشته باشند می‌توانند فتوکپی آن را از مرکز مدارک علمی تقاضا کنند.

انتشار چنین مجموعه‌ای در کشور ما برای نخستین بار - و بسیار دیر - صورت می‌گیرد و البته از عیب و اشتباه نیز خالی نیست. ولی ما تلاش می‌کنیم تا در هر شماره به تدریج نقصهای موجود را بر طرف سازیم. مطمئناً همگاریها و اظهار نظرهای صاحب‌نظران و محققان عامل مهمی برای رفع مشکلات کار خواهد بود. بعلاوه، این گونه نشریه‌ها هنگامی به هدف کامل خود می‌رسند که از همکاری صمیمانه مؤسسه‌ها، سازمانها، انجمنها و افرادی که عهده دار انتشار مجله‌ها هستند برخوردار باشند. ما خود برای به دست آوردن مجله‌ها کوشیده و بسیاری از آنها را فراهم آورده ایم. اما هنوز نشریه‌هایی هستند که به دست ما نرسیده‌اند، بدین منظور از تمام ناشریان محترم مجله‌ها انتظار داریم که نسخه‌ای از مجله خود را برای تهیه چکیده از مقاله‌های آن، برای ما به نشانی: "مؤسسه تحقیقات و برنامه ریزی علمی و آموزشی، مرکز مدارک علمی"، ارسال فرمایند.

صمیمانه امیدواریم که این نشریه بتواند وظیفه خود را انجام دهد و خوانندگان عزیز را در انتخاب مطالب خواندنی و استفاده از آنها یاری کند.

آموزش و پرورش

۷-۳

آشتی، محسن.

"جوانان را به نظم و ترتیب عادت دهیم"،
مکتب مام، شماره ۴۲ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص.
۵ - ۹. تصویر ۲.

جوانان امروز در اثر گسترش وسائل ارتباط جمعی با هوش تر و مطلع تر از گذشته هستند و از رفاه اجتماعی بیشتری برخوردارند. ولی این رفاه باعث یکی دو خصلت منفی شده، که عبارتند از کم کاری، و بی توجهی به نظم و ترتیب. در عصر تکنولوژی باید وقت شناسی و کارمنظم و مستمر را از ماشین آموخت. پیشرفت جامعه در صورتی میسر خواهد بود که الزامات دنیای ماشینی را با سنت های پسندیده کهن تلفیق کرده، این دورا با هم همراه سازند.

م.ج.۴

۷-۱

آزاد، حسین.

"دیسلکسی"

مجله تربیتی جندی شاپور، سال دوم، شماره ۱
(شش ماهه اول ۱۳۵۲) ص. ۶۷ - ۸۸. کتابشناسی
(۵). نمودار (۱).

اشکالات مختلف و مهمی در یادگیری کودکان وجود دارد که یکی از آنها دیسلکسی یا نارساخوانی است. در این مقاله ابتدا تاریخچه مختصر دیسلکسی بیان می شود و سپس روش های مختلف شناخت مکانیزم دیسلکسی ذکر می گردد و بالاخره عوامل ایجاد کننده دیسلکسی که به یکی از عوامل ضایعات عضوی در مغز، عوامل رشدعصبی و عوامل روانی بستگی دارد، جداگانه توصیف می گردد. برخی از دانشمندان، نارسا - خوانی را ارثی می دانند. این بیماری عواقب کاملاً جدی از نظریادگیری و آموزش در بردارد.

م.ع.۴

۷-۳

آصفی، آصفه.

"کمبود محبت مشکل کودکان"،

مکتب مام، شماره ۴۳ (خرداد ۱۳۵۲) ص.

۴-۳.

نیز اثر محرز و مسلمی در شخصیت کودک دارند. با هر کودکی بایستی باقتضای طبیعت وی رفتار نمائیم هرگز از کودک پر تحرک نخواهیم که در گوشه ای ساکت بنشیند. راهنمایی کودک بایستی طوری باشد که ایجاد خستگی و ملال در وی نکند. باید با سخنان دلپذیر و تشویق و ترغیب، توجه او را نسبت به خود جلب کنیم تا به راهنماییهای ما ایمان آورد و به آنها عمل کند. ج. م.

۷-۵

"آموزش کودکان نابینا در ایران"،

مرزهای نو، دوره هفدهم، شماره ۱۰ (مهر

۱۳۵۲) ص. ۳۲-۳۵. تصویر ۷.

تا کنون در هفت شهر ایران آموزشگاه مخصوص نابینایان و پنج کلاس در مدارس معمولی تهران، برای این افراد تاسیس گردیده است. در آغاز کار، فرهنگ ایران از بنیاد آمریکایی نابینایان مدد طلبید، و از آن پس، همه ساله عدهای آموزگار، دوره مخصوص آموزش نابینایان را به وسیله این بنیاد طی می کنند. کلیه دانش آموزان کتابهای مخصوص دارند. هدف آموزش، آماده کردن آنها برای ورود به جامعه، تامین زندگی خود به نحو مستقل، و پذیرفته شدن در خدمات دولتی و بخش خصوصی است. آموزش نابینایان، اکنون از چند رشته معین بافندگی و ساختن ابزار، به کلیه رشتههای علمی و حرفه ای گسترش یافته است. ج. م.

۷-۴

آصفی، آصفه.

"نقش خانواده و مربی و تاثیر ارتباط بین آنان

در پرورش فرزندان"،

مکتب مام، شماره ۴۵ (مرداد ۱۳۵۲) ص.

۹-۱۲ و ۳۶-۳۹.

تربیت صحیح، تن و روان ما را به عالیترین وجهی می پروراند، غذا، کار، استراحت، ورزش، زندگی طبیعی تن را و دانش و نیکاندیشی روان را تقویت می کند. سرشت کودک بعد از تولد در اثر تماس با خانواده و مردم تکوین می یابد. وسائل ارتباط جمعی نظیر، رادیو، تلویزیون، فیلم و مجلات

۷-۶

استعلامی، محمد.

"عرفان و تربیت در دیدگاه انسان امروز"،
مجموعه - نشریه پژوهشی و دوره علمی دانشسرای
عالی (ادبیات و علوم انسانی) شماره ۲
(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۵-۱۸. کتابشناسی ۸.

۷-۸

بازرگان، فریدون.

"گزارش ششمین کنفرانس انجمن آموزش و پرورش
تطبیقی"،

نشریه دانشکده علوم، دوره دوم، شماره ۳ و
۴ (بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۷۱-۸۴.

موضوع اصلی مورد بحث در ششمین
کنفرانس انجمن آموزش و پرورش تطبیقی،
"مفهوم بازآموزی دائمی" (ادواری) بود.
گذشته از بررسیهای اعضای انجمن در کنفرانس
مذکور، مطالعات علمی مرکز پژوهش و نوآوریهای
تعلیم و تربیت، وابسته به سازمان همکاری و
توسعه اقتصادی OECD (پاریس) نیز مورد
نظر قرار گرفت. موضوع سخنرانیهایی که
توسط اساتید معروف دانشگاههای سوئد،
انگلستان، آلمان و ایتالیا ایراد گردید
عبارتند از: مفهوم بازآموزی در تعلیم و
تربیت، بازآموزی و زندگی صنعتی، موفقیت
کنونی بازآموزی، بازآموزی و وسائل آموزشی
که جانشین تعلیم و تربیت رسمی میشوند،
بازآموزی و بررسیهای تطبیقی در دانشگاهها،
بازآموزی و دیگرگونه نظام رسمی آموزش و پرورش.
گ. ه.

۷-۷

"انتشارات آموزشی، گامی بزرگ در راه پیشبرد
هدفهای انقلاب آموزشی"،
ماهنامه آموزش و پرورش، دوره چهل و دوم،
شماره ۸ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۵۰۵-۵۲۸.
تصویر ۱۰.

ابتدای مقاله به بیان اهمیت و نقش
تهیه مطالب خواندنی برای کودکان و نوجوانان
و ایجاد عادت به مطالعه در آنها، اختصاص
دارد. سپس تاریخچه، هدف و طرز کار مرکزی
که به نام تهیه خواندنیهای نو سوادان در

۷-۹

بتیز، مارتین.

"پیشنهادهای برای تأسیس کالج خدمات دولتی
در ایران (۲)"،
مدیریت امروز، دوره چهارم، شماره ۱ (بهار
۱۳۵۲) ص. ۵۵-۶۱.

کالج خدمات دولتی باید داوطلبان
تحصیل را تا آنجا که ممکن است، از ادارات
دولتی انتخاب کند. انتخاب دانشجویان برای
هر دوره، در اختیار وزارتخانه ها و اداراتی
خواهد بود، که داوطلبان را معرفی می کند،
اما کالج باید حق تحقیق درباره وضع داوطلبان،
ورد یا قبول آنان را برای خود محفوظ نگه
دارد. کیفیت کار کالج خدمات دولتی، در
دو مورد، کاملاً متفاوت و نقطه مقابل یکدیگر
است: یکی در دوره فوق لیسانس و دیگری در
دوره مدیریت عالی. در دوره ای که به اعطای
درجه علمی منتهی می شود، پیشرفت دانش،
تدریس و مطالعات عمقی از جمله خصوصیات
عمده آموزش به شمار می آید، در صورتی که
هدف دوره مدیریت عالی، تربیت مدیران بهتر
و بسط تکامل شخصی شرکت کنندگان است. گ. ه.

۷-۱۰

"بحث و نظر در باره مشاوره و راهنمایی"،
دفتر روستا نشریه دانشسرای عالی سیاه دانش،
سال پنجم، شماره ۳ (تابستان ۱۳۵۲)
ص. ۳۰-۳۳ و ۴۵. تصویر ۱.

یکی از هدف های خاص دوره راهنمایی
تحصینی درنظام جدید آموزش و پرورش، شناخت
استعدادهای دانش آموزان این دوره و هدایت
آنان به رشته های تحصیلی متناسب با این استعدادها،
با توجه به نیازمندی های کشور در سطوح مختلف
تخصصی است. برای شناخت استعدادها احتیاج
به وسایلی است، که مهمترین آنها تست های
مختلف هوشی و تست استعداد فنی است. در این
مقاله، تست های مختلف و روش های استفاده از
آنها، و برنامه های آماده سازی دانشجویان
مشاوره و راهنمایی به منظور بکاربردن این تستها،
مورد بحث قرار گرفته است. ف. پ.

۷-۱۱

بهرامی، هادی.

"پاره ای از مسائل تربیتی و یادگیری کودکان
پیشرفته ذهنی"،
دفتر روستا، سال پنجم، شماره ۳ (تابستان
۱۳۵۲) ص. ۲۴-۲۹.

تعریف کودکان استثنائی، وضع آنها از
لحاظ آموزش و پرورش در گذشته و حال، چگونگی
بوجود آمدن تست هوش و شناخت کودکان
پیشرفته ذهنی، درمقاله بیان شده است. به کودکان
پیشرفته ذهنی بدو علت بیشتر توجه می شود:
۱- جلوگیری از اتلاف وقت ۲- بازده بیشتر. عوامل
مهم در شکست یا پیشرفت کودکان پیشرفته ذهنی
عبارتند از: کمبود عاطفی، ناراحتی های رفتار و
نارسایی روش های تدریس. روش های آموزش کودکان
پیشرفته ذهنی سه دسته اند: ۱- روش تسریع در ارتقا
۲- غنی کردن برنامه ها ۳- روش ترکیبی. ا. خ.

۷-۱۲

بینون، جان.

"تدارک انقلاب آموزشی"،

ترجمه پریدخت فشارکی.

نمای تربیت، دوره ۲، شماره ۱ (۱۳۵۲)

ص. ۶۶-۷۱.

عموما نقش واقعی تربیت را مستور می‌داریم، یا آن را با خطای آمیزیم. تربیت تدبیر و تمهیدی است اجتماعی که یا به منظور بندگی انسان یا برای آزادی او به کار می‌رود و نمی‌تواند بیطرف باشد. زیرا آنگاه که محتوای برنامه تحصیلی را تنظیم می‌کنیم، زمانی که طرح می‌ریزیم و یا هنگامی که خط مشی مسایل تربیتی را بر می‌گزینیم، اعمال سیاست کرده‌ایم که انتخابی ایدئولوژیکی را در بر دارد. هرچه در بی طرف کردن تربیت کوشا باشیم بیشتر به بسط بنده پروری تغییر شکل یافته، پرداخته‌ایم.

ل.م.

۷-۱۴

پرتو اعظم، ابوالقاسم.

"-شواریه‌های جوانان در ارتباط با خانواده"،

مکتب مام، شماره ۴۲ (اردیبهشت ۱۳۵۲)

ص. ۱۰-۱۴.

این مقاله پژوهشی است که توسط دانشگاه تهران بروش کرافورد در زمینه "دشواریه‌های جوانان در ارتباط با خانواده" انجام گرفته است. بیشتر دشواریه‌های جوانان با تعصب خانواده در حفظ سنت‌ها و رسوم و نیز با مسائل مالی و اختلافات خانوادگی ارتباط می‌یابد. در مقاله بروش کرافورد و کاربرد آن در پژوهش مورد نظر، به یاری جدول‌هایی تشریح شده است. م.ج.

عدم انعطاف نظامهای سنتی. تعلیم و تربیت که جامد و غیر قابل تحرک می‌باشند باعث بوجود آمدن یک سری اصطلاحات و واژه‌ها از قبیل تغییر، نوآوری، اصلاح و تجدید حیات شده‌اند. کشورهای در حال توسعه با امکانات سرمایه گذاری محدود خود در ایجاد تسهیلات تعلیم و تربیت، سمت رهبری بین‌المللی در پایه‌گذاری این تغییرات را به عهده خواهند داشت. توجه به پاره‌ای از عوامل اصلی در طرح ریزی ساختمان مدارس کشورهای در حال توسعه، گرایشهای مهم نظام آموزشی را مشخص می‌سازد. برنامه ریزی و ساختمان مدارس در مناطق شهری و روستائی باید ارتباط تعلیم و تربیت را با زندگی روزانه برقرار و حفظ کند. مراکز آموزشی در نظامهای جدید نقش بازار تربیتی را دارد که با توجه به برنامه توسعه و عمران منطقه‌ای، احتیاجات فرهنگی مردم را در مقاطع شهری و روستائی برطرف می‌نماید. گ.ه.

۷-۱۳

پائولو، فرایر.

"تربیت برای آزادی یا بندگی؟"،

۷-۱۵

پروکوفیو، میخائیل.

"نمای تربیت در اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی"،

ترجمه مجدالدین کیوانی.

نمای تربیت، جلد دوم، شماره ۱ (۱۳۵۲)
ص. ۳۷-۴۵. کتابشناسی ۱.

۷-۱۶

پورتر، اترت.

"دور نمای آینده آموزش و پرورش در افریقا"،
ترجمه زرین بهبانی.

نمای تربیت، جلد دوم، شماره ۲ (۱۳۵۲)
ص. ۱۷۳-۱۸۷. کتابشناسی ۴.

مشکل بزرگ کشورهای افریقائی عدم

بهره برداری صحیح از منابع مادی با عدم
تعادل بین تولیدات و نیازهای واقعی کشور و
نا توانی در ایجاد مشاغل مناسب برای افراد
تحصیل کرده است. بودجه آموزشی و تربیتی
بزرگترین بودجه ملی کشورهای افریقائی است.
عدم تعادل سرعت رشد میان شهر و روستا و
اولویت مناطق روستائی و تجدیدنظر در برنامه های
تربیت معلم و اصلاح محتوای آموزشی با در نظر
گرفتن احتیاجات ملی و قبول رهبری روستائیان
توسط دانشجویان دانشگاهها و تبدیل نظام آموزش
استعماری به نظام ملی و تجدیدنظر در برنامه های
تربیت معلم، برنامه هائی است که در کشورهای
افریقائی باید اجرا شود. مهمترین مانعی که سد
راه پیشرفت اصلاحات آموزشی است فقدان نیروی
کافی انسانی و مضیقه مالی است. خ. ۱.

۷-۱۷

پهلوان، چنگیز.

"به سوی نظام آمارهای فرهنگی"،

رودکی، سال دوم، شماره ۱۸ (فروردین ۱۳۵۲)
ص. ۷.

در اتحاد جماهیر شوروی شبکه وسیعی

از مؤسسات مربوط به دوره پیش از دبستان وجود
دارد. وظیفه کودکانستان ها فراهم ساختن مساعد
ترین شرایط اجتماعی برای پرورش کودکان است.
نزدیک ۷۵۰ کارخانه، انواع سرگرمی و اسباب بازی
را برای کودکان، تولید می کنند. مؤسسه مخصوصی
هم بنام مؤسسه تحقیق در زمینه اسباب بازی
وجود دارد. نظام تعلیم و تربیت شوروی، راههای
بسیاری برای ادامه تحصیل در اختیار جوانان
می گذارد. نوسازی محتوای آموزش و پرورش نیز
همواره مورد توجه جدی است. آکادمی علوم آموزشی
اتحاد جماهیر شوروی، مرکز هماهنگ سازی اطلاعات
در زمینه آموزش و پرورش در سراسر کشور است.
این آکادمی یازده مؤسسه تحقیقاتی دارد که در
مسائل کلی تئوری آموزش، مسائل مربوط به محتوا و
روشهای آموزش و پرورش، آموزش پلی تکنیکی و
و شغلی، وسایل سمعی و بصری، تعلیمات
ایدئولوژیکی، تعلیمات مربوط به زیبا شناسی،
روان شناسی عمومی و تربیتی، آموزش کودکان در
سنین پیش از مدرسه، آموزش بزرگسالان، فیزیولوژی
رشد و تربیت بدنی، مطالعه در خصوص کودکان
عقب افتاده و مانند اینها، تحقیق می کنند.

ج. ۴۰

کشورهای مختلف رشته های حرفه ای را انتخاب می کنند، در مقایسه با رشته های هنرهای فرزانگی (Liberal Arts) محدود است. در این نو سازی آموزشی علاوه بر اهمیت آموزش تخصصی در علوم مختلف مسائل کلی تری نیز از قبیل: نقش آموزش پیش از مدرسه (۴-۶ سالگی) مطرح میگردد. این مرحله از آموزش که در اصطلاح روانشناسی به بخشی از دوره "پیش از عملیات فکری منظم" تعبیر شده، متشکل از نوعی آموزش علوم بر اساس روش ارتقائی است، که هدف اصلی آن تمرین دادن قوای مشاهده در کودک است. مسئله مهم دیگر که برای هر نوع اصلاحات آموزشی و تنظیم برنامه های تحصیلی اهمیت اساسی دارد، تربیت معلم است. در این مورد آموزش معلمان در همه سطوح تخصصی عالی در دانشگاهها ضروری است. علاوه بر این معلمان و دبیران باید از اطلاعات روانشناسی کافی نیز برخوردار باشند. گ. ه.

۷-۱۹

پیرنیا، علی..
 "برنامه های آموزشی رادیو و تلویزیون در انگلستان"،

ماهنامه آموزش و پرورش، دوره چهل و دوم، شماره ۸ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۴۸۷-۴۸۹.

رادیو و تلویزیون انگلستان با همکاری مسئولان آموزش و پرورش طبق ضوابطی خاص، برنامه های آموزشی دوره ای برای دانش آموزان

سازمان فرهنگی یونسکو بدنبال کنفرانس وزرای فرهنگ در ونیز (۱۹۷۰) به منظور یافتن راه حل هایی برای گسترش آمار های فرهنگی در آسیا و آفریقا، مجامعی در بانکوک و توکیو ترتیب داد. در مجمع بانکوک (۱۹۷۲) که بیشتر جنبه مشورتی داشت. از فرهنگ بعنوان کیفیت زندگی یاد شد، و اثربخشی آمارهای فرهنگی مورد تردید قرار گرفت. در کنفرانس توکیو (۱۹۷۳) عنوان بحث "بسیوی نظام آمارهای فرهنگی در آسیا" بود. در این گردهمایی کارشناسان به این نتیجه رسیدند که در همه جنبه های فرهنگی شاخص آماری مورد قبول نیست، زیرا عناصر قابل سنجش در پدیده های فرهنگی بصورت کلی است. و ارزشیابی آنها تنها بخشی از مسائل فرهنگی را در بر می گیرد.

۴۰۴

۷-۱۸

پیازه، ژان.
 "بنیاد ساختن برای آموزش فرد"،
 ترجمه مسعود رضوی.
 نمای تربیت، دوره ۲، شماره ۱ (۱۳۵۲) ص.
 ۱۳-۲۹.

در امکانات آموزشی که امروز برای جوانان فراهم می آید، انصاف و عدالت بیشتری رعایت می شود، که شاهد آشکار آن افزایش مداوم عده دانشجویان دانشگاههاست. پایه گذاری دوره های راهنمایی برای ایجاد تنوع در برنامه های آموزشی بسیار سودمند بوده است. ولی عده دانشجویانی که در

ترجمه پروین بوذری.

نمای تربیت، دوره دوم، شماره ۲ (۱۳۵۲)

ص. ۴۱۷-۲۲۲.

نیازی نیست که از سودمندی کتاب دفاع شود. یادگیری خواندن نیز یک مهارت ساده و مقدماتی است که آنرا بهمه کس جز کسانی که صدمات شدید مغزی دیده اند، می توان آموخت. با وجود پیشرفت سریع در اثر تکنولوژی آموزشی، هنوز کتابخانه، مغز هر جامعه ای بشمار می آید. تجربیات ثبت شده بشری در کتابخانه ها نگهداری میشود. کتابخانه ها مراکز فرهنگی بشمار می آیند. کتاب همیشه وجود خواهد داشت و بعنوان یکی از وسائل آموزشی هیچگاه اعتبار خود را از دست نخواهد داد. گ. ه.

۷-۲۲

حسینی، علی اکبر.

"ارزش نمرات ششم متوسطه در پیش بینی

موفقیت دانشگاه"

خرد و کوشش نامه ادبیات و علوم اجتماعی،

دوره چهارم، شماره ۱۱ و ۱۲ (بهار و تابستان

۱۳۵۲) ص. ۱۲۰-۱۴۰. کتابشناسی ۱۷.

جدول ۷.

در شهریور ماه ۱۳۵۰ پرونده آموزشی

۸۲۵ نفر دانشجویانی که از طریق مسابقات

ورودی به دانشگاه پهلوی راه یافته بودند،

مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این بررسی نشان

میدهد که ضرایب همبستگی بین نمرات کنکور

طرح ریزی کرده است. با نتایج و آماری که بدست آمده، نشان داده شده است، که دروسی که از این طریق درس داده میشود، زودتر، بهتر، عمیق تر تفهیم می گردد. برنامه های آموزشی مزبور بطور کلی، و در همکاری با معلمان نقش عمده و بسیار سودمندی داشته است. ف. پ.

۷-۲۰

جزایری، مریم.

"آموزش و عدم تساویهای اجتماعی"

فردوسی، سال بیست و چهارم، شماره ۱۱۱۳

(۳۱ اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۱۸-۲۰.

تمویر ۳.

در تعلیم و تربیت قدیم خوب ها ذاتا خوب بودند و بد ها ذاتا بد و تربیت بهمه کس اجازه میداد این ذات مخفی را آشکار کند. علم جدید به این جهان بینی تربیتی پایان داد و انسان ها را مساوی اعلام کرد، امکانات ذاتی را خیالبافی خواند و تعلیم و تربیت را شاهین ترازوی اجتماع دانست. در سالهای اخیر بررسیهای انجام شده نشان داد که از طریق تعلیم و تربیت یکسان نمی توان عدم تساوی های اجتماعی را از میان برداشت. ل. م.

۷-۲۱

جینیگز، فرانک.

"نقش کتاب در آینده بعنوان یک وسیله

آموزشی"

افراد همپایه - و شبکه مربیان. تاسیس مدارس آزاد و همچنین استفاده از وسایل مخابراتی جدید از جمله نوآوریهای آموزشی بشمار میآیند
گ. ه.

۷-۲۴

سلیم، غلامرضا.
 "بحثی در باب هدف و کیفیت روش آموزش جغرافیا (۲)"،
 زمین و زمان، سال دوازدهم، شماره ۱ و ۲
 (فروردین - اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۱۶-۱۲
 و ۳۵.

ذهن شاگرد برای کسب معلومات سه مرحله را می پیماید: ۱- آشنائی با مفاهیم، ۲- تمرین های مکرر برای اینکه مفاهیم مرکوز ذهن شوند، ۳- به کار بردن آموخته ها و معلوماتی که شاگرد به دست آورده است. در آموزش جغرافیا توجه به مرحله سوم، باید بیش از مراحل دیگر باشد. برای رسیدن به نتیجه بهتر، معلم باید به دنبال عوامل و موجداتی باشد تا شوق یادگیری و قوه تخیل شاگردان را تقویت کند. مهمترین این عوامل عبارتند از: ۱- مشاهده مستقیم (از قبیل بازدیدها و گردش های علمی) ۲- استفاده از وسائل سمعی و بصری. در مقاله، عوامل و وسائل مزبور با تفصیل نسبی، توضیح داده شده است. م. م.

و دانشگاه از ضرایب همبستگی بین نمرات ششم متوسطه و نمرات دانشگاه کمتر است. میانگین نمرات دانشجویان دختر هم در ششم متوسطه و هم در دانشگاه از دانشجویان پسر زیاد تر است، ولی در نمرات کنکور، پسران به دختران برتری دارند. اطلاعات بدست آمده از این بررسی و نتایج حاصله از آن، همچنین روش بررسی مورد نظر، زمینه بحث مقاله است.
ف. پ.

۷-۲۳

ریمر، اورت.
 "رهائی منابع آموزشی"،
 ترجمه محمد حسین مروتی.
 نمای تربیت، دوره دوم، شماره ۱ (۱۳۵۲)
 ص. ۵۲-۶۳.

فلسفه و روش "پائولو فرایر" به نام روش "هشیار سازی" کاملترین و معمولاً راضی کننده ترین طریق آموزش در دنیای جدید است. با وجود این که تجربه و آزمایش فرایر در ابتدا روی طبقه کشاورزان بیسواد انجام گرفت، که گروه بسیار بزرگی از دنیای فعلی را تشکیل می دهند، این طریقه مؤثر و با صرفه اکنون قابل استفاده همه طبقات امروزی است. یکی دیگر از نوآوریهای آموزشی روش ایلپیج ریمر به نام روش "متناوب" است. در این روش چهار شبکه منابع آموزشی پیشنهاد شده است که عبارتند از: شبکه وسائل آموزشی - شبکه مدلهای مهارتهای آموزشی - شبکه همگنان و

۷-۲۵

منصور،
"تابغه پروری"،

ماهنامه آموزش و پرورش، دوره چهل و دوم،
شماره ۸ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۵۰۰-۵۰۴.

تعداد معدودی از نوایغ جهان را
می شناسیم که اطرافیان شان از دوران کودکی
پی به نبوغ شان برده اند. تغییرات داخلی و
محیطی و حوادث می تواند نبوغ شخص را
ظاهر و یا منحرف گرداند. مسلم این است که
نمی توان بزور تابغه ساخت، تنها از راه ایجاد
محیط مناسب و آزادی در تفکر، تحقیق و رفتار
می توان زمینه را جهت پرورش استعداد ها
فراهم آورد. ل. م.

۷-۲۶

سوگودولسکی، بوگدان.
"آموزش و پرورش بیرون از مدرسه"،
ترجمه مجدالدین کیوانی.
نمای تربیت، دوره دوم، شماره ۲ (۱۳۵۲)
ص. ۱۵۷-۱۷۲.

تعلیم و تربیت در نظام فرهنگی و
اجتماعی عصر حاضر، بعکس گذشته که در خلاف
جهت زندگی حرکت داشت، با زندگی فردی-
اجتماعی یکی شده است. بعلت و ویژگی خاص
سیاست جدید تعلیم و تربیت، برقراری ارتباط
بین مدرسه و زندگی خارج، باید آسان تر صورت

گیرد و فعالیت های جوانان با نیاز های منطقه
و اجتماع تطبیق پیدا کند، عبارت دیگر تعلیم
و تربیت شخص باید در تمام طول زندگی وی
ادامه داشته باشد. وسائل ارتباط جمعی که امکان
حداکثر بهره وری از امکانات را بخصوص در مورد
"تعلیم و تربیت از طریق علم" و "تعلیم و
تربیت از طریق هنر" فراهم میسازد، مهمترین
عامل در تعلیم و تربیت خارج از مدرسه بشمار
می آیند. گ. ه.

۷-۲۷

سیف، علی اکبر.
"کارآئی معلم و تربیت معلم"،
نشریه دانشسرای عالی سپاه دانش، سال پنجم،
شماره ۳ (تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱-۱۵.
کتابشناسی حدود ۴۰.

روش صحیح برای تحقیق در مورد
تدریس، تجزیه عمل پیچیده تدریس به رفتار
ساده معلم است و مطالعه روابط بین این رفتار
و پیشرفت دانش آموزان. لازمه تدریس تخصصی
نیست و معلمان باید با ابزار علمی و فنی
جهت تدریس مجهز شوند. بکار بردن روش
تحقیق مستقیم تنها راه شناخت معلمان است
و معتبر ترین ملاک کارآئی معلم "ملاک تولید"
است. در بخش دوم مقاله متغیر های زیر مورد
بحث واقع شده است: تفسیر در تدریس،
آشکاری در تدریس، ابهام در تدریس، نظم و
ترتیب در ارائه درس، تنوع در تدریس،
اشتیاق در تدریس، و انتقاد از کار دانش آموزان.

آزمونهای پیشرفت یا تست های مهارت های زبان اغلب بد و منظور طرح می گردند: ۱- اندازه گیری قدرت تسلط دانشجو به عناصر معین زبانی ۲- سنجش قدرت کلی دانشجو از نظر فهمیدن و بکار بردن زبان. بعبارت دیگر تست های نوع اول، واحد های مطلق و مجرد زبانی را اندازه می گیرند مانند تست های چند جوابی و تست های نوع دوم مهارت های مرکب زبانی را می سنجند مانند تست های کلوز (COLOZE) که بسیار رایج هستند و بیشتر برای سنجش مهارت در خواندن و فهمیدن متون مختلف به زبان خارجی بکار میروند. گ.ه.

۷-۳۰

عطائی، پروین.

"محیط و وراثت در زبان آموزی"،

نشریه دانشکده علوم تربیتی، دوره دوم، شماره ۳ و ۴ (بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۳۷-۳۹. کتابشناسی ۹.

تفاوت های روشهای مختلف آموزش

زبان های خارجی منعکس کننده اختلافات موجود در نظریه های زبانشناسی - طبیعت و خصوصیات زبان و روانشناسی یاد گیری در مورد چگونگی زبان آموزی است. یادگیری زبان از تاثیر متقابل عوامل ارثی و محیطی حاصل می شود. دانشمندان طرفدار وراثت در زبان آموزی معتقدند که: کودک

تحقیقات تجربی از آن جهت که رابطه علت و معلول به آسانی قابل تغییر نیستند مورد نیاز فراوانند. ا.خ.

۷-۳۸

شیخاوندی، داور.

"نگرشی به راهنمایی توانمندی های فردی و نیازمندی های اجتماعی"،

دفتر روستا، سال پنجم، شماره ۳ (تابستان ۱۳۵۲) ص. ۳۹-۴۵. تصویر ۱.

"فردی کردن آموزش" در عمل با توجه

به لایه بندی ورده بندی اجتماعی و محدودیت امکانات عملی نیست. در انطباق توانمندی های فردی با نیازهای اجتماعی، بخصوص باید، آینده افراد، از جهت بازار کار در نظر گرفته شود. این انطباق بایستی تدریجی و با توجه به شرایط عمل در سطوح مختلف آموزش مطرح گردد. آموزش مجانی باشد. مشاغل حرفه ای اعتبار باید و آموزش آن در مدارس عملی باشد. و کار، دائما بروسی و پی گیری شود. ا.خ.

۷-۳۹

عطائی، پروین.

"روشهای نوین آزمونهای زبان"،

نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی تبریز، سال بیست و پنجم، شماره ۱۰۵ (بهار ۱۳۵۲)

ص. ۱۱۰-۱۲۰. کتابشناسی ۱۲.

هنری - فعالیت های مربوط به حفظ سلامتی جسمی و فکری - رشد علائق اجتماعی (نایل می آید. ا.خ.)

۷-۳۲

گامن، جان.

"بازی چیست و چرا بچه ها بازی می کنند؟"

ترجمه نعمت الله پاک گوهر.

مکتب مام، شماره ۴۵ (مرداد ۱۳۵۲) ص.

۴۴-۴۸. کتابشناسی ۵. تصویر ۵.

همان اندازه که کودک برای ادامه حیات به غذا و پوشاک و محبت مادر و محیط امن نیاز دارد، بهمان نسبت نیز به بازی که غذای روح و اشتیاق زندگی است، نیازمند است. بازی قدرت تخیل را بالا برده، مهارت جسمی و روحی و احساس همدردی را در کودک زیاد می کند. باو می آموزد چگونه رقابت کند و چگونه ضربات سخت را تحمل کند. بازی غم و ناراحتی را از بین می برد. هیچ چیز بیشتر از دلتنگی و ملالت نمی تواند نابود کننده باشد. بعضی از افراد مزوی غالباً کسانی هستند که در کودکی شانس شرکت فعالانه در بازی را نداشته اند. اگر بچه ها را از بازی کردن محروم کنیم فرصت های آنان را برای ایجاد انگیزه های کاوش گرانه از بین برده ایم و برای همیشه آنها را از حق مسلمی که داشته اند محروم ساخته ایم.

م.ج.

دارای استعداد ذاتی و حالات ادراکی خاصی برای برقراری یک نوع سیستم ارتباطی با محیط خود می باشد، که این وسیله ارتباط اجباراً باید از نوع معینی باشد. البته وجود شرایط محیطی معینی لازم است تا استعداد نهانی کودک به شکل تمایلات یادگیری زبان ظاهر شود. گ.ه.

۷-۳۱

قاضی، قاسم.

"هدف های برنامه راهنمایی تحصیلی"

نشریه دانشگده علوم تربیتی، دوره دوم،

شماره ۳ و ۴ (بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص.

۱-۹.

وجود مشاور راهنمایی تحصیلی بخصوص در جوامع در حال صنعتی شدن ضرورت دارد. وظایف مشاور راهنمایی در دوره راهنمایی تحصیلی دانش آموز عبارت است از: کشف تحصیلی، آشنائی با طبیعت و اجتماع و راههای سازگاری با آن بدون اینکه اصالت فردی دانش آموز از بین برود، شناخت کامل دانش آموز فقط با همکاری والدین و معلمان و مشاور راهنمایی امکان دارد. خطری که برنامه راهنمایی ایران را تهدید می کند، این است که هم خود را تنها به یک وجه از وجوه کلی برنامه مصروف می سازد در نتیجه تنها به یک یا دو هدف از هدفهای پنجگانه (برنامه های تحصیلی مربوط به آینده - تحصیلات حرفه ای - فعالیت های تفریحی و

۷-۳۳

گریمی، حبیب الله.

"بختی تحلیلی، درباره تعلیم و تربیت جهانی"،
بازار خاور میانه، دوره جدید، شماره ۲۴
(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۲۴ - ۲۵ و ۴۰.

باید با این اطفال رفتار کنند. اولیاء این اطفال باید بدانند که با رعایت نکاتی در مورد این قبیل کودکان، وضع آنها تا حدودی اصلاح پذیر است. نگهداری آنها در منزل در صورتیکه خیلی غیر قابل تحمل نباشد بهتر از بیمارستان است، چون از محبت و مراقبت افراد خانواده برخوردار خواهند بود. دیگر اینکه توجه به توانائی و عدم توانائی درک کودکان از ضروریات می باشد. راهنمایی این قبیل کودکان بایستی با دقت و حوصله تمام صورت گیرد تا آنچه را که احتیاج دارند فرا گیرند. م. ج. م.

۷-۳۵

کولن، ماریون.

"آیا آموزش و پرورش گرفتار دور باطل است؟"،
ترجمه ابراهیم کظیمی.
نمای تربیت، دوره دوم، شماره ۲ (۱۳۵۲)
ص. ۱۹۸ - ۲۰۸. کتابشناسی ۱.

بنظر "فیلپ کومبز"، آموزش و پرورش سنتی در جهان امروز چندان بارور نیست و نتوانسته است انسان را به اوج کمال برساند. این انتقاد از نظام آموزش و پرورش که بیشتر متوجه معلمان میشود، در واقع انتقاد از طبیعت است. زیرا آموزش و پرورش یک علم انسانی یا هنر انسانی است که بازدهی آنها به آسانی نمی توان تعیین کرد. به علاوه هر نظام آموزشی با شاخص هائی که صرفاً ساخته دست طبیعت

آموزش، یکی از عناصر اساسی و مهم برنامه های بهبود وضع زندگی است، که به طور مداوم باید با تکثیر جمعیت، وفق داده شود. افزایش جمعیت بیسواد، در دنیای امروز و همچنین کمبود مدارس از پیشرفت اقتصادی، اجتماعی، و فردی به شدت می کاهد، علاوه بر تعلیمات ابتدائی عمومی و اجباری، که مورد نیاز فوری بسیاری از کشورهاست، آموزش فنی و حرفه ای به عنوان تعلیمات درجه دوم، دارای اهمیت بسیار است. در هر دو مورد کمبود معلم نیز مشکل بزرگی تلقی می شود. گ. ه.

۷-۳۴

گلارک، آن.

"کودکان عقب مانده"،

ترجمه ایران مقدم.

مکتب مام، شماره ۴۱ (فروردین ۱۳۵۲) ص.
۱۸ - ۱۹ و ۴۲. کتابشناسی ۲. تصویر ۱.

خانواده هائی که کودکان عقب مانده دارند دائماً با این مشکل روبرو هستند که چگونه

۷-۳۷

کیوانی، مجدالدین.

"دوز بانگی و مسائل تربیتی و اجتماعی آن"،
مجموعه: نشریه پژوهشی و علمی دانشسرای
عالی (ادبیات و علوم انسانی) شماره ۲
(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۴۹-۶۹. کتابشناسی، ۱۵.

بررسی در باره کشورهای که با مسئله
دوز بانگی روبرو هستند نشان میدهد، که این
امر زائیده عوامل مختلفی به تناسب سابقه
تاریخی، موقعیت جغرافیائی، نظام سیاسی
و غیره می باشد. اهم این عوامل عبارتند از:
مهاجرت، موقعیت سیاسی، مرزهای مشترک،
ناسیونالیسم و فرو ریختن دیوار موانع بین
کشورها. تاثیر دوز بانگی بر شخصیت - هوش
و تحصیلات دو زبانه ها در قرن حاضر مورد
بحث و تحقیق عده ای از پژوهندگان و مربیان
با تجربه بوده است. ولی نتایج حاصل از این
تحقیقات، اغلب بسیار مختلف و متضادند.
ک.ه.

۷-۳۸

گلاگر، ژ - روزول (و هریس عاریس).

"شگست در تحصیل"،

ترجمه ناهید فخرائی.

مهر (برای نوجوانان) شماره ۱۵ (خرداد

۱۳۵۲) ص. ۱۰-۱۲ و ۴۳ و ۴۵ و ۵۳. تصویر ۴.

است، عمل می کند، و همه اجزاء متشکله آن
از دنیای خارج، از محیط مدرسه بدان وارد
میشود. نا هماهنگی نظام آموزشی با بازار کار
انتقاد دیگری است که متوجه متخصصان و
برنامه ریزان آموزش و پرورش می گردد. زیرا
مسئله بیکاری، بویژه بیکاری افراد تحصیل -
کرده، مخصوصا در کشورهای آسیائی مشکلات
فراوانی ایجاد کرده است. گ.ه.

۷-۳۹

کیانوش، محمود.

"شعر کودک در ایران (۶) - گرایش کودک به
سوی آواز"،

رودکی، سال دوم، شماره ۲۱ (تیر ۱۳۵۲)
ص. ۲۰. تصویر ۱.

شعر کودک باید یاری کننده بازی های
جسمی و ذهنی او باشد. کودک در خواندن
شعر، ناخود آگاه، گرایش به آواز دارد. وزن های
تعارف او باید امکان آواز خواندن را به او بدهند،
و همچون طنابی باشند، که کودک به یاری آنها،
حتی در آواز خواندن هم، مجال جستن و
واجستن داشته باشند. اما چه وزن هایی این
خاصیت را دارند؟ - کوشش نویسنده مقاله،
به منظور بیان همین موضوع است. ج.م.

نظامی بیش از مخارج تعلیم و تربیت و بهداشت بوده است. با نظامهای فعلی، گسترش تعلیم و تربیت نه عملی است و نه مفید، لازم است نظامهای تعلیم و تربیتی موجود را دوباره به معرض آزمایش بگذاریم. ا.خ.

۷-۴۰

مارشال، ریچار.

"واحد آموزشی سیار در آفریقا"،

ترجمه شکوه نوایی نژاد.

نمای تربیت، دوره دوم، شماره ۱ (۱۳۵۲)

ص. ۸۵-۹۱. تصویر ۴.

طرح "واحد آموزشی سیار" در ابتدا به منظور ایجاد مدرسی برای قبایل چادر نشین آفریقا بوجود آمد، ولی سادگی آن موجب شد، تا در موقعیتهای گوناگون دیگر از جمله برای مناطق روستائی مورد استفاده قرار گیرد. واحد آموزشی سیار اساسا دارای یک حصار برای مقابله با عوامل جوی است و به سهولت با معمولی ترین وسائل حمل و نقل قابل انتقال است. اجرای این طرح ممکن است شامل امکانات گوناگون تولیدی، از فنون و مصالح ابتدائی (مانند الوار) گرفته تا جدید ترین وسائل (مانند ابزار فلزی و پلاستیک و غیره) باشد. دامنه وسیع امکانات ساختمانی به مدارس این امکان را میدهد تا از محصولات تولیدی مختلف از جمله کمکهای صنایع داخلی و خارجی طبق ملاحظات سیاسی خود چیزهای مناسب تری تهیه کنند. به عمل پیوستن این طرح باید به عنوان یک ضرورت حتی، با اقدامات خاص در امر تربیت معلم همراه باشد. گ.ه.

درس خواندن برای جوانان مسئله بسیار مهمی است، و در عین حال یکی از سرچشمه های نگرانی و ناراحتی آنهاست. محیط مدرسه، برنامه مدرسه، طرز درس خواندن، رفتار معلمین، مورد قبول بودن یا نبودن، همه این مسائل مفاهیم خاصی برای شان دارد. قضاوت قاطع راجع به علت کم هوشی و درس نخواندن و شکست جوانان و عقب ماندگی و یافتن علت برای هر مورد خاصی، مشکل است و مطالعه و حوصله زیاد لازم دارد. اساسی ترین کار برای رفع این مشکل علاقه و دقت و توجهی است که باید بزرگترها و مسئولین مدرسه نسبت به موضوع مبذول بدارند. ف.پ.

۷-۳۹

گلدستون، ل.

"هزینه ملی آموزش و پرورش در جهان طی سال

۱۹۶۸"،

ترجمه پریدخت فشارکی.

نمای تربیت، جلد دوم، شماره ۲ (۱۳۵۲)

ص. ۲۵۳-۲۵۵. جدول ۱.

در سال ۱۹۶۹ از تولیدات ناخالص ملی حدود ۷ درصد به مقاصد نظامی، ۵/۱ درصد تعلیم و تربیت، و ۲/۵ درصد به بهداشت اختصاص یافته است. در آفریقا و آسیا و آمریکای لاتین و اقیانوسیه، سهم تعلیم و تربیت بیشتر بوده است تا در آمریکای شمالی و اروپا، با وجود این شکافی که بین کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه وجود دارد، در حال گسترش است. در کشورهای عربی مخارج

در سالهای ۱۹۷۱ و ۱۹۷۲ یونسکو به یک پژوهش بین المللی دست زد، تا مشخص کند که آموزش در حل مسئله استعمال مواد مخدر چه نقشی دارد. این پژوهش در چهارده کشور انجام شد. ایران و فرانسه به علت نظام های تربیتی و مسائل خاص خود، با وارد کردن دروس ویژه ای در برنامه تحصیلی در باره استعمال مواد مخدر، مخالفت کردند. نتایج اقدامات و بررسیهایی که در کشورهای دیگر در زمینه آموزش مواد مخدر در مدارس انجام یافت در این مقاله مورد بحث قرار گرفته است. ف. پ.

۷-۴۳

ندامانی، ابوالفضل.

"ایام فراغت و خواندنیها (کتاب، روزنامه، مجله)"

مجله دانشگده ادبیات و علوم انسانی مشهد، سال نهم، شماره ۱ (بهار ۱۳۵۲) ص. ۵۵-۸۷. نمودار ۱۲.

کتاب، یکی از عوامل بسیار مهم پیشرفت هر جامعه محسوب می شود و تاثیر آن بر تحولات اجتماعی نیز قابل انکار نیست، مثلاً چگونه می توان سهم کتاب و نویسندگان را در انقلاب مشروطیت ایران، نادیده گرفت. در برنامه های فرهنگی کشور های پیشرفته، تدابیری اتخاذ می شود که هر فرد از همان آغاز دبستان به مطالعه عادت کند و در اوقات فراغت او مطالعه جایی داشته باشد. اما در ایران متأسفانه اینطور نیست. نویسنده مقاله، وضع کتاب و کتاب خوان

۷-۴۱

مارشان، پیر.

" خانواده، مدرسه، تلویزیون "

تماشا، سال سوم، شماره ۱۰۴ (۱۱ فروردین ۱۳۵۲) ص. ۱۰-۱۲ و ۸۷. تصویر ۷.

توسعه و تکامل ارتباط جمعی، قدرت دو عامل اساسی تعلیم و تربیت، یعنی خانواده و مدرسه را کاهش می دهد. خانواده بیش از مدرسه، در مقابل این نفوذ مقاومت می کند، ولی این مقاومت، نا موفق است. تلویزیون و سینما، میزان عظیمی از اطلاعات را در اختیار بچه می گذارند. بچه در مقابل دنیای تصویر بهت زده می شود، به نحوی که پس از مدت زمان کوتاهی، بیشتر وقت خود را به آن اختصاص می دهد. تاثیر تلویزیون و سینما جنبه های منفی و مثبت دارد، آنچه در میزان این تاثیر پذیری دخالت دارد، سن کودک است. خانواده ها می توانند، تلویزیون را به عنوان وسیله ای برای ایجاد ارتباط، بین افراد خانواده و اثبات علاقه خود، به فرزندان قرار دهند، و با بحث و گفتگو در مورد برنامه ها، به خواست کودکان خود، شکل دهند و باعث شوند، که بچه ها برای تماشای تلویزیون، خود برنامه های معینی را انتخاب کنند. ش. ا.

۷-۴۲

" مدرسه و مواد مخدر "

پیام یونسکو، دوره چهارم، شماره ۴۶ (خرداد ۱۳۵۲) ص. ۶-۱۰ و ۱۲. تصویر ۲.

هم چنین زنان بومی روستا را آموزش دهد. اعمال دموکراسی در دانشگاه باید با مشارکت دانشجویان باشد، تا دموکراسی را در جامعه استحکام بخشد. در بسیاری از کشورهای در حال توسعه آگاهی توده مردم بظاهر سازی منتج شد. زیرا هدفهای آموزش و پرورش از نیازهای واقعی مردم به دور بود. آموزش و پرورش بعنوان زیر بنای نظام کلی اجتماعی و اقتصادی بستگی تام به وسائل و تسهیلات مالی دارد. ا.خ.

۴۵-۷

نوابی، داود.

"سوءالهای کودکان را نباید بی جواب گذاشت"، ماهنامه آموزش و پرورش، دوره چهل و دوم، شماره ۸ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۴۸۹ - ۴۹۰.

کنجکاوی از جمله صفات برجسته و ارزشمند انسانی است. اگر بزرگسالان گاه به دلایل مختلف از سوءال کردن خود داری می کنند، کودکان برعکس خود را از این نعمت محروم نمی کنند. برای کودکان همه چیز این دنیا جالب توجه، شناختنی و کشف کردنی است. جواب پرسشهای کودکان را همین امروز باید داد نه فردا. ل.م.

را در ایران امروز مورد بررسی قرار می دهد. به کمی کتاب خوب، به گران بودن کتاب و مشکلات دیگر در این زمینه اشاره می کند. کتابخانه های عمومی تهران و شهرستان ها را به کمک چهار نمودار معرفی کرده، نتیجه می گیرد که اکثر مراجعین این کتابخانه ها، جوانان و نو جوانان هستند. ولی حتی از همین گروه هم، بسیاری از آنها با کتاب و کتابخانه آشنایی ندارند و کتابخوانی برایشان عادت زمان فراغت نشده است. وضع روزنامه و مجله نیز تقریباً به همین گونه است. نویسنده آنگاه بعنوان نمونه، انواع کتابهایی را که در اردیبهشت و خرداد و آذر ۱۳۴۹ در ایران انتشار یافته است، بررسی می کند. ج.م.

۴۴-۷

نراقی، احسان.

"یونسکو، جوانان و تجدید حیات آموزش و پرورش"،

ترجمه شکوه نوابی نژاد.

نمای تربیت، جلد دوم، شماره ۲ (۱۳۵۲)

ص. ۲۵۹ - ۲۶۵.

نظام آموزش و پرورش بایستی در زمینه های ملی و بین المللی و اجتماعی با دانشجویان مشارکت داشته باشد. زیرا در غیر این صورت در ایجاد هر گونه تغییر مطلوب در ساخت اجتماعی تاتوان خواهد بود. آموزش و پرورش باید جوانان را در داخل و خارج مدرسه با واقعیتهای زندگی آشنا سازد، و

۷-۴۶

نیفرت، جیمس. ت.

"والدین و پیشرفت برنامه خانوادگی در علاج

ناتوانیهای یادگیری"،

ترجمه محمد حسن آموزگار.

دا نشسرایعالی. سپاه دانش، سال پنجم، شماره

۳ (تابستان ۱۳۵۲) ص. ۳۴-۳۸. کتابشناسی

۱)

۷-۴۷

نیلکی پور، رضا.

"انعطاف پذیری و خلاقیت دو اصل تعلیم و

تربیت آزاد"،

مجله تربیتی جندی شاپور، سال دوم، شماره ۱

(شش ماهه اول ۱۳۵۲) ص. ۵۰-۲۰. کتابشناسی، ۵.

نویسنده سعی می نماید با ارز یابی و

بررسی نظریه های اساسی دو مکتب متفاوت

روانشناسی: "روانشناسی رفتاری" و "روانشناسی

پدیدار شناسی" ثابت کند که تعلیم و تربیت

آزاد که بر پایه روانشناسی پدیدار شناسی

استوار است، مؤثر تر از فعالیت های تربیتی

و آموزشی مدارس سنتی است که از الگوی

روانشناسی رفتاری پیروی می کرده است. وی

انعطاف پذیری و خلاقیت را دو اصل تعلیم

و تربیت آزاد بشمار می آورد و وظیفه مربیان

تعلیم و تربیت می داند که به کودکان بعنوان

"انسان های آزاد" بنگرند و در کار یاد گیری

راهنمای آنها باشند، نه اینکه آنها را بعنوان

"ابزار" تدریس بحساب آورند. م. ع.

۷-۴۸

"هنر را چگونه باید به کودکان آموخت"،

ترجمه عبداللہ توکل.

تماشا، سال سوم، شماره ۱۱۰ (۲۷) ردیبهشت

۱۳۵۲) ص. ۱۶-۱۹. تصویر ۲.

حل مشکل کودکانی که ضعف یاد گیری

دارند، در بین مربیان و متخصصان تربیتی

و درمانی و خانواده ها امر بسیار قابل توجهی

را بوجود آورده است. خانواده هایی که در

برنامه علاج کودکان دیرآموز موفق نبوده اند

چند دسته اند: ۱- نقصان فرزند مورد قبول

مادر است ولی پدر تأیید نمی کند و کودک

تحت نفوذ مادر قرار می گیرد. ۲- اختلاف

و کشمکش بین مادر و فرزند که موجب خصومت

کودک به والدین می شود. ۳- بعلت مشکلات

متعدد مالی و زناشویی و بهداشتی، خانواده

قادر به تغییر برنامه منظم تربیتی نیست و به

کلینیک و بهداشت اعتقاد ندارد. ۴- خانواده

های پر فرزند که پدر و مادر فرصت نظارت و

تهیه برنامه تربیتی را بدست نمی آورند. همکاری

و ارتباط بین راهنمایان تربیتی و مسئولان کلینیک

و خانواده ها در علاج ناتوانی های یادگیری، لازم

و بسیار با اهمیت است. ۱. خ.

می گیرد. قدرت آفرینندگی کودک صد بار بیشتر از آدم بزرگ است. بنابراین باید به او امکان داد که طبیعی رشد کند. آنچه مهم است این نیست که بچه ها فرهنگ مرده ای را ثبت و ضبط کنند، مهم این است که از قدرت خلاقه خودشان آگاه شوند. زیرا که ما امروز بیشتر از فقیه و عالم متبحر، به وجود آدم های آزاد نیاز داریم. ش.ا.

علمای تعلیم و تربیت متفقا بر این قولند که: دسترسی به هنر، امروز دیگر جز به وسیله عمل و تمرین - تمرین آفرینندگی کودک - امکان ندارد. کودک دیگر موم نرمی نیست که مجبور به ثبت حرفهای موعظه وار بزرگسالان باشد. دستگاه مستقلی است که برای خودش آهنگ خاصی دارد، ضربان هایی دارد و تکامل آن طبق روش درونی صورت

اقتصاد

۷-۵۰

آموزگار، جهانگیر،

"تحولات نظام پولی بین المللی"،

نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۳۰

(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۵-۱۶

۷-۴۹

"آموزش در خدمت بازرگانی، صنایع و معادن

ایران"،

اقتصاد و صنعت، شماره ۹۷ (فروردین ۱۳۵۲)

ص. ۱۸-۱۹ تصویر ۰۱

تحول نظام پولی بین المللی در ۵ دوره
متمایز صورت گرفته است در اولین دوره طلا در
کلیه مبادلات حاکمیت مطلق داشت. پس از آن
نقش طلا محدود گردید، و پولهای کاغذی رواج
یافت سومین دوره با تشکیل کنفرانس برتن وودرو
در ۱۹۴۴ شروع گردید، و پول کشورهای نسبت به
طلا تعریف و تثبیت شد ولی در عمل دلار در مرکز
ثقل نظام پولی بین المللی قرار گرفت. در اوت
۱۹۷۱ با لغو رابطه دلار و طلا، دوره جدیدی در
نظام پولی آغاز گردید، که با امضای موافقت نامه
سمیتسونین در دسامبر ۱۹۷۱ پایان یافت. پنجمین
دوره از فوریه ۱۹۷۳ با تنزل مجدد ارزش دلار
آغاز شد، که تا کنون نیز ادامه دارد. د. ا.

رشد بی سابقه صنایع نیاز به نیروی ماهر
را آشکار ساخت و به همین جهت اتاق صنایع و معادن
سابق در سال ۱۳۴۵ با تأسیس مرکز تکامل صنعتی
امر آموزش را در رشته های جوشکاری، صنایع
نساجی، قند و ساختمانی شروع کرد، پس از انتقال
این مرکز به ذوب آهن ایران، اتاق بازرگانی و
صنایع و معادن برنامه های آموزشی خود را در
رشته بازرگانی دنبال نمود و دوره های کوتاه مدتی
در زمینه سرتری، حسابداری، امور گمرکی
و فروشندگی با استفاده از تجارب متخصصان داخلی
و خارجی (و با همکاری مؤسسه "پیت من"
انگلستان) ایجاد کرد. م. ت.

۷-۵۱

اتمارا منیگر.

"تورم و نظام پولی جهان"،

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۲۰ (مرداد

۱۳۵۲) ص. ۸۰-۸۸ و ۹۰-۹۴.

در اینکه مکانیسم نرخهای برابری ثابت در نظام پولی جهان، اشاعه عالمگیر تورم قیمت را تسهیل ساخته است، شکی نیست. در حقیقت هسته مرکزی نظام - دلار - بود، که رژیم نرخهای برابری ثابت را به صورت دستگاهی تورمی درآورد، و صادرات زیاد سرمایه وسیله واقعی تزریق تورم در کشورهای گیرنده سرمایه آمریکائی قرار گرفت. تحت همین رژیم، شاهد دو نوع تورم وارداتی بوده ایم، که اولی به عدم تعادل در تراز پرداختهای اصلی و دیگری به نهضتهای غیرعادی سرمایه ای مربوط بوده است. افزایش سرسام آور سرمایه های میعان دار قابل انتقال، تجمع مقادیر هنگفتی دلار موج در سراسر جهان و کاهش اعتماد نسبت به نرخهای برابری ارزی، سرانجام سیلی از جریانات پولی تورم را ایجاد کرد، و نظام برابری نرخهای ثابت را با شکست مواجه ساخت.

د. ا.

۷-۵۲

"استراتژی اقتصادی ژاپن"،

ترجمه ع - محمدی.

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹ (تیر

۱۳۵۲) ص. ۸۷-۸۸ و ۹۰-۹۴. کتابشناسی ۱.

بخلاف بعضی از کشورهای پیشرفته صنعتی، ژاپن از خط مشی خاصی در زمینه صنعت، پیروی می کند. براساس این خط مشی هرگز نباید آنچنان به صنعتی وابسته شد که چشم پوشی از آن و رفتن به سوی صنعت دیگر، غیر ممکن باشد، بخصوص زمانی که صنعتی امتیازهای مقایسه ای خود را در بازارهای بین المللی، از دست داده باشد. بهمین سبب است که وقتی تولیدات صنعتی خاصی بر اثر تغییرات در تقاضای آنها، بازارهای جهانی را از دست میدهد ژاپن بموقع قادر است که تولیدات صنعتی دیگری را جانشین آنها کند. این یکی از عوامل اصلی موفقیت شگرف انگیز اقتصاد ژاپن است. عوامل مهم دیگر از جمله عبارتند از کوششهای صمیمانه دولت در این راه، خبرگی مدیران فنی و اهمیت دادن به تحقیقات در بخش اقتصاد. در مقاله راجع به هر یک از این عوامل توضیح داده شده است. ج. م. ۰

۷-۵۳

"اصلاح نظام مالیاتی در آمریکا"،

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹ (تیر

۱۳۵۲) ص. ۶۹-۷۲ و ۷۷-۷۹ و ۸۱-۸۳.

جدول ۵.

در آمریکا یک سوم از تولیدات ملی به صورت مالیات به خزانه دولت ریخته میشود. با توجه به این امر که ثروتمندان از معافیتها و امتیازات مالیاتی استفاده می نمایند. بار اصلی مالیاتها بر دوش طبقات کم درآمد و متوسط قرار

۷-۵۵

"بازارهای مواد اولیه"

بئورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹ (تیر ۱۳۵۲) ص. ۴۹-۵۲. کتابشناسی ۱.

طبق آمارهای بانک اعتبارات آلمان، شاخص قیمت های مواد اولیه معدنی و کشاورزی در ۱۹۷۲ به ترتیب ۸ و ۲۴ درصد افزایش نشان می دهند که علت اساسی آن بالا رفتن سطح کرایه حمل و نقل ناشی از توسعه تجارت جهانی است. بهای فلزاتی چون مس و سرب و قلع در طی این سال سیر صعودی داشته و قیمت مواد اولیه کشاورزی که مصارف صنعتی دارند به نحو قابل ملاحظه ای رو به افزایش بوده است. برخی از این مواد مانند کنف تحت تأثیر نیروهای خارج از اقتصاد، نظیر اختلاف هند و پاکستان وضع وخیمتری داشته اند. افزایش واردات غله در شوروی و چین و کاهش تولید نفت یا ثابت ماندن آن در کشورهای صنعتی طی سال ۱۹۷۲ در بالا بردن قیمت این مواد تأثیر فراوانی داشته است. ع.ز.

۷-۵۶

"بحران نیرو"

ترجمه مصطفی قریب.

"مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران"، سال چهارم، شماره ۳ (خرداد ۱۳۵۲) ص. ۴۳-۳۱.

دارد. در جهت اصلاح این وضع، پیشنهاد شده است که معافیتها و امتیازات مالیاتی لغو و راههای فرار از پرداخت مالیات به کلی مسدود گردد. د.ا.

۷-۵۴

اقتداری، علی محمد.

"محدودیتهای رشد اقتصادی و ظرفیت جذب سرمایه اقتصاد کشور"، مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، سال چهارم، شماره ۲ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۹-۱۶. کتابشناسی ۳.

افزایش روز افزون جمعیت و تولیدات صنعتی، محدودیت ظرفیت کره زمین برای جذب آلودگیها و عدم امکان تکنولوژی در توسعه منابع مادی، اساس فرضیه محدودیتهای رشد اقتصادی را تشکیل می دهد. اما فرضیه مذکور از اینجهت که امکانات نوین بهره برداری از معادن، تغییر شیوه تولید و مبارزه دولتها با آلودگی محیط زیست را نادیده گرفته، و همه کشورها را در شرایطی مشابه فرض کرده، قابل انتقاد است. این فرضیه به خصوص در مورد کشور ما مصداق پیدا نمیکند. زیرا تنها، محدودیت جذب سرمایه است، که میتواند آهنگ رشد کشور را بطی سازد. با اینهمه بررسی اثرات فرضیه در بلند مدت، حائز اهمیت فراوانی است. د.ا.

قرار گرفته است: ۱- بررسی نیروی انسانی جوان موجود در کشور و احتیاجی که دو گروه صنعتی و کشاورزی به این نیرو دارند، ۲- ایجاد تعادل بین رشد صنعتی و توسعه کشاورزی، ۳- توجه به سرمایه گذاری در کشاورزی و نگهداشتن کشاورزان جوان در روستاها، ۴- پیشرفت و رشد صنعت با توجه خاص به صنایع اتومبیل سازی، فولاد، ذوب فلز شیمی و تولید ماشین آلات سنگین کشاورزی و کالاهای برقی و الکترونیکی، ۵- هماهنگ کردن برنامه خود با برنامه های عمرانی سایر کشورهای سوسیالیستی بوسیله بستن قرار دادهای متقابل تجارتی. ف. پ.

۲-۵۸

"بررسی امکانات توسعه صادرات خرماي ایران"،
مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،
سال چهارم، شماره ۶ (شهریور ۱۳۵۲)
ص. ۴۲-۴۶. جدول ۲.

سطح زیر کشت خرما در ایران ۱۴۰۰ -
۱۳۰۰ کیلو متر مربع است، و تعداد درختان خرما،
حدود ۲۰ الی ۲۶ میلیون اصله و میزان تولید
۳۰۰ تا ۳۲۰ هزار تن برآورد می گردد، ایران از
نظر صادرات خرما، درجه دوم بوده و ۹٪ کل
صادرات خرماي جهان از آن است. برای توسعه
صادرات خرماي ایران، باید باین نکات توجه
داشت: ۱- اجرای برنامه صحیح در امر کشاورزی،
۲- آشنا کردن صاحبان نخل ها به روش کاشت و
برداشت، ۳- تهیه برنامه جامع به منظور استفاده

دولت فدرال آمریکا، با پائین نگاه
داشتن قیمت گاز طبیعی، تقاضای سوخت را افزایش
داده و در عین حال انگیزه ای برای بهره برداری
از منابع جدید انرژی ایجاد نکرده است. از طرف
دیگر هدف های حفظ محیط زیست، قسمت زیادی
از سوخت موجود را غیر قابل استفاده ساخته است.
در این حال، صرفه جوئی در مصرف انرژی به لحاظ
افزایش سریع قیمت نفت و گاز می تواند از پاره ای
عواقب شدید بحران جلوگیری کند. هوا داران
حفظ منابع طبیعی و محیط زیست، استفاده از
وسایل حمل و نقل عمومی، تغییر و اصلاح سیستم
حرارت و روشنایی خانه ها و ادارات و تغییر سرویس
کار را به منظور صرفه جوئی بیشتر، در مصرف
انرژی پیشنهاد می کنند. از سوی دیگر، تولید
سوخت مصنوعی، استفاده از بخارها و حرارت
زیر زمین، انرژی خورشید، باده ها و جذر و مد،
نیروی هسته ای و استفاده از شیره مگنتوهیدرو
دینامیک، از جمله مواردی است، که می تواند در
بلند مدت به عرضه بیشتر انرژی کمک نماید.

د. ا.

۲-۵۷

"برنامه پنج ساله لهستان"،

بورس ماهانه، سال یازدهم، شماره (۱۳۱)،
(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۳۹-۴۰ و ۴۲-۴۴.
جدول ۱.

در این مقاله خطوط برنامه ریزی پنج ساله
لهستان ۷۵-۱۹۷۱ باین ترتیب مورد مطالعه

۷-۶۰

پارسا، پرویز.

"بی نظمی" نظام پولی بین المللی. (۱)،
مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،
سال چهارم، شماره ۵ (مرداد ۱۳۵۲)
ص. ۱۸-۲۸. جدول ۳.

تغییرات و تحولات نظام پولی بین المللی
از ۱۹۴۶ تا کنون، دلیلی بر نارسائی قواعد حاکم
بر نظام بر تن و و دز به شمار می رود. بهمین دلیل
برای از بین بردن بی ثباتی در نظام پولی
بین المللی و اصلاح آن، پیشنهادات زیادی صورت
گرفته است، که با توجه به ماهیت امر میتوان آنها
را تحت سه عنوان: افزایش قیمت طلا، پذیرش
سیستم قابل انعطاف نرخ ارزها، و افزایش تفاهم
و همکاری بین المللی مطرح ساخت. البته باید
دانست که در طرح هر یک از این پیشنهادات نیز
نکاتی چند، نا دیده گرفته شده است. بطور کلی
میتوان گفت، تا زمانیکه آمادگی لازم برای پذیرش
یک پول بین المللی ایجاد نشود، مشکلات نظام
پولی جهانی همچنان باقی خواهد ماند. د. ا.

۷-۶۱

پارسا، پرویز.

"بی نظمی" نظام پولی بین المللی (۲)،
مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،
سال چهارم، شماره ۶ (شهریور ۱۳۵۲)
ص. ۱۳-۲۲. جدول ۸.

از خرمای درجه پست و مواد فرعی وابسته، در
موارد صنعتی، ۴-انجام بازار یابی کافی، با
استفاده از صنعتی کردن محصول خرما. ا. خ.

۷-۵۹

پارسا، پرویز.

"برنامه پنجم و تامین مالی آن"،
مجله تحقیقات بازرگانی، سال دوم، شماره ۲۱
(بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱-۳۷. جدول ۲۷.

طبق پیش بینی در طول برنامه پنجم،
تولید نا خالص ملی - به قیمت های جاری ۱۳۵۱-
با افزایش معادل ۱۱۹۶ میلیارد ریال به ۲۳۴۵
میلیارد ریال در سال ۱۳۵۶ خواهد رسید. البته
این افزایش مستلزم ۲۴۶۰ میلیارد ریال سرمایه
گذاری است. درآمد های دولت، به فرض رشد
متوسط سالانه ۱۶/۴ درصد ۲۵۴۶/۱ میلیارد
ریال و هزینه ها به فرض رشد متوسط سالانه ۱۳/۷
درصد ۱۶۵۴/۶ میلیارد ریال برآورد گردیده
است. مقایسه ارقام درآمد و هزینه از اضافه
درآمدی معادل ۸۹۱/۵ میلیارد ریال حکایت
دارد. اما با توجه به هزینه های عمرانی برنامه
(۱۵۶۰ م. ر.) کسر بودجه دولت به میزان ۶۶۸/۵
میلیارد ریال خواهد رسید، که طبق پیش بینی
از محل استفاده از سیستم بانکی (۳۱۰ م. ر.)،
خالص فروش اوراق قرضه به بخش غیر بانکی
(۵۴/۵ م. ر.) و استفاده از طرح های خارجی
(۳۰۴ م. ر.) تامین خواهد گردید. د. ا.

سطح درآمد ملی، مجدداً پس انداز افزایش پیدا می کند، و در نتیجه رشد مستمر اقتصادی برای جامعه فراهم می شود. پس انداز معمولاً به سه صورت وجود دارد: ۱- پس انداز شخصی، ۲- پس انداز تجاری، ۳- پس انداز عمومی. در مقاله راجع به هر یک از سه نوع پس انداز توضیحات کافی داده شده است. م. د. ۰

۳-۶۲

"پس انداز، تاثیر آن در رشد اقتصادی (۲)"،
نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۹
(مرداد ۱۳۵۲) ص. ۶-۹

تمام پس اندازها، از راههای مختلف بطور مستقیم و غیر مستقیم به بازارهای پول و سرمایه سرازیر می شوند. این بازارها محل واحد یا مؤسسه واحدی نیست. بلکه شبکه ای از بازارهای متعدد است که هر کدام بوسیله پرداخت وام های متنوع و وام گیرندگان مختلف از یکدیگر مشخص می شود. مانند بانکها، شرکتهای بیمه، بانکهای سرمایه گذاری و مؤسسات مالی و سایر مراکز اعتبارات تجاری، دولت ها (از طریق وصول مالیات، ذخایر بازنشستگی وغیره) و مانند اینها. م. د. ۰

در نتیجه عدم پول بین المللی - که نیاز بدان احساس میشود - پول کشورهایی که در تجارت جهانی نقش مسلط دارند، بصورت پول کلید در می آید. در نتیجه، با هرگونه تغییر ارزش در پولهای کلید و یا هر مشکل تراز پرداختهای کشورهای عمده، موجی از بی نظمی ارزی و اشتباه محاسبه و متزلزل بازرگانی بروز می کند، که به اجرای سیاستهای متضاد ارزی در کشورهای مختلف منجر می گردد. این مشکلات و نیز مسائل ناشی از کوتاه نظری و عدم تخصص برخی از زمامداران پولی و ارزی کشورها، آثار بسیار مهمی در سطح جهانی دارند، به طوری که در اثر تغییرات نرخ ارز، مسیر تجارت یک کشور عوض می شود و برنامه ریزی در کشورهای در حال توسعه، دریافتها و پرداختهای ارزی ما نسبت دیون آنها به عواید صادراتی و غیره به شدت تغییر می کند و حتی در برخی موارد، متزلزل می گردد. د. ا. ۰

۲-۶۲

"پس انداز و نقش آن در رشته اقتصادی"،
نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۸
(تیر ۱۳۵۲) ص. ۳-۷.

در واقع پس انداز است، که موجب سرمایه گذاری می گردد، و سرمایه گذاری سطح تولید و درآمد ملی را بالا میبرد، و با بالا رفتن

انرژی‌زا، به ۵۵۰ میلیون تن بالغ گردیده است. تعادل طبیعی اقتصاد صنعتی بازار مشترک که بر واردات روزافزون مواد مذکور مبتنی است، توسعه قابل ملاحظه ترافیک دریائی را ایجاب می‌کند. با این همه درسالهای اخیر توناژ کشتی‌های بازار مشترک در مقیاس جهانی بطور نسبی کاهش یافته است. د. ا.

۷-۶۶

"تعاون و مالکیت خصوصی"،
ماهنامه تعاون، سال چهارم، شماره ۱۰
(تیر ۱۳۵۲) ص. ۱۱-۱۵ و ۵۷

علت وجودی نهضت تعاون، تلاش مشترک تولیدکننده و مصرف‌کننده است. زیرا اقتصاد تعاونی، از یک سواز رکود سرمایه‌ها جلوگیری می‌کند، و از سوی دیگر به مصرف‌کننده این امکان را میدهد که با اطمینان خاطر و پول کمتر مایحتاج خود را تهیه کند. موفقیت شرکت‌های تعاونی به عوامل گوناگونی بستگی دارد، که اهم آنها افراد انسانی و سرمایه است. م. م.

۷-۶۷

تکیه، عباس (و منوچهر سایی)،
"بررسی بازارهای خارجی"،
مجله تحقیقات بازرگانی، سال دوم، شماره ۲۱
(بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱۲۴-۱۳۲.
جدول ۲.

۷-۶۴

پگارسکی و، لوه‌نید.
"برنامه ریزی در اتحاد شوروی"،
اخبار، شماره ۱۶ و ۱۷ (سوم شهریور ۱۳۵۲)
ص. ۱۶.

در اتحاد جماهیر شوروی که مدت نیم قرن از عمر آن می‌گذرد، آهنگ رشد و ترقی اقتصادی فوق‌العاده سریع و مهمتر از همه - ثابت و دراز مدت است. متدهای رهبری اقتصاد دائما با شرایط رشد اقتصادی تکامل می‌یابد. علاوه بر افزایش قدرت اقتصادی، استفاده از منابعی که تا کنون اندوخته شده، بطور عقلانی مورد استفاده قرار می‌گیرد. در کار تدابیر اقتصادی دو جریان متجلی است: اولاً تحکیم مبانی علمی رهبری برنامه ریزی دولت - ثانیاً تشدید ابتکار اقتصادی و استقلال کارخانه‌ها. م. م.

۷-۶۵

"ترافیک تجارت دریائی بازار مشترک اروپا"،
ترجمه ع. محمدی.
بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹ (تیر
۱۳۵۲) ص. ۵۴-۵۶ و ۵۸-۶۳. جدول ۵.

در سال ۱۹۷۰ واردات بازار مشترک اروپا از محل محصولات کشاورزی، مواد اولیه و

۶۹-۲

"تهدید بحران جهانی انرژی و نتایج آن برای اروپا"،
ترجمه م. فرزانه.
بورس ماهانه، سال یازدهم، شماره ۱۲۱
(اول شهریور ماه ۱۳۵۲) ص. ۱۷۰-۲۱.

وفور و ارزانی مواد انرژی را در دهه ۶۰،
توسعه صنایع مصرف کننده مواد انرژی زای منطقه
خاور میانه و افریقای شمالی را به زیان صنایع
مصرف کننده ذغال سنگ اروپا، موجب گردید، و
کار به اسراف در بهره برداری و غارت منابع کشید.
با افزایش قیمت این مواد، از ۱۹۷۰، علائم بحرانی
آشکار شد که ممکن است تا سی سال ادامه یابد.
در نتیجه بحران، آمریکا نه تنها از ذخائر خود
در جهت تأمین انرژی اروپای غربی استفاده
نخواهد کرد، بلکه برای تهیه مواد نفتی مورد نیاز،
با اروپا و ژاپن به رقابت خواهد پرداخت. در
اینحال استفاده متناسب از کلیه منابع انرژی به
منظور تعدیل بحران، همچنان که در مورد آمریکا
اثبات شده است، برای اروپا ضرورت تام دارد.
به خصوص که وابستگی اروپا به مواد انرژی زای
وارداتی، به سبب محدودیت منابع محلی و بالاتر
بودن رشد عمومی صنعتی، در قیاس با آمریکا
سریع تر افزایش می یابد. د. ا.

۷۰-۲

"خانه سازی تعاونی در هندوستان"،
ماهنامه تعاون، دوره چهارم، شماره ۸
(اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۴۲-۴۴.

بررسی بازار به منظور شناخت کلیه عوامل
مؤثر در منفعت و هزینه مؤسسات اقتصادی صورت
می گیرد. در بازارهای خارج، صادر کننده با دو
گروه عوامل ناآشیرپذیر و تأثیرناپذیر مواجه است.
با شناخت این عوامل میتوان به تصویر جامع روشنی
از بازار دست یافت. در بررسی بازار از دوروش
اولیه و ثانویه استفاده می شود. روش اولیه -
سندی - بر کاربرد تجربیات و آمارهای جمع آوری
شده متکی است، در حالیکه روش ثانویه اطلاعات
حاصله از طریق نظارت و مراقبت دائمی اشخاص
را مورد ارزیابی قرار می دهد. د. ا.

۶۸-۲

"توسعه صنایع الکترونیک در ایتالیا"،
ترجمه ضد رفیعی.
بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹ (تیر ۱۳۵۲)
ص. ۳۷-۴۰. جدول ۲.

تولید وسائل الکترونیک در ایتالیا در
سال ۱۹۷۱ به ۱۸۰ میلیون دلار بالغ شده است،
که این نمودار توسعه تخصص این کشور در تأمین
نیازمندی های الکترونیکی خود میباشد. برنامه
توسعه و رشد صنعت الکترونیک در ایتالیا عبارتست
از صنعت ابزار دقیق، وسائل اندازه گیری و پزشکی،
دستگاههای کنترل برای سایر خدمات، و نیز شامل
وسائل حرفه رادیو الکترونیک، مخابرات دور،
هواپیمائی، فضائی است که یکی از مهمترین علل
توسعه صنایع الکترونیک در این کشور حمایت و
کمک مالی و فنی دولت به این قبیل کارخانجات
است. د. م.

۷-۷۲

خوانساری، محمد.

"نقش استاندارد در توسعه صادرات"،

استاندارد، شماره ۵ و ۶ (مرداد و شهریور ۱۳۵۲)

ص. ۳۰-۶.

رعایت قواعد و ضوابط استاندارد نقش بسیار با اهمیتی در بهبود کیفی کالاها و مالا توسعه صادرات داشته است. با نظر اجمالی به موقعیت بازارهای اقتصادی ایران، به ویژه بازارهای صادراتی، می توان گفت که چنانچه به اصول و قواعد استاندارد در امر تولید کالاها در ایران عمل شود، امید می رود که ایران در صحنه تجارت بین المللی پایگاه دیگری بیابد و درآمدهای ملی کمتر از گذشته بر منابع صادراتی نفت متکی باشد. ع. آ.

۷-۷۳

"ژاپن جوبانگوی مشترک اختلاف بین آمریکا و

بازار مشترک"،

یورس ماهانه، سال یازدهم، شماره ۱۲۱

(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۹-۱۲. جدول ۲.

ورود ژاپن به صحنه رقابت، عنصر جدیدی در زمینه توافق آمریکا و جامعه اقتصادی اروپا محسوب می شود. در آمریکا گروهی به صف آرائی در مقابل ژاپن معتقدند، در حالیکه جبهه میانروی

تعاونی های مسکن در هندوستان به پیشرفت های قابل توجهی نائل گردیده اند اما رشد این تعاونی ها در تمام ایالات کشور یکسان نیست و هیچگونه تشکیلاتی هم در سطح ایالتی برای هم آهنگ ساختن فعالیت های شرکت های تعاونی مسکن و تأمین احتیاجات مالی و سایر نیازهای آنها بوجود نیامده است. مهمترین مسئله تعاونی های مسکن تأمین احتیاجات مالی است و شرکت بیمه عمر مهمترین منبع تأمین احتیاجات مالی تعاونی های مسکن بشمار میرود. یکی از هدف های شرکت بیمه عمر سرمایه گذاری در امر خانه سازی است که این امر از طریق وام دادن به حکومت های ایالتی صورت می گیرد. م. ت.

۷-۷۱

خمایی، یوسف.

"تأثیر استاندارد بر روی قیمت ها"،

استاندارد، شماره ۳ (خرداد ۱۳۵۲)

ص. ۴۶-۴۷. جدول ۱.

اگر استاندارد هماهنگ با زمان و تکنیک مدرن باشد، تکنولوژی را توسعه داده و از اتلاف وقت و سرمایه جلوگیری می کند، بعنوان نمونه می توان گفت که در بررسی تأثیر استاندارد در فرانسه در سال ۱۹۵۶ معلوم شد، که در مقابل ۱۰۰ میلیون فرانک هزینه استاندارد کالا های مختلف، حدود دو میلیارد فرانک در سرمایه صرفه جوئی شده است. استاندارد محصولات صنعتی، برای تولید کننده و مصرف کننده هر دو سود آور است. ع. ز.

بازار خاور میانه، دوره جدید، شماره ۱۸۵
(۳۱ تیر ۱۳۵۲) ص. ۲۱ و ۳۳، تصویر ۰۱

در ماه آوریل سال جاری، کنفرانسی تحت عنوان "بحران انرژی و اثرات آن در بخش کشاورزی" در دانشگاه نبراسکا تشکیل گردید. هدف اساسی از تشکیل این کنفرانس، بررسی علل بحران انرژی و اثرات آن، در افزایش یا کاهش تولیدات کشاورزی، هزینه های تولید در بخش کشاورزی و در نتیجه اثرات آن، در افزایش قیمت تولیدات کشاورزی و ارزاق عمومی بود. تا این تاریخ مسأله انرژی و کمبود آن، به بسیاری جهات (از جمله علل سیاسی و اقتصادی) مکتوم و در پشت پرده باقی مانده بود و از نظر مردم چندان جدی وحاد تلقی نمی گردید. این کنفرانس اهمیت موضوع را در ذهن مردم روشن کرد، بعد از آن کمبود انرژی و مواد سوختنی به صورت حادثترین و جدی ترین مسأله روز درآمد، دنباله مقاله، به طور کلی بحث در همین مسأله کمبود انرژی و مواد سوختنی است. م. د.

۷-۷۶

"سدهای ایران و مشخصات آن"،
نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۵
(فروردین ۱۳۵۲) ص. ۲۶-۳۱.

در مقاله، نخست انواع سد تعریف شده است، مشخصات سدهای ایران، از جمله سد شاه اسماعیل، امیرکبیر، محمد رضا شاه پهلوی، شهبانو فرح، شهنواز، فرحناز پهلوی، کوروش کبیر، وشمگیر و ارس بیان گردیده است. ف. پ.

آمریکا در بروکسل بر همکاری تأکید می کند. این جبهه همچنین بر استحکام بیشتر ارتباط میان آمریکا و اروپا اصرار می ورزد و مایل است که از مذاکرات نتایج مثبتی حاصل شود. با این همه مذاکرات در زمینه های پول، بازرگانی و دفاع با مشکلاتی مواجه خواهد بود، به ویژه که آمریکا می تواند از مسأله دفاع اروپا در جهت اعمال نظرات خود بر بازار مشترک بهره برداری کند.

د. ا.

۷-۷۴

"سازمان گوشت کشور"،
دهقان روز، سال یازدهم، شماره ۱ (فروردین
۱۳۵۲) ص. ۳۸۰ و ۴۴.

سازمان گوشت کشور در سال ۱۳۴۷ تأسیس گردید. هدف این سازمان پیش بینی تأمین مصرف روزانه و تأمین ذخیره گوشت مصرفی کشور می باشد. وظایف سازمان گوشت عبارتست از: ۱- بررسی میزان تولید و مصرف ۲- ایجاد میدانهای خرید و فروش دام و طیور ۳- ایجاد سردخانه ها جهت نگهداری گوشت ۴- ارشاد دامداران و مؤسسات ذینفع در زمینه بازاریابی دام و طیور ۵- تشویق مردم به مصرف گوشت بسته بندی شده. م. م.

۷-۷۵

سخن سنج، شهاب الدین.
"بحران انرژی در آمریکا"،

در کشورهای سوسیالیستی تبلیغات تجاری

برای جنبه های رقابتی در محیط بازرگانی نیست . هدف کوششی است در جهت پیشرفت برنامه های اقتصادی . کشور اتحاد جماهیر شوروی در تلاش است تا موقعیت صنعتی و توسعه تولید خود را برجسته و بزرگ نمایان سازد . هزینه کل تبلیغات داخلی بدون در نظر گرفتن تبلیغات سیاسی و خدمات عمومی در سال ۱۹۷۱ در حدود ۵۲ میلیون دلار آمریکائی بوده است . این مبلغ معادل ۲۵ درصد مجموع تجارت داخلی شوروی است . تبلیغات داخلی از طریق ۷۲ آژانس منطقه انجام می گیرد و شرکت Soyuztorgreklama برای این آژانس ها نظارت دارد . آژانس تبلیغات تجارت خارجی مسئول تبلیغ کالاهای روسی در خارج از کشور و کالاهای تولیدی خارجی در داخل اتحاد جماهیر شوروی است . در شوروی تبلیغات از طریق روزنامه ها ، رادیو ، تلویزیون ، سینما ، پوستره های تبلیغاتی و ایجاد نمایشگاه ها انجام می گیرد . ستون تبلیغاتی نمی توانند محصولات رقیب را از میدان بدر کنند و برتری کالای خود را ثابت نمایند . فقط می توانند کالاهائی را معرفی کرده و مشخصات و محسنات آن را بر شمارند . نویسنده در پایان مقاله ، به ذکر نتایج بررسی خود پرداخته است . ش . ا .

۷-۷۹

سنندجی ، منوچهر .
" مسائل و مشکلات صنایع کوچک " ،
مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران ،

۷-۷۷

سرودی ، محسن .
" روشهای آماری در کنترل کیفیت کالا " ،
استاندارد ، شماره ۴ (تیر ۱۳۵۲) ص . ۳ - ۷ .
تصویر ۱ .

روشهای آماری کنترل مرغوبیت کالا از نیم قرن پیش تا کنون به کار می رود تا از منابع طبیعی و نیروهای انسانی موجود در صنعت ، بازرگانی و امور اداری هر چه بیشتر بهره برداری شود . به کار بستن این روشها از هدر رفتن مواد خام و دوباره کاری جلوگیری می کند و جریان تولید را تسریع کرده و سرمایه به کار رفته را زودتر باز می گرداند . بر طبق استانداردهای تعیین شده و به کمک روشهای آماری کنترل مرغوبیت کالا ، کالاهای تولید شده می توانند از نظر قیمت و مرغوبیت در بازارهای جهانی با سایر کالاهای مشابه رقابت نموده و به پیشبرد هدف های صادراتی کشور کمک کنند . در آینده در نظر است برنامه دوره آموزشی کنترل مرغوبیت کالا ، جهت تربیت کادر متخصص ، تهیه و اجرا گردد . م . ع .

۷-۷۸

سلاحی ، عزیز .
" اتحاد جماهیر شوروی و تبلیغات بازرگانی " ،
مفهوم کاملاً نو " ،
تحقیقات بازرگانی ، سال دوم ، شماره ۱ و ۲ ،
(بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص . ۱۰۵ - ۱۲۳ .
کتابشناسی ۱۵ . تصویر ۳ .

دوره ۴، شماره ۲ (اردیبهشت ۱۳۵۲)

ص. ۳۶ - ۴۰. جدول ۲.

دخالست مستقیم در قیمت‌ها و دستمزدها صورت می‌گیرد. آمریکا نیز از سال ۱۹۷۱ شیوه اخیر را اعمال می‌کند. ا.د.۱.

۸۱-۷

"سیری در تکامل پول و بانکداری (۸)"،

نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۵

(فروردین ۱۳۵۲) ص. ۳ - ۰۹. جدول ۱.

فرض می‌کنیم در یک سیستم بانکی (متشکل از بانکهای انفرادی متعدد): ۱- ذخیره نقدی همه بانکها ۱۰٪ سپرده هاست ۲- موجودی نقدیشان به همین اندازه است ۳- امکان پرداخت وام یا سرمایه‌گذاری کامل منابع بانک وجود دارد ۴- همه افراد اجتماع در یکی از بانکها حسابجاری دارند و دریافتی‌های جدید خود را به آن حساب منظور می‌کنند. حال اگر مثلاً ۱۰۰۰/۰۰۰ ریال سپرده در بانک اول ایجاد شود. با توجه به فرض‌های فوق، عملیات زیر صورت می‌گیرد:

$\frac{9}{10}$ این مقدار یعنی ۹۰۰/۰۰۰ ریال به صورت اعتبار یا سرمایه‌گذاری به بانک دوم می‌رود. این عمل به وسیله بانک‌های دوم و ... ادامه پیدا می‌کند تا جمع نهائی سپرده‌ها برابر $100000000 = 8100000 + 9000000 + 10000000$ یعنی ده برابر اولین سپرده گردد. و این حد توانایی ایجاد پول یک سیستم بانکی است، در صورتیکه سپرده جدیدی به این سازمان وارد نشود. ع.ز.

تعریفی که در ایران برای صنایع کوچک می‌شود اینست که بهای ماشین‌آلات و تجهیزات آن از حدود ۱۰ میلیون ریال تجاوز نکند و جزء صنایع دستی هم نباشد. البته این تعبیر با شرایط زمانی قابل تغییر است. وجود قوانین و مقررات گمرکی، مالیاتی، تعرفه‌های برق صنعتی، اشکالهای زیربنایی (راه، زمین، تلفن، آب و برق) از جمله مسایل و مشکلات صنایع کوچک بشمار می‌آیند. حذف مقررات مزاحم و ایجاد بازارهای داخلی و خارجی برای فروش کالا، کمکهای آموزشی و مشورتی، تسهیلات زیربنایی به خصوص زمین و آب و راههای ارتباطی، از انواع حمایت از صاحبان صنایع کوچک محسوب می‌شوند. د.م.

۸۰-۷

"سیاست قیمت‌ها در کشورهای صنعتی غرب."

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹

(تیر ۱۳۵۲) ص. ۱۹ - ۲۴.

وسعت، عمومیت و دوام بی سابقه تورم در سالهای اخیر موجب شده است که کشورهای غربی علیرغم اصول پذیرفته شده، به ایجاد تعادل عرضه و تقاضای عمومی کمک کنند. این کار در آلمان و انگلیس از طریق تنظیم تقاضا، در کشورهای اسکندیناوی، بلژیک و ایتالیا با دخالت مستقیم در قیمت‌ها و در هلند و فرانسه از راه

۷-۸۲

"سیری در تکامل پول و بانکداری (۹)"

نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۶

(اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۶-۹.

سطح کشت مرکبات در دنیا حدود ۱/۵ میلیون هکتار می باشد، که در این میان سهم ایران در حدود ۴۰ هزار هکتار است. لذا بمنظور بالا بردن سطح تولید و توسعه هر چه بیشتر مرکبات در نواحی مستعد جنوبی کشور، از طرف مرکز طرح آبیاری در اقداماتی بعمل آمده، و انواع مختلفی از مرکبات از کالیفرنیا وارد و در این مرکز مورد آزمایش قرار گرفت، نتایج حاصله حاکی از آن است که عملکرد آنها دارای کیفیت و کمیت گوناگون و قابل ملاحظه ای بوده است. م. م.

۷-۸۴

"صنایع دستی استان خراسان"

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹

(تیر ۱۳۵۲) ص. ۴۲-۴۸ و ۵۳. جدول ۰۷.

صنایع دستی استان خراسان بسیار غنی و متنوع است، و از اصالت و ظرافت خاصی برخوردار می باشد. بعضی از این صنایع نسبت به گذشته رونق بیشتری یافته، مثل پوستین، شاندیز و سفال سازی که با اقدامات مرکز صنایع دستی، از کیفیت خوب و زیبایی طرح و رنگ، برخوردار است. سنگ تراشی و فیروزه تراشی نیز در مقایسه با گذشته توسعه قابل توجهی یافته است. ولی صنایع دستی دیگر بعلت رقابت محصولات ماشینی و صنعتی و نداشتن جنبه هنری و ظرافت و اصالت از رونق و رواجشان کاسته شده و کم کم در حال نابودی است. در مقاله، صنایع دستی استان خراسان، مراکز اصلی آنها، مواد اولیه، ابزار و نحوه کار،

به فرض در سیستم بانکی، هیچ بانکی ذخیره نقدی اضافی ندارد. حال اگر بانک اول ناگزیر به پرداخت مثلاً ۱۰۰۰/۰۰۰ ریال وجه نقد شود، با توجه به ذخایر نقدی سیستم که ۱۰٪ دریافتی هاست، بانک فقط قادر به پرداخت ۱۰۰/۰۰۰ ریال است و برای تأمین باقیمانده ناچار به وصول وام های سررسیده یا فروش اوراق قرضه و سهام خواهد بود. پرداخت کنندگان وام ها یا خریداران اوراق قرضه و سهام در صورت داشتن حساب از بانک دوم چک می کشند. بانک دوم و سوم و... با عملیاتی نظیر اولی باعث تقلیل ذخایر نقدی و انقباض اعتبارات در سیستم شده، مقدار سپرده ها را به نسبت ده به یک کاهش می دهد. در عمل بخاطر عواملی این نسبت برقرار نخواهد بود. ع. ز.

۷-۸۳

صمدی، منوچهر.

"اهمیت اقتصادی مرکبات"

دهقان روز، سال یازدهم، شماره ۴

(تیر ۱۳۵۲) ص. ۱۵ و ۵۰. تصویر ۰۱.

تولید مرکبات، امروزه اهمیت صنعتی فراوانی پیدا کرده است. برابر آمار سال ۱۹۶۲

برده و پوشانیدن دیوار و روپوش مبلمان آماده کند. صنایع داخلی هند، کلیه ماشین آلات بافندگی کف و قطعات یدکی آنها را تولید می کند. صادرات کفنی هند، در مدت هشت ماه (از آوریل تا نوامبر ۱۹۷۱) ۱۸ میلیارد و ۶۴۶ میلیون ریال بوده است. م. ج.

۷-۸۷

"صنعت نفت در جهان (۳)"

نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۳۰ (شهریور ۱۳۵۲) ص ۳۱-۳۵.

نفت بدلیل امتیازاتی چون سهولت حمل و نقل، تنوع سوخت ها، ارزانی نسبی و دامنه کار بردش در صنایع و بی جانشینی اش در صنایع پتروشیمی از منابع دیگر انرژی که هر یک مشکلاتی چون هزینه گزاف و آلوده کردن محیط زیست به همراه دارند از اهمیت بیشتری برخوردار است. این برتری را سرمایه گزاری های کلانی که در این صنعت می شود توجیه می کند. امروزه کشورهای صنعتی با قراردادهای طویل المدت برای سالیان دراز، حقوق انحصاری برای خود کسب می نمایند. و بموازات این فزون خواهی ها، صنایعی که در حمل و نقل نفت بکار می آیند. نیز رو به تکامل می روند. علاوه بر خطوط لوله و کامیون ها و قطارهای نفتکش، امروزه کشتی های عظیم با گنجایش صدها هزار تن، در تجارت دریائی وزنه ای سنگین بشمار می آیند. ع. ز.

ارزش هنری و اقتصادی، مشکلات کار و توزیع و فروش آنها بررسی شده است. ف. پ.

۷-۸۵

"صنایع سازنده مواد شیمیائی و گالاهای مشابه در هند"

آئینه هند، سال دهم، شماره ۲ (خرداد ۱۳۵۲) ص ۱۴-۱۹. تصویر ۰۳. جدول ۰۲.

در این مقاله ضمن تشریح صنایع سازنده مواد شیمیائی، از نظر کیفی و کمی رشد و سیر صعودی صادرات آنها نیز مورد بررسی قرار گرفته است. این صنایع عبارتند از اسیدها و کودهای شیمیائی، مواد شیمیائی قلیائی، مواد آلی و پتروشیمی، گازهای صنعتی، مواد حشره کش، صنایع دارو سازی و تولید رنگ. ع. ت.

۷-۸۶

"صنعت کف و محصولات کفنی هند"

آئینه هند، سال دهم، شماره ۱ (فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۲) ص ۱۰-۱۱. جدول ۰۱.

هند، یکی از بزرگترین تولید کنندگان کف در جهان است و محصولات کفنی آن، بزرگترین رقم صادراتی این کشور را تشکیل می دهد. در سال ۷۲-۱۹۷۱ محصول کف هند، در حدود ۷ میلیون عدل بوده است. انجمن تحقیقاتی صنایع کف هند، توانسته است با استفاده از روش ها و فرمول های جدید، منسوجات کفنی را برای تهیه

علت کمبود ماهی شمال نیز شرح مختصری ذکر گردیده و آمار و ارقامی از تعداد و وضعیت صیادان در ایران و نیروی انسانی شاغل در شرکت شیلات داده شده است. م. ع. ۰

۹۰-۷

"ضرورت ایجاد روابط نزدیک تر بازرگانی بین آمریکا و شوروی"،

بازار خاور میانه، سال یازدهم، شماره ۲۱ (۱۵ مرداد ۱۳۵۲) ص. ۲۷ و ۳۵.

امروزه کشور شوروی قادر است بخشی از منابع اولیه و ذخایر زیر زمینی خود را به ایالات متحده امریکا صادر کند. و در عوض بسیاری از کالاهای مصرفی مردم روسیه را از این کشور تامین نماید. رهبران شوروی معتقدند که: "تخصص و سرمایه امریکا باید با مواد خام شوروی مبادله شود" زیرا ایالات متحده امریکا احتیاج زیادی به مواد اولیه و انرژی دارد. در نقطه مقابل، شوروی هم نیازمند کالاهای مصرفی امریکاست. با توجه به پیشنهادات مطرح شده از سوی این دو کشور ذکر این نکته ضروری است، که مسائل سیاسی، اقتصادی و تاریخی بیش از هر عامل دیگری در این نزدیکی دخالت دارند. م. م. ۰

۹۱-۷

علاقبند، حسین.

"فصل صادرات پنبه"،

مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،

۸۸-۷

صور اسرافیل، شیرین.

"روش های پیشنهادی برای کنترل فرش"،

استاندارد، شماره ۴ (تیر ۱۳۵۲) ص. ۴۵ - ۴۸.

فرش صنعتی است ناپیوسته - و هردستگاه دار قالی خود به تنهایی یک واحد صنعتی محسوب می شود که آزمایش روی آن را نمی توان روی نمونه های مشابه تعمیم داد. مواد اولیه مصرفی در قالی قابل تعویض است، به همین دلیل باید کنترل در تمام مراحل بافت انجام گیرد. آزمایش مواد اولیه بکار رفته و رنگ مصرفی در دو مرحله باید کنترل شود. ۱- مرحله بافت. ۲- نمونه برداری از روی فرش بعد از بافت. اما بدلیل پراکندگی صنعت فرش بافی اگر بتوان کنترل انجام داد، تنها از راه در اختیار گذاردن مواد اولیه مناسب و رنگهای ثابت است. ش. ا. ۰

۸۹-۷

"صید ماهی"،

اقتصاد و صنعت، شماره ۱۰۰ (تیر ۱۳۵۲)

ص. ۴۴ - ۴۷. جدول ۱.

در این مقاله نواحی صید ماهی شمال، اسامی صیدگاه ها، انواع مختلف ماهیان فلسدار و غضروفی دریای مازندران که وسیله شرکت سهامی شیلات شمال ایران مورد بهره برداری قرار می گیرد ذکر شده است. در مورد روش های صید ماهی در رودخانه و در دریا، نحوه تکثیر گشت و برداشت،

سال چهارم، شماره ۶ (شهریور ۱۳۵۲)

ص. ۵۶ - ۶۱. تصویر ۱.

۷-۹۳

فانچاپا، ک.ل.

" صنعتی کردن روستاها در هند "

ترجمه مهتاب فارابین ماتور.

آئینه هند، سال دهم، شماره ۴ (مرداد ۱۳۵۲)

ص. ۷ - ۱۱.

مدتها پیش از این دولت هند برای

صنعتی کردن نواحی روستانشین، طرحها و پروژه

هائی در نظر گرفت، و با بررسی مسائل وهم چنین

ارزیابی امکانات خود برای اینکار وارد عمل شد.

و با اجرای موفقیت آمیز برنامه های آزمایشی

تصمیم گرفت، این برنامه را در کلیه دهات

و مناطق روستائی اجرا کند. مقاله، بیان کوشش

هائی است که در این راه انجام گرفته است.

ف. پ.

۷-۹۴

فرزانه پور، غلامرضا.

" گفتار پیرامون تغییر مبانی تعرفه و مآخذ

حقوق گمرکی ایران "

تحقیقات بازرگانی، سال دوم، شماره ۱ و ۲

(بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۳۸ - ۵۵.

کتابشناسی ۵.

در این مقاله، دو فهرست طبقه بندی

کالاهای نمانکلاتور (Nomenclatur) صادراتی

و وارداتی، که اولی به سال ۱۹۲۷، در کنفرانس

اقتصادی بین المللی ژنو، و دومی به سال ۱۹۵۲،

این مقاله متن مصاحبه ایست که در زمینه

فعالیت های صادراتی پنبه با رئیس اتحادیه صادر

کنندگان پنبه ایران صورت گرفته است. ابتدا

در مورد تولید پنبه ایران سخن می رود و سپس در

مورد میزان محصول و کیفیت پنبه، مظنه های

بین المللی پنبه، قیمت های فعلی پنبه، علت

ترقی قیمت ها، تولید و موجودی پنبه در کشورهای

صادر کننده و وارد کننده، مصرف پنبه در بازار

داخلی و بالاخره برنامه صادراتی پنبه بحث

میشود. ع. م.

۷-۹۲

عنایت، فیروز.

" ارزش استاندارد در واحدهای تولیدی "

استاندارد، شماره ۵ و ۶ (مرداد و شهریور

۱۳۵۲) ص. ۲۶ - ۳۰. کتابشناسی ۱.

استاندارد به منزله فرآیندی است که

در کار صنعت و اقتصاد، مراحل تولید را از آغاز

تا به انجام در بر می گیرد. از این رو تولیدات

و مصنوعات آنگاه به شکل دلخواه بدست می آیند،

که ضوابط استاندارد در همه شئون و در تمام

مراحل اعمال شده باشد. موفقیت و کارآیی تولید

در گرو اعمال درست استاندارد در زمینه عوامل

تولید، ابزارهای تولید، مواد اولیه، میزان

دستمزد و تامین هزینه های دیگر است. ع. آ.

ایران واگذار گردید. اما در باره آینده انرژی جهان باید دانست که: کل ذخایر کنونی نفت جهان حدود چهار برابر ذخایر مکشوفه است و تا قبل از پایان قرن اخیر دامنه عملیات اکتشاف آن تا اعماق دریاها کشیده خواهد شد. در حال حاضر مصرف گاز به سرعت رو به افزایش است و دستیابی به انرژی حاصل از تابش خورشید و انرژی هسته‌ای و هیدرولیکی، امید آینده بشر می‌باشد.

ع. ز.

در بروکسل، در شورای همکاری گمرکی (C. C. D) تعیین گردید، تشریح و با هم مقایسه شده است. نمائکلاتور عبارت از: فهرستی از کالاهاست، که در آن کالاهای بر حسب منشأ (حیوانی، نباتی، معدنی) خود تفکیک، و بنا بر رشته فعالیت تولیدی (غذایی، شیمیائی، نساجی، حمل و نقل و غیره) گروه بندی و بر اساس مراحل تولید (مواد اولیه نیمه ساخته، تمام ساخته و مانند این‌ها)، ترتیب و با توجه به مبانی حرفه‌ای یا بازرگانی، طبقه‌بندی شده‌اند. ل. م.

۷-۹۶

۷-۹۵

فیروزان، گشتاسب.

فلاح، رضا.

"بهره وری و رشد اقتصادی."

"گذشته، حال و آینده صنعت نفت ایران"،

مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،

تلاش، شماره ۴۲ (مرداد و شهریور ۱۳۵۲)

سال چهارم، شماره ۴ (تیر ۱۳۵۲) ص. ۵-۱۳

ص. ۱۷-۲۴. تصویر ۵.

کتابشناسی ۱۱. جدول ۳.

امروز توسعه یافتگی جوامع مترادف است

با توجه به برتری سهم بهره وری نسبت به سایر عوامل در تحقق رشد اقتصادی، می‌توان دریافت که تلاش در راه افزایش بهره وری، تسریع رشد اقتصادی را موجب خواهد شد، و نیروی انسانی یکی از مؤثرترین عوامل در افزایش بهره وری است. در بررسی علل اختلاف بهره وری از کشوری به کشور دیگر، میتوان اختلاف در برخورداری از نیروی انسانی ماهر، دسترسی به منابع مالی کافی، شرایط اقلیمی، مقررات بازرگانی و روابط بین المللی، و نیز اتکاء به کشاورزی در مقابل صنعت را نام برد. علاوه بر این کیفیت

با میزان مصرف سرانه انرژی، و از آنجائیکه در حال حاضر بیشتر انرژی مصرفی جهان را سوختهای فسیلی به خصوص نفت و گاز تأمین می‌کنند، می‌توان به ارزش نفت ایران که نقش حساسی در تولید جهانی دارد پی برد، برای آگاهی به میزان این حساسیت باید گذشته نفت ایران را مورد بررسی قرار داد. مطالعه قراردادهای رویتز، نفت دالکی (نزدیک بوشهر و امتیاز نامه داری و بالاخره قرارداد ۱۹۵۴ با کنسرسیوم، فرصت این بررسی را می‌دهد، و روشن می‌کند. که چگونه طی موافقت نامه فوریه ۱۹۷۳ کنترل کامل نفت به دولت

۷-۹۸

فیروزان، گشتاسب.

"مفاهیم و تعاریف بهره‌وری"،

مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،

سال چهارم، شماره ۱ (فروردین ۱۳۵۲)

ص. ۱۱-۱۵. کتابشناسی ۵.

"افزایش بهره‌وری" که به‌عنوان درمان تمام دردهای اقتصادی قبول عام یافته، با تعبیر امروزی "عقلانی کردن تولید" در مکاتب تیلوریزم و استخوانیزم است. با اینکه بهره‌وری از دیدگاه‌های مختلف، تعبیر گوناگونی یافته‌است، به‌مفهوم دقیق اقتصادی، بر رابطه قابل اندازه‌گیری بین حجم محصول و حجم عوامل تولید دلالت دارد. رابطه بین میزان بازده و مجموع عوامل تولید "بهره‌وری مجموع عوامل" نامیده می‌شود و "بهره‌وری عامل منحصر" به رابطه تولید با هر یک از عوامل به‌طور جداگانه اطلاق می‌گردد. اما کثرت تعاریف بهره‌وری مؤید اختلاف نظری است، که در مورد این مفهوم وجود دارد. با این همه می‌توان گفت که بهره‌وری رابطه بین کمیت (حجم یا ارزش) تولید و "مجموعه"های عوامل به‌کار رفته را نشان می‌دهد. د.ا.

۷-۹۹

گاتوزان، محمد علی.

"علم اقتصاد بر سر دوراهی"،

نظام اجتماعی، برداشتها، باورها و طرز تفکر افراد یک جامعه نسبت به کار از جمله عواملی هستند که بهره‌وری را سخت تحت تأثیر قرار می‌دهند. د.ا.

۷-۹۷

فیروزان، گشتاسب.

"روشهای اندازه‌گیری بهره‌وری"،

مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،

سال چهارم، شماره ۲ (اردیبهشت ۱۳۵۲)

ص. ۳۲-۳۶. کتابشناسی ۶.

هدف از اندازه‌گیری بهره‌وری وقوف بر این امر است که هر واحد از عوامل بکار رفته در تولید تا چه اندازه مولد است. دفتر مرکزی بهره‌وری آسیائی فرمول $P = \frac{O}{aI - bK}$ را برای اندازه‌گیری بهره‌وری مجموع عوامل پیشنهاد می‌کند که در آن O , I , K به ترتیب نشانه میزان تولید، نیروی کار و سرمایه بشمار می‌روند، باید دانست که در محاسبات بهره‌وری اندازه‌گیری حجم فیزیکی تولید، زمانی میسر است، که کلیه واحدهای تولید شده از حیث ماهیت متجانس باشند. در غیر این صورت تولید بر حسب ارزش پولی محصولات نهائی واحد تولیدی اندازه‌گیری میشود، و یاتمام محصولات با استفاده از نوع ضریب بر حسب یک محصول بیان میگردند. د.ا.

پهلوی، به کوشش دولت کارگاههای کاشی کاری دولتی و خصوصی در مشهد و تهران و اصفهان دایر شده است. از بناهایی که با کاشی کاریهای این دوره، تزیین شده است، باید به سر در کاخ مرمر، سر در شهربانی کل کشور، بازسازی کاشی کاری شمس العماره، تزیینات کاشی بانک شاهی و تعمیرات اساسی اماکن بقدرسه اشاره کرد. با تشکیل اتحادیه "کاشی ساز و کاشی فروش" و نظارت مؤسسه استاندارد بین المللی (وابسته به وزارت اقتصاد)، اکنون انواع کاشی های مختلف، علاوه بر مصرف داخلی، به خارج نیز صادر می گردد.

ش. ا.

(۱۰۱-۷)

کاوسیان، عبدالحمید.
 "مسائل فنی و اقتصادی تولید ابریشم در ایران و جهان"،
 بازار خاور میانه، سال یازدهم، شماره ۲۲
 (۳۱ مرداد ۱۳۵۲) ص. ۲۴-۲۶ و ۳۴.
 جدول ۴.

ابریشم و منسوجات ابریشمی از تولیدات مهم جوامع پیشرفته اولیه بود. در ایران هم در بسیاری از دوره های تاریخی، این کالا از محصولات مهم صادراتی به شمار می رفت. در سالهای اخیر با ایجاد "مؤسسه نوغان" در ایران برای احیای این محصول اقداماتی صورت گرفته است. امروزه کشف نژاد خاصی از تخم نوغان نیز همراه با ایجاد توستانهایی به شیوه علمی از سوی بسیاری از

خرد و کوشش، دوره چهارم، شماره ۱۱ و ۱۲ (بهار و تابستان ۵۲) ص. ۷-۲۹. کتابشناسی ۲۶.

از اثرات جنبی انقلاب فرانسه سرنگون شدن فلسفه متکی به وجود نظم و قانون طبیعی، و همراه آن، بی اعتبار شدن نظریه قرارداد اجتماعی بود. پیش از این، اغلب دانشمندان تلویحا می پنداشتند که اجتماع بشری را می توان بعنوان یک نمونه بالنسبه هماهنگ و متجانس در نظر گرفت. تلفیق فلسفه اوتیلیتریزم با اقتصاد کلاسیک تا اندازه ای بخاطر بی اعتبار کردن "نظریه کارگری ارزش" و "نظریه استثماری" بود که مارکس براساس آن استوار ساخته بود. به دنبال این تلفیق اقتصاد دانان علاقه خود را به آنچه امروز اقتصاد کلان و دینامیک نامیده می شود از دست دادند. نویسنده بطور خلاصه، نحوه نگرش پوزیتیویستی و مشکلات حاصل از آن را در علم اقتصاد به نقد کشیده است. پ. پ.

(۱۰۰-۷)

"کاشی و کاشیکاری"،
 اقتصاد و صنعت، شماره ۱۰۲ (شهریور ۱۳۵۲)
 ص. ۴۰-۴۳.

نویسنده مقاله ابتدا چگونگی ساختن کاشی را توضیح داده سپس به کاشی کاری در دوران صفویه، افغانه، زندیه و قاجاریه اشاراتی کرده آنگاه وضع هنر کاشی کاری را در دوره خاندان پهلوی، مورد بررسی قرار داده است. در دوره

۷-۱۰۳

گیانی، بهمن.

"سیستم بانکی در هند"

نشریه داخلی بانک رهنی ایران، سال هشتم

شماره ۱ (فروردین ۱۳۵۲) ص. ۳۹-۴۶.

جدول ۲.

پیدایش شیوه جدید بانکداری در هندوستان از اواخر قرن هیجدهم آغاز گردیده است. مهمترین بانک این کشور، بانک رزرو (مرکزی) است که با داشتن امتیاز انحصاری چاپ اسکناس "نقش ثبات پولی و به طور کلی اداره سیستم پول و هدایت سیستم اعتبارات و نرخ بهره در سراسر کشور" را به عهده دارد. علاوه بر این بانک، بانکهای تجارتی، شرکت های تعاونی، بانکهای رهنی در این کشور فعالیت های گسترده ای دارند. همچنین در زمینه احتیاجات صنعتی در سال ۱۹۶۴ دو مؤسسه جدید: بانک توسعه صنعتی هند و واحد تراست تأسیس گردیده است. در سال ۱۹۶۹ چهارده بانک بزرگ تجارتی در این کشور ملی اعلام شد. این امر موجب گردید که اعتبارات سیستم بانکی هند متوجه بخش های مهم اقتصادی نظیر کشاورزی - صنایع و صادرات گردد. م. م.

۷-۱۰۴

"گروه میتسوبیشی ژاپن، غولی که دو باره

به دنیا آمد"

ترجمه مصطفی قریب.

مجله اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،

سال چهارم، شماره ۴ (تیر ۱۳۵۲) ص. ۳۷-۴۰.

کشورها، باعث افزایش تولید این محصول در جهان گردیده است. در این زمینه فعالیت کشور ژاپن بیش از همه بوده و بهمین جهت این کشور از لحاظ تولید ابریشم در جهان مقام اول را داراست. برابر آمار منتشره از سوی سازمانهای بین المللی، تولید ابریشم جهان در فاصله سالهای ۱۹۵۲ تا ۱۹۷۰ بیش از دو برابر شده است. م. م.

۷-۱۰۲

گیانی، بهمن.

"تورم رکودی، اصطلاحی جدید برای مفهومی

تازه (۳)".

نشریه داخلی بانک رهنی ایران، سال هشتم،

شماره ۱ (فروردین ۱۳۵۲) ص. ۴-۲۱. جدول ۴.

رشد بیکاری، در اقتصاد رو به تورم سال های اخیر، عدم جامعیت نظریه کینز را مبنی بر افزایش سطح اشتغال، در دوران تورم آشکار ساخته است. همچنین بررسی های مربوط به حجم پول و سطح قیمت ها در کشورهای بزرگ صنعتی - به رغم نظریه مقداری پول - نشان داده است که افزایش حجم پول معلول تورم است و نه علت آن. به طور خلاصه رشد بیکاری، عدم هماهنگی رشد قیمت ها در بخش های مختلف اقتصاد، ایجاد رکود در درآمد واحدهای تولیدی و ازدیاد سطح پس انداز، از ویژگی های تورم کنونی است. در باب علل و جهات بروز و سرایت تورم سالهای اخیر، کمبود نقدینگی بین المللی، رشد تکنولوژی، نظام پولی بین المللی و عوامل سیاسی و اجتماعی را می توان نام برد. ا. د.

راه نهضت تعاونی را ایجاد کند. سیاست اوجاما (اوجاما در زبان ملی تانزانیا یعنی زبان سواحیلی بمعنی خانواده است) در عمل عبارت از تشویق ره‌ستائیان به‌ایجاد "دهکده‌های تعاونی" و اشتراک مساعی در اجرای برنامه‌های توسعه روستائی است.

ع. ت.

۷-۱۰۶

مایر، جرالِد - ام.
 "معنی توسعه اقتصادی، سوء تفاهات مربوط
 به رشد اقتصادی"،
 ترجمه کیومرث بهرامپور.
 نگین، سال نهم، شماره ۱۰۴ (دی ۱۳۵۲)
 ص. ۱۴-۱۵

توسعه اقتصادی یک بعد از توسعه کلی است و متفاوت با استقلال سیاسی. امروزه صنعتی شدن مترادف توسعه تصور می‌شود در صورتی که تمرکز درصد بزرگی از تولید در بخش کشاورزی، بجای بخش صنعتی علت فقر نیست. علت فقر بهره‌وری کم این بخش است. توسعه اقتصادی حرکت صعودی تمام جوانب نظام اجتماعی است. بزبان دیگر توسعه با مفهومی گسترده تر از رشد، تغییر ارزشها و روشها را بدنبال دارد. از بهترین شاخص‌های توسعه، افزایش درآمد سرانه واقعی است. اما زمانی دلیل افزایش رفاه اقتصادی یا اجتماعی است که به عوامل دیگری از هدفهای فرعی هم توجه شود. در حد نهائی پیشرفتهایی

بعد از اشغال ژاپن توسط آمریکائی‌ها. شرکت میتسوبیشی، به شرکت‌های کوچک تقسیم و علامت تجاری آن حذف گردید. امروزه، بار دیگر، این شرکت به تدریج تجدید حیات کرده، و ارزش کل فروش محصولات نا خالص آن به ۴۰/۷ میلیارد دلار رسیده است، که فقط ۲ میلیارد دلار از بودجه سالانه دولت ژاپن کمتر است. میتسوبیشی روابط رسمی و سیستم متمرکزی ندارد. "میتسوبیشی یک پدیده بومی و کاملاً ژاپنی است" مرکز اصلی قدرت در میتسوبیشی، کینزکائی است، که از یک هیات سه جانبه تشکیل شده، و وفاداری و وابستگی‌های فردی و گروهی، عامل اصلی پیوستگی و دوام میتسوبیشی است. به علت حس ابتکار فوق العاده، مهارت سازمانی و اصول صحیح بازاریابی، قدرت میتسوبیشی روز به روز افزایش خواهد یافت. ا. خ.

۷-۱۰۵

گیفن، جانیس.
 "عمران روستائی در تانزانیا"،
 ماهنامه تعاون، سال چهارم، شماره ۹ (خرداد ۱۳۵۲)
 ص. ۲۰-۲۲.
 در این مقاله سیاست مشهود اوجاما (Ujamaa) که توسط نابیره (Nyrere) در سال ۱۹۶۷ باطالع ملت تانزانیا رسید بحث شده است. نویسنده چنین نتیجه گرفته است که اگر چه این سیاست بشکل دلخواه اجرا نشده ولی توانسته است در مردم حس همکاری و همیاری در

۷-۱۰۸

مظهری، اشرف.

"بررسی مقررات فروش ارز برای واردات کالا"

در ایران،

مجله گانون بانگها، شماره ۳۹ (مرداد ۱۳۵۲)

ص. ۷۲ - ۸۱. جدول ۲.

گشایش اعتبار اسنادی برای واردات، در واقع انجام معامله به صورت نقدی است. درحالیکه استفاده از بروات وصولی، پرداخت را برای مدتی به تعویق می اندازد. تا سال ۱۳۳۹ که به علت تقلیل ذخائر ارزی، واردات از طریق بروات وصولی محدود گردید، بیشتر معاملات از آن طریق انجام میشد. این محدودیت تا سال ۱۳۴۶ بسته به وضع ذخائر ارزی، با نوساناتی همراه بوده است. از آن سال تا کنون، کالاهای وارداتی از لحاظ مقررات ارزی به دو دسته تقسیم می شوند. دسته اول، کالاهائیکه ورود آنها از طریق اعتبار اسنادی مجاز است و دسته دوم کالاهائیکه ورود آنها، اصولاً از طریق بروات وصولی امکان پذیر است. در مورد اول، ورود کالا مستلزم پرداخت سپرده ثبت سفارش است، در حالیکه ورود کالاهای دسته دوم - حتی اگر معامله از طریق اعتبار اسنادی صورت بگیرد - چنین الزامی ایجاد نمی کند. د. ا.

۷-۱۰۹

"منحنی های همسنگ و هم ارز در کاربرد عوامل و تولید محصول"،

در زمینه تغذیه بهتر، بهداشت بهتر و ... برای گروه های فقیر هدف بزرگ توسعه اقتصادی است.

ع. ز.

۷-۱۰۷

مجلسی، فریدون.

"خلیج فارس و امارات ساحلی از دیدگاه نفت (۱)"،

زمین و زمان، سال دوازدهم، شماره ۵ و ۶

(مرداد و شهریور ۱۳۵۲) ص. ۱۷ - ۲۱ و ۴۲.

کتابشناسی ۱۰. تصویر ۲.

حوزه خلیج فارس در قرن بیستم به لحاظ کشف منابع بیکران نفت از جهات سیاسی، اقتصادی و استراتژیکی در سطح جهان اهمیت بسزائی یافته است. همزمان با پیدایش نفت در این منطقه، استعمار انگلیس راه نفوذ خود را پیدا کرد، و سالیان دراز اقتصاد و بازرگانی منطقه را در اختیار گرفت. افزایش تولید نفت در حوزه خلیج فارس با افزایش تصاعدی نیاز دنیای صنعتی به سوخت و انرژی موجب شد، که این منطقه عرصه رقابت قدرتهای دیگری از قبیل امریکا، ایالتیالیا، فرانسه، هلند، ژاپن و اسپانیا قرار گیرد. در مقاله راجع به این نکات و نیز راجع به دزدی دریائی و تجارت برده، در منطقه پیش از کشف منابع نفتی، همچنین در باره شرکت های نفتی در کویت مطالبی آمده است. م. م.

ترجمه مهدی زرین .

مجله تحقیقات بازرگانی، سال دوم، شماره ۱ و ۲
(بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص ۷۶۰ - ۸۵. نمودار ۵۰.

منحنی همسنگ نمودار ترکیبات مختلف
دو عامل تولید است که با هر یک از آن ترکیبات
می توان مقادیر یکسان و برابری از یکنوع محصول
مشخص را تولید کرد. در هر نقطه از منحنی های
همسنگ میزان جانشین عوامل از نظر فنی با شیب
منحنی در همان نقطه برابر است. منحنی های
همسنگ، هیپکاه همدیگر را قطع نمی کنند، شیب
آنها از چپ به راست نزولی است و نسبت به مبدأ
مختصات محدب هستند. منحنی های هم ارز،
امکانات گوناگون ترکیب عوامل را با توجه به قیمت
آنها تعیین می کنند. دسترسی به بالاترین منحنی
همسنگ، به طوریکه منحنی هم ارز مربوطه در پائین
ترین حد قرار داشته باشد، مبین نیل به بالاترین
میزان تولید در ازاء صرف مقدار معینی هزینه است.
و این امکان هنگامی فراهم می گردد که شیب منحنی
هم ارز مربوط برابر باشد. د. ا. ۱.

به سبب همبستگی آنها به دلار - به هنگام بحران
دلار - کشورهای اروپائی را به اتخاذ تصمیماتی در
جهت اتحاد اقتصادی و پولی کلیه کشورهای عضو
و ادا ساخت. طرح ورنر که به سبب بحران پولی
به مرحله اجرا در نیامد، اجرای مقررات مربوط به
اتحاد اقتصادی و پولی را از اول سال ۱۹۷۱ در
مدت ده سال پیش بینی کرده بود. بعد از رفع
بحران که به تغییراتی در ارزش برابری پولهای
اروپائی منجر گردید، کشورهای اروپائی تصمیم
گرفتند، اقدامات لازم را برای اجرای مرحله دوم
اتحاد اقتصادی و پولی معمول دارند، ایجاد صندوق
اروپائی همکاری پولی، ثبات برابری پولهای
اروپائی و ایجاد پول واحد محاسباتی اروپائی از
جمله اقداماتی است که در جهت این اتحاد صورت
خواهد گرفت. د. ا. ۱.

۷-۱۱)

"نظام نوین اقتصادی سازمان ملل"،

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۲۰

(اول مرداد ۱۳۵۲) ص. ۲۱ - ۲۴ و ۲۸

بر اساس خط مشی دومین دهه توسعه
سازمان ملل متحد، غلبه بر علل اصلی رشد نیافتگی،
از طریق طرح ریزی رشد اصلاحات اجتماعی، صنعتی
شدن، تجارت و کمک پیشنهاد شده است. خط مشی
مقرر می دارد که با تبعیت از یک نظام گمرکی
امتیازاتی برای صدور کالاهای ساخته شده، از
مالک در حال رشد به کشورهای صنعتی در نظر
گرفته شود. مواد اولیه قیمتهای مناسب خود را

۷-۱۰)

مولوی، محمد علی.

"در جستجوی سیستم جدید پولی بین المللی"،
مجله گائون بانگها، شماره ۳۹ (مرداد ۱۳۵۲)
ص. ۳۵ - ۵۳.

ایجاد "حق برداشت مخصوص" در سال
۱۹۷۰ نتوانست اشکالات نظام پولی بین المللی
را بکلی مرتفع سازد. نوسانات پول های اروپائی،

است. در مقاله، راههای گوناگون ایجاد نمایشگاه و انواع آن و چگونگی استفاده از حداکثر امکانات در بالا بردن میزان فروش، بررسی شده است. ف. پ.

۷-۱۱۳

"نگاهی به وضع اقتصادی استانهای ایران (۱۱)، صنایع فارس"، نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۵ (فروردین ۱۳۵۲) ص. ۱۰-۱۶

مهمترین صنایع دستی در استان فارس عبارتند از قالی بافی، بافت گلیم و جاجیم، خاتم سازی و قلمزنی روی نقره. بافت قالی از جهت ارزش اقتصادی در درجه اول اهمیت است. در زمینه صنایع غذایی می توان کارخانه های قند و روغن نباتی و شیر پاستوریزه و کنسرو سازی را نام برد. استان فارس در زمینه تولیدات صنعتی دارای کارخانه های کود شیمیایی، سیمان، نساجی، کارخانه تلفن سازی و هم چنین پالایشگاه نفت در مرکز استان است - از لحاظ وسائل ارتباطی اکثر شهرهای این استان از سیستم "مایکروویو" استفاده می کنند. در شیراز یک فرودگاه داخلی درجه یک و همچنین یک فرستنده رادیو و تلویزیونی مشغول فعالیت است. م. م.

۷-۱۱۴

"نگاهی به وضع اقتصادی استانهای ایران (۱۲) استان کرمان"

بباید، و نظام پولی بین المللی به نفع کشورهای در حال رشد اصلاح شود. خط مشی با این اعتقاد که کشورهای در حال توسعه وسائل اولیه را جهت تسریع رشد در اختیار دارند، به کمبود سرمایه، تکنولوژی، مهارت و وجود نهادهای باز دارنده اشاره می کند، و رشد سرمایه گذاری را بخصوص در بخش صنعت کلید حل مشکل می شمارد. خط - مشی در عین حال که به کمک کشورهای صنعتی توجه دارد، توسعه تجارت را به عنوان راه حل نهائی توصیه می کند. د. ا.

۷-۱۱۲

"نقش نمایشگاههای بازرگانی و بازارهای مکاره در بالا بردن میزان فروش کالا"، بورس ماهانه، سال یازدهم، شماره ۱۲۱ (شهریور ۱۳۵۲) ص. ۶۶-۶۷ و ۶۹-۷۱ و ۷۷-۷۸.

برگزاری انواع نمایشگاههای بازرگانی و بازارهای مکاره در کشورهای بزرگ نقش قابل توجهی در بالا بردن میزان فروش کالا ایفا می کند و با توجه به نتایج حاصله، در سالهای اخیر برگزاری این قبیل نمایشگاهها در کشورهای مختلف رونق یافته است. موفقیت در نمایشگاهها و مراکز تجاری مستلزم توجه به نکات مهمی چون: انتخاب نمایشگاه، سنجش موقعیت بازار، انتخاب محل برگزاری آن (از نظر جا و فضا)، ساعات کار، طرز استفاده از محیط، داشتن سیستم تبلیغاتی خوب، دعوت مردم برای بازدید، و مانند اینها

به ۲۸/۹٪ مردم از سواد خواندن و نوشتن برخوردارند. کمبود آب و شوره زار بودن زمینها - مشکل اساسی کشاورزی این منطقه است. مهمترین تولیدات صنعتی آب بافت پارچه های دستی و صنایع نساجی ماشینی است. در سالهای اخیر از معادن سنگ آهن و روی و مس و سرب بهره برداری شده است. یزد دارای یک فرودگاه داخلی و یک مرکز تلفن خودکار می باشد. م. م.

۷-۱۱۶

"نگاهی به وضع اقتصادی استانهای ایران (۱۴) استان سیستان و بلوچستان"،
نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۸
(تیر ۱۳۵۲) ص. ۱۰-۱۷.

استان سیستان و بلوچستان فقیرترین و عقب مانده ترین استان کشور بشمار می رود. ولی در عین حال دارای امکانات بسیار برای پیشرفت، بخصوص در زمینه کشاورزی است. واقع بودن این سرزمین در آن سوی کویر موجب شده است، که در طول تاریخ کمترین توجهی به آن نشود، اما در سال های اخیر اقدامات چشمگیری در راه عمران و آبادی بلوچستان و سیستان بعمل آمده است. در مقاله، راجع به شهرستانهای این استان، فعالیت های عمده اقتصادی در آن، جمعیت فعال از نظر اقتصادی و فرهنگ ناحیه ای بحث شده است.
ف. پ.

نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۶
(اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۱۰-۱۹.

جمعیت استان کرمان، ۸۴۱/۹۸۲ نفر است، که ۲۵/۶ درصد آن شهر نشین و ۷۴/۴ درصد آن روستا نشین هستند. بالاترین درجه اشتغال مربوط به فعالیت های کشاورزی است، که شامل ۴۷/۵ درصد کل جمعیت شاغل میشود. صنایع دستی این استان شامل قالی بافی، شال بافی، فطه دوزی، پارچه بافی، برگ بافی، گلیم و جاجیم بافی و صنایع کارخانه ای شامل کارخانه های قند و سیمان است. استان کرمان از نظر ذخائر زیرزمینی یکی از غنی ترین استانهای ایران است، و معادن زغال سنگ، مس، سرب، کرمیت و آهن آن مورد مطالعه و بهره برداری قرار گرفته است. ش. ا.

۷-۱۱۵

"نگاهی بوضع اقتصادی استانهای ایران - فرمانداری گل یزد"،
نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۲۷
(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۹-۱۶.

فرمانداری گل یزد در محدوده کویر واقع شده و لذا آب و هوای آن گرم و صحرایی است. مساکن این منطقه با توجه به اوضاع جغرافیائی اش از خشت خام ساخته شده است. ۵۰٪ جمعیت فعال در تولیدات صنعتی مشغول بکار می باشند. نزدیک

۷-۱۱۷

"نگاهی به وضع اقتصادی استانهای ایران (۱۶)
استان سیستان و بلوچستان"،
نشریه داخلی بانک صادرات ایران، شماره ۳۰
(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۱۷-۲۱.

و مالی کشورهای پیشرفته صنعتی و سازمانهای
بین‌المللی است، مشروط بر اینکه به منظور سلطه
اقتصادی و سیاسی انجام نگیرد. قرارداد گات به
منظور بهبود سطح زندگی و استفاده کامل منابع
جهانی در ۱۹۴۷ منعقد گردید. این قرارداد
علیرغم کوشش‌هایش، در موارد بسیار با نارضایتی
هایی از طرف کشورهای در حال توسعه روبرو شد.
عامل اصلی این نارضایتی‌ها امتیازاتی بود که گات
به کشورهای پیشرفته می‌داد. اخیراً با افزودن
فصولی به این قرارداد، گام‌های مثبتی در راه از
بین بردن تبعیض در مبادلات بین‌المللی برداشته
شده است. بهر حال کشورهای در حال توسعه باید
برای بهبود وضع صادراتشان اقداماتی از قبیل
پرداخت جوایز صادراتی، تشکیل نمایشگاه‌ها و
شرکت‌ها و اتحادیه‌های صادراتی به منظور حمایت
از منافع اعضا انجام دهند. ع.ز.

۷-۱۱۹

وطنی، محمد حسن.

"تاریخچه بودجه در ایران"،

تلاش، شماره ۴۴ (آذر و دی ۱۳۵۲)

ص. ۸-۱۲. کتابشناسی ۶. تصویر ۰۱. جدول ۰۴.

قبل از مشروطیت، دخل و خرج عمومی
(بودجه) در حساب‌های پراکنده به نام "کتابچه
های جمع" تهیه می‌گردید. از این لحاظ برای
مرکز و هر یک از ایالات و ولایات، کتابچه‌ای
مخصوص در نظر گرفته می‌شد. هر کتابچه مسئولی

فقر نیروی انسانی متخصص در استان
سیستان و بلوچستان، دوری از مرکز، عدم توجه
دولتها در گذشته به این سرزمین، عدم استفاده
صحیح از منابع طبیعی، هم‌چنین عدم راه‌های
ارتباطی و پراکندگی جمعیت، عامل فقر اقتصادی
و مانع بوجود آمدن صنایع جدید ماشینی و توسعه
اقتصادی در استان سیستان و بلوچستان بوده
است. در حال حاضر صنایع موجود در این استان
منحصر به صنایع دستی و سنتی است، و مهمترین
آن سوزن دوزی است، که در این مقاله به شرح آن
پرداخته شده و هم‌چنین مشکلاتی که در راه پیشرفت
آن وجود دارد، بررسی گردیده است. ف. پ.

۷-۱۱۸

نیلی، تیمور.

"عوامل و روشهای توسعه صادرات در کشورهای

در حال توسعه (۱۰)"،

بورس ماهانه. سال دهم، شماره ۱۱۹ (تیر ۱۳۵۲)

ص. ۳۳-۳۷. کتابشناسی ۳۳. جدول ۰۱.

یکی از روش‌های کمک به توسعه صادرات
کشورهای در حال توسعه، کمک‌های بلاعوض فنی

کوتاه و ناپیوسته است، که به بحث در تسری اصول و خصوصیات استاندارد در این زمینه ها پرداخته است: (۱) تعویض پذیری محصولات، (۲) استاندارد وسیله تبادل افکار، (۳) نشانه ها و رمزها در امور بین المللی، (۴) اقتصاد جامع: هدف استاندارد، (۵) ایمنی: هدف دیگر استاندارد، (۶) منافع مصرف کننده، (۷) منافع جامعه، (۸) رفع موانع تجاری، برای دستیابی به کارآیی بیشتر فنی و اقتصادی. ع. آ. ۲۰.

۲-۱۲۱

"هدف و اصول استاندارد کردن (۳)"

ترجمه مصطفی ذاکری.

استاندارد، شماره ۳ (خرداد ۱۳۵۲)

ص. ۲۶ - ۳۳. نمودار ۱.

استاندارد کردن گذشته از نقش مهمی که در ساده کردن و به قاعده درآوردن محصولات و کارهای تولید شده دارد، عامل مهمی در اجتناب از پیچیدگی های در کار، و اعمال زائد در آینده نیز هست. توجه و اقبال کشورهای جهان از استاندارد و بسط و گسترش بیش از پیش روابط اقتصادی و تجاری، استاندارد کردن را به سوی استفاده از روشهای اصولی و به پیروی از قواعد مدون کشانیده است. این مقاله به بحث در باره هفت اصل استاندارد پرداخته و به دنبال شرح هدفها و اصول استاندارد کردن، به موضوعات زیر

به نام مستوفی داشت و شخص مزبور، در مرکز با کمک سر رشته دارها و محررین، انجام وظیفه می کرد. مستوفیان زیر نظر وزیر دفتر (وزیر دارایی) قرار داشتند. بعد از مشروطیت اولین بودجه کشور، به وسیله صنایع الدوله هدایت، وزیر مالیه در سال ۱۳۲۸ قمری تهیه شد. در این بودجه، حقایق موجود و وضع وخیم خزانه مملکت، با صراحت و با دقت علمی به اطلاع مردم می رسد. در مقاله، پس از بیان این نکات، وضع بودجه، در زمان سلطنت رضا شاه پهلوی، و نیز وضع آن پس از شهریور ۱۳۲۰ و وقایع جنگ جهانی دوم، تا زمان حال، و مسأله کسر بودجه در دوره های مختلف، همچنین تأثیر درآمد نفت در ارقام بودجه، مورد مطالعه قرار گرفته است. ج. م. ۲۰.

۲-۱۲۰

"هدف و اصول استاندارد کردن (۲)"

ترجمه مصطفی ذاکری.

استاندارد، شماره ۲ (اردیبهشت ۱۳۵۲)

ص. ۱۰ - ۱۶.

رواج تولید انبوه و خودکاری در صنعت، تنوع و میزان محصولات را به نحو حیرت انگیزی زیاد کرده است. این تولید رو به فزونی حتی در شیوه های زندگی مردم هم تأثیر گذاشته است، از این رو استاندارد کردن، کوشش آگاهانه و فراگیری است در جهت کاهش انواع محصولات و کالاها، به میزانی معقول. اصل این نوشته مرکب از هشت مقاله

اصل کلی استاندارد، محدود کردن انواع کالاهای ساخته شده و اجزاء آن، یکسان کردن کالاها و تعویض پذیری اجزاء هر یک از آنها است. استاندارد کردن فرآورده های صنعتی و تولیدی برای رسیدن به اقتصاد جامع و سالم ضرور است. زیرا کالاها باید با حداکثر دقت تولید و عرضه شود تا به هدف های بزرگ استاندارد جامعه عمل پیوشاند. هدف های بزرگ استاندارد از جمله عبارتست از: ساده کردن انواع روزافزون فرآورده ها و روشها، ایمنی و بهداشت، حفظ منافع مصرف کننده و از بین بردن موانع تجاری. ف. پ.

۷-۱۲۴

"هیجان اقتصادی، اجتماعی در ژاپن نو"، ترجمه حبیب الله بهزادی.

اقتصاد و صنعت، شماره ۱۰۲ (شهریور ۱۳۵۲) ص. ۱۲-۱۵.

ژاپن تا سال ۲۰۰۰ از نظر پیشرفت های اقتصادی و درآمد سرانه، ایالات متحده آمریکا را پشت سر خواهد گذاشت. اکنون این سؤال پیش می آید که چه عواملی باعث می شود، تا اقتصاد ژاپن به این شکل با موفقیت پیش برود؟ شاید از این لحاظ، بزرگترین سهم، از آن کارگر ژاپنی باشد. علاقه به کار تاحدی است، که میزان مرخصی سالیانه مورد استفاده، بسیار پایین است، و ژاپن تنها کشوری است، که از طرح دو روز تعطیل در هفته، استفاده نمی کند. د. م.

توجه کرده است: الف - موضوع استاندارد کردن (بحث در مصنوعات استاندارد پذیر)، ب - جنبه استاندارد کردن (بحث در تعیین نیازمندی ها و شرایط استاندارد کردن)، ج - سطوح استاندارد کردن (بحث استاندارد کردن در سطوح بین المللی، ملی، منطقه ای و کارخانه ای). آ. ع.

۷-۱۲۲

"هدف و اصول استاندارد کردن (۴)

بخش دوم: اصطلاحات و تعاریف"،

ترجمه مصطفی ذاکری.

استاندارد، شماره ۴ (تیر ۱۳۵۲) ص. ۲۱-۲۸. کتابشناسی ۱.

سازمان بین المللی استاندارد فهرستی از برخی اصطلاحات اساسی استاندارد را بطور مقدماتی همراه با تعاریف آن به چند زبان منتشر کرده است. در این مقاله منتخبی از این اصطلاحات که مکرر در کتاب فوق الذکر بکار برده شده، و شامل اصطلاحات خاص استاندارد کردن، اصطلاحات مربوط به کیفیت و قسمتی از اصطلاحات مربوط به تایید کیفیت است، ذکر شده، و با کمک مثال هایی توسط مترجم در پانویس تشریح گردیده است. ع. م.

۷-۱۲۳

"هدف و اصول استاندارد کردن کالاها"،

بوس ماهانه، سال یازدهم، شماره (۲۱)

(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۸۹-۹۱.

که بدون واسطه از طرف بانک به خریداران کالاها و خدمات اعطاء می گردد، به وام های اقساطی «مستقیم» موسومند، ولی هرگاه اعطای وام از طریق فروش کالاها و خدمات و یا از طریق اشخاص دیگر، به خریداران به عمل آید، آن را اصطلاحاً وام اقساطی غیر مستقیم می نامند. وام های اقساطی مستقیم و غیر مستقیم هر کدام انواع مختلفی نیز دارند، که در مقاله به تشریح هر یک پرداخته شده است. به طور کلی تجربه در ممالک متحده آمریکا نشان می دهد، که معاملات اقساطی در زمان حاضر برای بانک های بازرگانی، یکی از رشته های مهم و سود بخش محسوب می گردد. م. م.

۷-۱۲۵

هیئت، ضیاء الدین.

"وام های اقساطی"،

گانون بانکها، شماره ۳۹ (مرداد ۱۳۵۲)

ص. ۵۴ - ۷۱. کتابشناسی ۱.

وام های اقساطی در ممالک متحده آمریکا و سایر کشورهای مرفعی، شامل کلبه فعالیت های زندگی - از تولد تا مرگ (دنیا آمدن فرزندان، ازدواج، طلاق، مسافرت، هزینه عید، خرید اتوموبیل، تعمیر خانه، هزینه کفن و دفن، انجام مراسم ترحیم و غیره) می شود. وام های اقساطی

جامعه‌شناسی

۷-۱۲۶

آصف نیا آریانی،

"خبرگزاری"

تلاش، شماره ۴۴ (آذر و دی ۱۳۵۲)

ص. ۳۰-۳۴. تصویر ۲.

۷-۱۲۷

احمدپور، اسماعیل.

"جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی توسعه اقتصادی"

مجله مسائل ایران، سال دهم، شماره ۱۱۵

(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۲۹-۳۳.

توسعه اقتصادی، تغییرات اجتماعی، شکست سنت‌های کهن و ظهور سنت‌ها و عادت‌های نوین، پدیده‌هایی هستند، که در یکدیگر تأثیر متقابل دارند، و تجزیه و تحلیل هر یک از آنها، بطور جداگانه نه ممکن است، و نه مطلوب. عوامل و عناصر مؤثر بر توسعه اقتصادی عبارتند از: سازمان کار و صرفه‌جویی، سیستم خانواده و غیره. در جریان توسعه اقتصادی دو گروه دخالت دارند: نخست گروهی که مبتکر دگرگونی‌ها و تحولات اقتصادی هستند (برگزیدگان)، و دوم گروهی که از دسته اول متابعت می‌نمایند، (توده‌ها). م. د.

خبرگزاری سازمانی است، که اخبار محلی،

ملی و بین‌المللی را جمع‌آوری کرده، و بین روزنامه‌ها و نشریاتی که در مواقع معین منتشر می‌شوند، و هم‌چنین سازمان‌های سخن‌پراکنی پخش می‌کند. معنای کلمه خبرگزاری در عمل، و در پیشرفت با گذشت زمان متغیر است. پایه‌گذاران خبرگزاری‌های دنیا، چارلز هاواس و بارون رویتر بودند، که کبوتران نامه‌بر، و اسب‌سواران قاصد را در خطوط خبری خود به‌کار گرفتند. آژانس‌های خبری معروف دنیا عبارتند از: فرانس پرس، رویتر، یونیاتدپرس، انترنشنال، آسوشیتدپرس، تاس، پارس و خبرگزاری تلویزیون ملی ایران. در این مقاله، به شرح تاریخچه خبرگزاری در جهان و توضیح در باره هر یک از این خبرگزاری‌ها پرداخته شده است. ش. ا.

۷-۱۲۸

ارمهاک، محبوب.

"دنیای سوم از کلمه" توسعه به ستوه آمده است."

ترجمه منوچهر حسینی.

بازار خاور میانه، دوره جدید، شماره ۲۰

(۳۱ تیر ۱۳۵۲) ص. ۱۶-۱۷ و ۳۲.

۷-۱۲۹

استاک، موریس.

"بیمه بیماری در طرحهای تامین اجتماعی"،

ترجمه مهدی مهدوی.

کار و تامین اجتماعی، سال دوم، شماره ۶

(تیر و شهریور ۱۳۵۲) ص. ۴۳-۵۰.

بیمه بیماری از جمله اولین خدماتی بوده که در چهارچوب بیمه‌های اجتماعی ارائه شده است. خدمات پزشکی مطلوب و موردنظری که تمام کشورهای عضو سازمان بین‌المللی کار باید در بوجود آوردن آن کوشش کنند در توصیه‌نامه مراقبت پزشکی سال ۱۹۴۴ مفصلاً توصیف شده است ولی در فاصله هشت سالی که بین صدور این توصیه‌نامه و تصویب مقاله نامه سال ۱۹۵۲ سپری شد فقط تعداد معدودی از کشورها به آن حد مطلوب نزدیک شدند. از دیگر مطالب مورد بحث این مقاله می‌توان "مراقبت‌های پزشکی و سیستم بهای خدمات و سیستم برقراری مبلغ سرانه" را ذکر کرد. م. د.

۷-۱۳۰

اشرف، احمد.

"راههای سه‌گانه تحول"، از جامعه‌کشاورزی

به جامعه صنعتی جدید"

جهان نو، سال بیست و هشتم، (بهار و پاییز

۱۳۵۲) ص. ۹-۲۲. کتابشناسی ۱.

در سه شیوه رشد و بالندگی سرمایه‌داری، فاشیستی و سوسیالیستی، بترتیب طبقات متوسط،

ریشه‌های اصلی بحران توسعه اقتصادی کدامند؟، قسمتی از این نقائص در وجود خود کشورهای در حال توسعه نهفته است، در بیست سال گذشته آنها برای تسریع توسعه اقتصادی خود، سه راه اصلی‌زیر را انتخاب کرده‌اند: ۱- به‌خاطر شیفتگی از سطح زندگی کشورهای توسعه یافته، و با استنتاج این‌که، زندگی واقعی از درآمد یک‌هزار دلار در سال، یا کمی کمتر از آن، آغاز می‌شود، به‌جستجوی راهمایی برآمده‌اند، تا درآمد سرانه مردم خود را بالا ببرند. ۲- روش اقتصاد مختلط را در پیش گرفته‌اند. ۳- پاره‌ای از آنها دست کمک به سوی کشورهای توسعه یافته دراز کردند. نتایج حاصله از هر سه طریق، مصیبت بار بوده است. تنها راه درست برای کشورهای دنیای سوم، این است که، به‌جستجوی یک استراتژی نوین توسعه، بپردازند، در تقسیم قدرت سیاسی و اقتصادی جامعه، تجدید نظر به عمل آورند، و توزیع عادلانه درآمدها را شعار خود قرار دهند. به عقیده نویسنده، دوران اقتصاد مخلوط به سر رسیده است، و کشورهای در حال رشد بالاخره یا باید نظام سرمایه‌داری را بپذیرند، و یا این که سوسیالیست شوند. م. د.

(تابستان ۱۳۵۲) ص. ۵۴-۵۷. تصویر ۱.

مسئله اطفال بزهکار یکی از مسائل مهم و نگران‌کننده دوره معاصر است. افزایش قابل توجه جوانان مجرم موجب بررسی آماری درسازمان قضایی فرانسه شده است. طبق این آمار از سال ۱۸۳۰ تا سال ۱۸۸۰ جرائم ارتكابی حقوق عمومی فرانسه سه برابر شده در صورتی که جرائم ارتكابی از طرف اطفال چهار برابر گردیده و این افزایش تا سال ۱۹۱۴ هم‌چنان ادامه داشته است. طبق تحقیقات انجام شده، فقر، الکلی بودن یکی از والدین، سفلیتیک بودن اسلاف، محیط اجتماعی فاسد، و نداشتن سرپرست، از عوامل مؤثر ارتكاب جرم در اطفال است. نویسنده مقاله برای تربیت اطفال بزهکار و جلوگیری از گسترش جرائم جوانان پیشنهاداتی ارائه کرده است. ش. ۱.

۷-۱۳۲

(نیگرسال، جان.

"مواد مخدر یک مسأله جهانی"،

مرزهای نو، دوره هفدهم، شماره ۶ (خرداد)

(۱۳۵۲) ص. ۳۶-۳۷. تصویر ۱.

یکی از مسائل و مشکلات زندگی جدید،

اعتیاد به مواد مخدر است. بررسی‌های به عمل

آمده، نشان می‌دهد، که اعتیاد نصیب افرادی

می‌شود، که در زندگی از هیچ چیز خوش‌شان

نمی‌آید، و یا اینکه زندگی و خاندان خود را ترک

کرده، و به شهرهای بزرگتر روی می‌آورند. و قادر

طبقه حاکمه و طبقات پائین جامعه، نقش عمده در تحولات تاریخی ایفاء می‌کنند. عامل مهمی که در پیدایش و گسترش هر یک از الگوهای رشد، مؤثر است، نظام طبقاتی جامعه و موقعیت طبقات مختلف و بخصوص وضعی است که اشراف زمین دار در برابر رشد و توسعه بازرگانی و صنعت به خود گرفته‌اند. برای تطور اقتصاد سنتی روستایی به اقتصاد جدید سرمایه‌داری، راه‌های مختلفی وجود دارد، از جمله اینکه می‌توان با به کار بردن شیوه‌هایی، بازده و بهره‌وری کشاورزی را بالا برد. یکی از این شیوه‌ها به کار بردن روش‌های جدید تولید است بدون ایجاد دگرگونی اساسی در جامعه روستایی و همراه با استثمار شدید روستاییان، دیگر کاربرد نظام برده داری تولید در محصولات کشاورزی است و سوم تبدیل روستاییان آزاداست به کشاورزی وابسته به زمین و استثمار آنان. نویسنده با استفاده از نظرات و عقاید برینکتن مور و با مثال‌هایی عینی از جوامع مختلف به بررسی و تجزیه و تحلیل دموکراسی سرمایه‌داری، می‌پردازد. تحولات تاریخی آلمان و ژاپن در نیمه دوم قرن نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم، مفهوم انقلاب از بالا در این دو کشور، مفاهیم ایدئولوژی فاشیسم و مسأله انقلاب دهقانی، نیز مورد بررسی او قرار می‌گیرد.

پ. پ.

۷-۱۳۱

"اطفال بزهکار در فرانسه"،

ترجمه هوشنگ فرزای.

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۳.

۷-۱۳۴

"بحران توسعه شهرها"

نشریه کمیته ایرانی و اطاق بازرگانی بین‌المللی
شماره ۲۰ (۱۳۵۲) ص. ۵۳-۵۶۹. جدول ۲.

هیئت نمایندگی ایران در بیست و چهارمین

کنگره اتاق بازرگانی بین‌المللی گزارشی در زمینه

۱- بحران توسعه شهرها ۲- توسعه شهرها و ایجاد

کار در سطح ملی ۳- طرح ریزی زیر بنای شهری

۴- سرمایه‌گذاری بین‌المللی ۵- توسعه شهرها

در سطح بین‌المللی ۶- مدیریت زیربنای شهرها

۷- سرمایه‌گذاری بین‌المللی و مسائل کشورهای

در حال توسعه ۸- نقش بخش‌های عمومی و خصوصی

در ایران تسلیم‌کننده کرد. در این گزارش میزان

سرمایه‌گذاری بخش‌های عمومی و خصوصی در ایران

و کل سرمایه‌گذاری صنعتی و مدنی برنامه‌های

عمومی سوم و چهارم و پنجم در زمینه توسعه

شهرها در دو جدول منعکس شده و مورد بررسی قرار

گرفته است. بر ۱۰.

۷-۱۳۵

"برنامه دفاع غیر نظامی سوئد در ۱۵ سال آینده

(۱۹۷۲-۱۹۸۷)"

سازمان دفاع غیر نظامی کشور، شماره ۸۷ و ۸۸

(مرداد و شهریور ۱۳۵۲) ص. ۹ و ۱۰.

کمیته دفاع ملی سوئد، برنامه دفاع غیر

نظامی سوئد در ۱۵ سال آینده را در ژانویه ۱۹۷۲

تقدیم نمود. با در نظر گرفتن قدرت تخریبی

سلاح‌های جدید، کمیته دفاع ملی اظهار نظر می‌کند

به هماهنگی با آن نیستند. هم اکنون آمریکا با
بار سنگین نیم میلیون معتاد مواجه است، و در
حال حاضر با بقیه کشورها، در مقابله با مواد
مخدر، همکاری می‌نماید. خطر مواد مخدر خیلی
بیشتر از خطر جنگ است، و مقابله با آن باید
همه جانبه باشد، و تنها به امید پلیس و
سیاستمداران بودن، کاری از پیش نمی‌برد.
م. ج. ۰

۷-۱۳۳

بایر، ایستوان.

"تراز نامه، مواد مخدر در جهان"

پیام یونسکو، سال چهارم، شماره ۴۶ (خرداد

۱۳۵۲) ص. ۱۶-۱۷ و ۲۰-۲۲. تصویر ۲.

برای تنظیم ترازنامه سازمان ملل، جهت

تهیه آمار در زمینه مواد مخدر، از طرف دولتها،

هر ساله گزارش‌های گوناگون به این مرکز می‌رسد.

این گزارش‌ها از دو منبع اصلی، یکی بخش‌های

قضایی، و دیگری بخش‌های بهداشتی، به دست

می‌آید. بخش قضایی مربوط می‌شود، به مقدار

مواد مخدری که ماموران دولتی، در داخل و خارج

مرزها ضبط می‌کنند. بخش بهداشتی معمولاً تعداد

مصرف کنندگان مواد مخدر را تعیین می‌کند. البته

این قبیل گزارش‌ها غالباً دقیق و هماهنگ نیستند.

برابر آمار موجود، تریاک بیشتر در آسیا، هروئین

بیشتر در آمریکای شمالی و اروپا مصرف می‌شود.

مصرف مواد مخدری از قبیل: شاهدانه هندی،

مرفین، ال-اس-دی ماری جوانا نیز در جهان

رو به افزایش است. م. م. ۰

فرد، موضوعی است، که در ضمن تفسیری که، شخص از شرایط محیطی می‌نماید شناخته می‌شود، در این صورت رفتار، امری است، ارادی، سه "رهایی" ۳- رفتار گروهی یا جمعی، رفتاری است، که تشکل آن از طریق تفسیر یا تقبل نقش دیگری، یا پیوند رفتار افراد مختلف میسر می‌شود. برخلاف تصور جامعه‌شناسانی که، رفتار افراد را ناشی از تأثیرات اجتماعی می‌دانند، جامعه بشری ترکیبی است، از افراد عامل، و مجموعه کنش این این افراد است که زندگی در جامعه را تشکیل می‌دهد. ا.خ.

۷-۱۳۷

بوگنار، ژوزف.

"جایگاه پژوهش علمی در کشورهای عقب

نگهداشته شده"،

ترجمه خلیل هراتی.

نگین، سال هشتم، شماره ۹۶ (اردیبهشت

۱۳۵۲) ص. ۷-۸ و ۶۲. تصویر ۱.

شکاف موجود بین کشورهای پیشرفته از نظر اقتصادی و کشورهای عقب نگهداشته شده باز هم عمیق تر می‌شود و حل آن مستلزم به کار انداختن کلیه نیروهای روشنفکری و مادی مثبت است، و در راه تهیه یک سیاست علمی ملی ضروری است. عوامل دراز مدت مؤثر در توسعه اقتصادی چون تعلیم و تربیت، آموزش حرفه‌ای و پژوهش علمی غیر عادلانه توزیع شده‌اند، و گنجایش علمی کشورهای در حال توسعه که ۵ درصد از گنجایش

که کشور سوئد باید بکوشد تا در معرض حملات و تهدیدها قرار نگیرد و این کار فقط از راه پیش گرفتن سیاست درست خارجی و ایجاد آمادگی برای ایستادگی در برابر تهدیدهای احتمالی میسر است. در این مورد پشتیبانی مقامات عالی کشور و ضرورت شرکت داوطلبانه عموم مردم در فعالیت‌های دفاع نظامی، مکمل و پشتیبان دفاع نظامی خواهد بود. کمیته دفاع ملی علاوه بر پیشنهاد تجدید نظر در روش‌های ایستادگی در برابر عملیات رزمی زمینی، تأمین پناهگاه‌ها، تهیه ماسک‌ها و عملیات نجات متذکر می‌شود که جهت تأمین خواربار، تولیدات صنعتی، برق و گاز لازم، وسائل حمل و نقل، ارتباطات، بهداشت عمومی و امکانات دفاع روانی و غیره نیز باید تدبیر لازم اتخاذ گردد. آ.آ.

۷-۱۳۶

بلومر، هربرت.

"جامعه، نمود تعاملات سمبلیک"،

ترجمه / براهیم پاشا.

دفتر روستا، نشریه دانش‌ریایی (سیاه‌دانش،

(تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱۶-۲۳ و ۲۹. تصویر ۱.

تعامل سمبلیک، تعاملی است، که بین افراد انسانی صورت می‌گیرد، و در ساخت آن، سمبول نقش اساسی را به عهده دارد. در تحلیل تعامل سمبلیک، نتایج ذیل حاصل می‌شود:

۱- جامعه بشری از افراد تشکیل یافته، و این افراد با سابقه روانی به خصوص، مکانیسمی را شامل می‌شوند که: "خود" نامیده می‌شود ۲- رفتار

(مرد) ۱۳۵۲ (ص. ۲۹-۳۵، تصویر ۱)

در این مقاله، تاریخچه نهضت تعاون مالی، و نحوه کار تعاونی‌ها و اتحادیه‌ها و امور مربوط به آن بررسی می‌گردد. فعالیت‌های تعاونی این کشور، حدود نیم قرن سابقه دارد. تشکیلات تعاونی مالی به دو بخش دولتی، و غیر دولتی تقسیم می‌گردد. اتحادیه تعاونی با عضویت کلیه اتحادیه‌های منطقه‌ای تشکیل شده، و ناظر بر کلیه امور آموزشی تعاونی کشور است. کالج تعاونی مالی از مدت‌ها پیش به منظور هماهنگ ساختن امور مربوط به آموزش تعاون، و ایجاد یک مرکز دائمی آموزش تعاونی تأسیس شده است. اتحادیه بین‌المللی تعاون و اتحادیه تعاون مالی، عامل مؤثری برای گسترش تعاون این کشور محسوب می‌شود. در نهضت تعاونی مالی، زنان همواره سهم مؤثری داشته‌اند. ع. م.

۷-۱۴۰

پهلوان، چنگیز.
"در باره آمارهای فرهنگی"،
رودکی، سال دوم، شماره ۱۹ (اردیبهشت
۱۳۵۲) ص. ۲۲ و ۳۱.

در این مقاله ابتداءً به نکات اساسی کنفرانس کارشناسان آماری کشورهای آسیایی در توکیو (۲۰-۲۴ فوریه ۱۹۷۳) پرداخته شده، و سپس موقعیت آمارهای فرهنگی در ایران مورد بررسی قرار گرفته است. هدف کنفرانس نوکیو بررسی

جهان را تشکیل می‌دهد، در حال حاضر باید مشکلات توسعه اقتصادی ۷۵ درصد از جامعه بشری را حل کند. ل. م.

۷-۱۳۸

بهداد، عابدین.
"بیمه‌های اجتماعی در سوئیس"،
حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۲.
(تابستان ۱۳۵۲) ص. ۵۲-۵۳.

کشور سوئیس از نظر قانون بیمه‌های اجتماعی به نسبت سایر کشورهای اروپایی عقب مانده است. قانون بیمه‌های اجتماعی سوئیس در اواخر قرن نوزدهم طرح ریزی شد و موجب گردید که در قانون اساسی فدرال تغییراتی داده شود. قوانینی که راجع به بیمه‌های اجتماعی در سوئیس وضع و تدوین شده است. عبارتند از: ۱- بیمه پیری و بیمه بازماندگان ۲- بیمه بیماری ۳- بیمه حوادث ۴- بیمه آتش‌سوزی ۵- بیمه نظامی ۶- بیمه بیکاری ۷- بیمه کمک واستعانت به خانواده دهقان. بعضی از این بیمه‌ها اجباری و برخی اختیاری هستند. نویسنده در مقاله خود، بمناسبت تاریخچه بیمه‌های اجتماعی اروپا را نیز باختصار ذکر کرده است. ش. ا.

۷-۱۳۹

پاک شیر، پرویز.
"نهضت تعاونی مالی"،
ماهنامه تعاون، سال چهارم، شماره ۱۱

انواع سوسیالیسم (سوسیالیسم علمی و سوسیالیسم تخیلی) پرداخته شده، و آنگاه راجع به سوسیالیسم فابین، آنارشیزم، چارتیسم، سندیکالیسم، آراء اوون، سن سیمون، لوئی بلان، و نظرات مارکس (ماتریالیسم، ماتریالیسم دیالکتیک، ماتریالیسم تاریخی) و نیز راجع به سرمایه‌داری، مطالبی آورده شده است. ج. م. ۷-۱۴۲

توسلی، غلامعلی.

"کارگران خارجی و حقوق بشر"،

حقوق بشر، سال سوم، شماره ۱۱ (تیر ۱۳۵۲)

ص. ۵۰-۵۶، گتابشناسی ۳.

در زمان ما، مهاجرت کارگران بر خلاف قدیم، که شکل برده‌داری داشت، ارادی صورت می‌گیرد. این قبیل مهاجرت‌ها، از طرف کشورهای عقب مانده و در حال رشد، به‌سوی ممالک پیشرفته صنعتی است. انتقال صدها هزار کارگر، بر اوضاع اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی کشورهای مهاجر فرست و مهاجر پذیر تأثیر می‌گذارد، که این تأثیر گاه مثبت است، و گاه منفی. نویسنده مقاله به‌بررسی نتایج مثبت و منفی مهاجرت کارگران برای کشورهای مهاجر فرست، و مهاجر پذیر، و هم چنین به مسایل و مشکلاتی که برای مهاجرین پیش می‌آید، و اقداماتی که دولت‌های مهاجرپذیر، در جهت رفاه کارگران خارجی انجام داده‌اند، پرداخته است. ش. ۱.

جنبه‌های نظری و عملی آمارهای فرهنگی، به‌منظور توسعه آنها در آسیا بود. در این مجمع گفته شده‌که عرضه و استفاده از آمارهای فرهنگی در اغلب کشورهای آسیایی در مراحل اولیه است و بسیاری از این کشورها با کمبود کارشناسان آماری مواجه‌اند. مجمع در پایان کار خود برای ایجاد تسهیلاتی در کار آمارهای فرهنگی، نظرانی پیشنهاد کرد. اما در مورد موقعیت آمارهای فرهنگی در ایران، باید گفت، که "مرکز مطالعات و هماهنگی فرهنگی ایران" به‌طور کلی بر این عقیده است، که کار آماری در زمینه فرهنگ در ایران باید از راه‌های زیر صورت گیرد: ۱- استفاده از اطلاعات و ارقامی که در آرشو، مؤسسات و سازمانهای فرهنگی موجود است. ۲- بررسی‌های مستقل آماری مانند بررسی در میزان استفاده از مراکز فرهنگی. ۳- استفاده از آمارهای پایه‌ای مرکز آمار ایران و تحقیقات اجتماعی. م. م. ۷-۱۴۱

"پیرامون ایدئولوژی‌های چپ و جنبش‌های مارکسیستی معاصر (۱)"،

تلاش، شماره ۴۲ (مرداد و شهریور ۱۳۵۲)

ص. ۵۷-۷۵، تصویر ۵.

سوسیالیسم با مفهوم‌های تازه اش مولود انقلاب صنعتی است. پس نخست باید دید که انقلاب صنعتی چیست، از چه زمان شروع شده‌است و خصائص عمده اش کدام است. در مقاله، پس از بحث بالنسبه کافی در باره این مطالب، به بررسی

۷-۱۴۳

رشد سریع جمعیت، کلیه کوشش‌هایی را که برای بالا بردن سطح آموزش و پرورش، بهداشت، مسکن و تأمین غذای کافی می‌شود، کم اثر می‌سازد. با توجه به این واقعیت بود، که هفت سال پیش، در روز جهانی حقوق بشر، سی نفر از سران کشورهای جهان، از جمله ایران بیانییه‌ای را امضاء کردند، وطنی آن از همه مردم دنیا خواستند، که با کنترل موالید، به حل این مشکل کمک کنند. به همین منظور نیز در ایران، سازمان بهداشت و تنظیم خانواده به وجود آمد، هدف این سازمان تأمین رفاه جسمی، روحی، اقتصادی و اجتماعی خانواده‌ها است - از طریق راهنمایی آنها به تنظیم ابعاد خانواده و متناسب ساختن تعداد فرزندان. این سازمان از راه تربیت کاشناس ر مروج، انتشار بروشور و نشریه و ایجاد کلینیک، در سراسر کشور به تحدید موالید و بهداشت خانواده‌ها کمک می‌کند. ش. ۱.

۷-۱۴۵

حداد، جمال.

"تبعیض نژادی"

حقوق بشر، سال سوم، شماره ۱۱ (تیر ۱۳۵۲)
ص. ۱۱ - ۱۴.

تبعیض نژادی، به هر نوع رجحانی که بر اساس نژاد و رنگ، یا منشأ ملی و قومی مبتنی بوده، و هدف آن از بین بردن، و یا در معرض مخاطره قرار دادن حقوق بشر باشد، اطلاق می‌گردد.

جعفری، ابراهیم.

"تحقیقی در مورد بیمه بیکاری"

گار و تأمین اجتماعی، سال دوم، شماره ۶
(تیر و شهریور ۱۳۵۲) ص. ۱۱ - ۲۱.

بیکاری بمعنای محدود آن عبارت از قطع غیر ارادی و قطعی کار قبلی و عدم امکان پیدا کردن کار جدید در مدت معینی از زمان می‌باشد. بیکاری را بر دو نوع عمومی و نسبی می‌توان تقسیم کرد. فعالیت‌های اولیه برای حمایت کارگران در مقابل بیکاری کلاً از اواخر قرن نوزدهم شروع شده است، در ابتدا از طریق بیمه اختیاری، اقداماتی انجام می‌شد، ولی بعدها برای توفیق بیشتر در حمایت از کارگران به دو طریق زیر اقدام می‌گردید:

- ۱- حمایت دولت به شکل تعاون یا کمک
- ۲- بیمه بیکاری به طور اجباری.

در این دو روش تشریح گردیده و تشکیلات و منابع درآمد هر یک از آنها مورد بررسی قرار گرفته است. م. د.

۷-۱۴۴

حائری، فاطمه.

"بچه‌زادگی، مسأله بچه‌زادگی در ایران"

تلاش، شماره ۴۲ (مرداد و شهریور ۱۳۵۲)
ص. ۲۸ - ۳۲. تصویر ۳.

فرانسه، که متشکل از مددکاران اجتماعی، مربیان اخلاقی، مربیان مذهبی، مربیان آموزش علمی و حرفه‌ای و مربیان تربیت بدنی است، تشریح و توصیف می‌گردد، و در مبحث سوم خلاصه‌ای در مورد سازمان درمانی و بهداشتی نگاشته می‌شود.

م.ع.۴

۷-۱۴۷

راسخ، شاپور.

"آینده تکنولوژی و فرهنگ"،

نگین، سال نهم، شماره ۱۰۰ (شهریور ۱۳۵۲)

ص. ۱۵-۱۸.

اولین سئوالی که مطرح می‌شود، این است که: آیا تمدن فنی می‌تواند بدون فرهنگ به مفهوم معنوی آن دوام بیاورد؟ مسلماً پاسخ منفی خواهد بود. یا باید "محدودیت برای توسعه" قائل شد، و یا تمدن بشر را به جهات تازه‌ای - که جهان معنوی باشد - سوق داد. و اما دومین سؤال این است، که آیا می‌توان به دوران قبل از آزمایش برگشت؟ باید قبول کرد، که محال است بتوان چرخ زمانه را از حرکت بازداشت، تنها راه حلی که باقی می‌ماند این است که، تکنولوژی را در خدمت فرهنگ و آزادی بشر قرار دهیم. برای رسیدن به این منظور، تکنولوژی را باید وسیله قرار داد، نه هدف. جامعه امروز ایران باید به جای مسخرشدن، به تسخیر تکنولوژی غرب، به پردازد، و در احیاء فرهنگ دیرین و درخشان این مرز و بوم بکوشد.

م.د.۴

شدیدترین نوع تبعیض نژادی، سیاستی است که در آفریقای جنوبی اعمال می‌شود، (که به آن آپارتاید می‌گویند). براساس این سیاست، اقلیت سفید پوست آفریقای جنوبی، حاکمیت و تصمیم‌گیری در مورد اکثریت سیاه‌پوست را دارد. به‌شکلی که در روز ۲۱ مارس ۱۹۶۰ تصمیم به قتل عام اهالی "شارپ‌ویل" گرفتند، که مورد نفرت تمام جهانیان واقع شد، و به‌مین مناسبت مجمع عمومی سازمان ملل متحد پیشنهاد کرد، که این روز را به نام روز بین المللی القاء تبعیض نژادی نام گذاری کنند. در مقاله به‌کوشش‌های سازمان ملل متحد در مبارزه با تبعیض نژادی، و نیز به سهم ایران در این راه، اشاراتی شده است. ش.۱.

۷-۱۴۶

دانش، تاج زمان.

"تشکیلات و سازمان زندان‌های فرانسه"،

نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه

تهران، سال چهارم، شماره ۱۳ (بهار ۱۳۵۲)

ص. ۴۱-۵۳. کتابشناسی ۱۰.

این مقاله، در سه قسمت است. در مبحث اول، سازمان اداره مرکزی زندان‌ها، ادارات تابعه، اداره کل زندان‌ها و تشکیلات وابسته به اداره کل زندان‌های فرانسه تشریح می‌گردد، و نحوه بررسی و نظارت و کنترل امور زندان‌ها بیان می‌شود. در مبحث دوم، سازمان فنی و تربیتی زندان‌های

۷-۱۴۸

رامتین، سیروس.

"وسائل ارتباط جمعی در آلمان غربی"،

تماشا، سال سوم، شماره ۱۳۵ (۸ شهریور

۱۳۵۲) ص. ۶۴-۶۷. تصویر ۵. نقشه ۱.

نمودار ۱.

در سال ۱۹۴۹ ناشران، نویسندگان، و

صاحبان صنایع سینمای آلمان، سازمانی تأسیس

کردند با شرکت نمایندگان دولت، کلیسا و سازمان

های جوانان کشور. این سازمان که به نام (F.S.K)

مشهور است بر کلیه فعالیت‌های وسایل ارتباط جمعی

حتی چاپ پوسترهای دیواری نظارت دقیق دارد.

در آلمان روزانه حدود هیجده میلیون نسخه

روزنامه منتشر می‌شود. بیست میلیون گیرنده

رادیویی و نوزده میلیون گیرنده تلویزیون وجود

دارد. ۸۷ درصد مردم از رادیو و ۷۱/۵ درصد

از مطبوعات استفاده می‌کنند. در حقیقت رادیو

و مطبوعات هنوز از سینما و تلویزیون جلو هستند.

نویسنده مقاله سپس به شرح شبکه رادیویی آلمان،

فیلم و سینما، مجله، کتاب، روزنامه و روزنامه

نگاری، تبلیغات تجاری و بالاخره کتاب و توجه

مردم به آنها پرداخته است. در آلمان، ۹ ایستگاه

رادیویی رویهم ۱۴ برنامه ۲۴ ساعته و ۶ برنامه

۱۲ ساعته پخش می‌کنند. "صدای آلمان" به ۳۲

زبان برنامه دارد. تلویزیون در آلمان بیست و

چهارمین سال حیات خود را پشت سر گذاشته

است. در آلمان بیش از ۳۰ روزنامه یومیه منتشر

می‌شود. آلمان از لحاظ انتشار کتاب در جهان

امروز چهارمین کشور است (پس از شوروی و آمریکا

و انگلستان). ش. ۱.

۷-۱۴۹

ساروخانی، باقر.

"تحقیقی در عقاید قالبی گروهی از دانشجویان

ایرانی در باره ملیت‌های مختلف"،

نشریه دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران،

سال دوم، شماره ۳ و ۴ (بهار و تابستان ۱۳۵۲)

ص. ۱۷-۳۶. کتابشناسی ۹.

یکی از مهمترین معیارهای سنجش وحدت

و یا تعارض بین انسانها، شناخت عقاید افراد یک

ملت نسبت به افراد ملت‌های دیگر است. بررسی

تصاویری که دانشجویان ایرانی از مردم ۷ کشور

اروپایی و یک کشور آسیایی (آلمان، فرانسه،

بلژیک، هلند، سوئد، سوئیس و اسرائیل) در ذهن

خود دارند نشان می‌دهد که فرد در قضاوت‌هایش،

حتی بدون آنکه خودبیندیشد، به ملاک‌های فرهنگ

جامعه خود مراجعه می‌کند و در محکوم کردن یا

ستایش دیگران از برخی عقاید قالبی تأثیر

می‌پذیرد. ل. م.

۷-۱۵۰

"سیاست توسعه اشتغال در ایران"،

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹

(تیر ۱۳۵۲) ص. ۶۷-۶۸.

در مقایسه با ۲۰۰ میلیارد دلار بودجه سالیانه تسلیحاتی و ۲۰ میلیارد دلار هزینه تبلیغاتی در ایالات متحده، البته رقم چندانی هم نیست. دومون همچنین به مسأله عدم توزیع عادلانه ثروت در جهان می‌پردازد و می‌نویسد، که: "سگ آمریکایی بیش از مردم هندوستان خرج می‌کند". سرتاسر مقاله امیل سیمون، بحث در آراء دومون راجع به این نکات و مسایل است.

م. د. م.

۱۵۲-۷

شفازند، منصور.

"اهمیت برنامه ریزی (۱)"

مهنامه ژاندارمری گل کشور، سال بیست و پنجم،

شماره ۲۸۰ و ۲۸۱ (فروردین ۱۳۵۲)

ص. ۲۵-۲۶ و ۹۳-۹۴. تصویر ۱.

تغییرات و تحولاتی که از نیمه قرن نوزدهم

در عالم صنعت و هنر و معماری صورت گرفته است و

مسئله ازدیاد سریع جمعیت کره زمین، برنامه ریزی

در سطح ملی را ایجاب می‌کند. ضرورت برنامه‌ریزی

خصوصاً در ممالک غیر صنعتی و کم رشد بیشتر

احساس می‌شود زیرا که ۶۹ درصد جمعیت دنیادر

اینگونه ممالک زندگی می‌کنند در حالیکه فقط ۲۰

درصد انرژی صنعتی، ۲۵ درصد مواد غذایی، ۱۷

درصد ثروت و درآمد بین المللی و ۱۶ درصد

فرآورده‌های صنعتی از آن این ممالک است. از

طرف دیگر پیچیدگی مسائل اجتماعی، اقتصادی،

معنوی و مادی جهان به‌حدی است که رفع مشکلات

به موجب بررسی‌هایی که برای تعیین

خط‌مشی سیاست اشتغال، ازطرف دفتربین‌المللی

کار در کشور به عمل آمده است، تا پایان سال

۱۹۷۶ بیش از ۱/۵ میلیون کارگر جوان، واردبازار

اشتغال می‌شوند، که بیشتر این نیرو به سوی

بخش‌های صنعتی، خصوصاً صنایع دستی هدایت

خواهند شد، و مهمترین مسئله‌ای که در زمینه

اشتغال باید مورد توجه قرار گیرد، این است که

نیروی انسانی بخش کشاورزی در سطح عادی

نگهداری شود، و شرکت‌های تعاونی روستایی که

تقریباً ۶۵ درصدخانوارهای روستائی درآن عضویت

دارند، باید زمینه فعالیت خود را به فعالیت‌های

غیر کشاورزی نیز بسط و توسعه دهند. م. د. م.

۱۵۱-۷

سیمون، امیل.

"بی‌نظمی تحمل ناپذیر"

ترجمه منوچهر محسنی.

بازار خاور میانه، دوره جدید، شماره ۱۹

(۱۵ تیر ۱۳۵۲) ص. ۲۰-۲۱ و ۳۴.

کتابشناسی ۳. تصویر ۱.

رنه دومون در کتاب خود - "اوتوبی با

مرگ" - نتیجه مصرف روز افزون ذخایر طبیعی،

افزایش سریع جمعیت جهان و آلوده سازی محیط

زیست به وسیله تراکم زوائد صنعتی را گرسنگی و

نابودی انسان‌های بیشمار می‌داند، غرب که با

افراط به مصرف پرداخته، باید وجدانش را بیدار

کند و به سرعت به نقاط گرسنه جهان، ۱۰ میلیارد

دلار کمک بدهد، چنین کمکی فقط یکبار است که

نویسنده نحوه عمل فیلم سازان و آثار آنها را از زمان حکومت نازی، تا کنون مورد بررسی قرار داده است. پ. پ.

۷-۱۵۴

غروی، محمد.

"مآخذ اطلاعات مونتسکیو در باره زناشویی در ایران"

نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی تبریز، سال بیست و پنجم، شماره ۱۰۵ (بهار ۱۳۵۲) ص. ۲۱-۵۰. کتابشناسی ۱۸.

دین ایرانی، مرد ایرانی را در داشتن چهار همسر دایمی و به تعداد نامحدود همبستران صیغه ای مجاز دانسته است. ایران به دلایل زیر زن صیغه می گیرند: هنگامی که مرد نمی تواند از همسر دایمی خود فرزند داشته باشد - برای آنکه خود را در تعهدات جدی و جدیدی گرفتار نسازد - در سفرهای دراز مدت تجاری، وجود زنان صیغه مشکلات جنسی را به آسانی حل می کند. نام حرم فقط به زنان شاه و درباریان و نجبا و بزرگان اطلاق می شود. خواجگان را می توان از نظر رنگ پوست به سه دسته تقسیم کرد: سفید پوست ها، دارندگان پوست تیره و قهوه ای رنگ، و بالاخره سیاهان. خواجه سوگلی، مهترباشی نام دارد. سانسون کشیش می گوید: "خواجگان اشخاص با فکری هستند و شاه به وفاداری ایشان متکی است." اینها نمونه مطالبی است که در کتاب "نامه های ایرانی" اثر

جز از طریق همکاری های بین المللی و برنامه ریزی عمومی میسر نخواهد بود. در مقاله تعریف برنامه ریزی در پنجمین آمار جمعیت ایران طبق سرشماری ۱۳۴۵ و افزایش جمعیت ایران تا سال ۱۳۵۱ و تخمین ازدیاد آن در ۲۰ سال آینده نیز آمده است.

ت. آ.

۷-۱۵۳

طاهری، هوشنگ.

"سینمای آلمان پس از جنگ جهانی دوم"،

سخن، دوره بیست و دوم، شماره ۷ و ۸

(فروردین واردیهشت ۱۳۵۲) ص. ۸۰۶-۸۱۷ کتابشناسی ۳.

سیاست سینمایی رایش سوم براین پایه قرار داشت که آشکارا به حمایت از کسانی به پردازد که با آثار خود سیاست آنها را ناپدید می کردند. جهت نفوذ در قشر وسیع توده مردم، دستگاه های تبلیغاتی هیتلر از بزرگترین سازمان تهیه کننده فیلم آلمان یعنی، اופا که کمتر به مسایل واقعی اجتماعی و جریان های سیاسی می پرداخت با ساختن فیلم های جنگی و مستند بهره برداری می کردند. بعد از جنگ نیز تقسیم آلمان (۱۹۴۹) سبب شد که سینمای جمهوری دموکراتیک در یک نواختی سیاسی و سینمای آلمان فدرال در یک وابستگی شدید به منافع مالی غرب به کار خود ادامه دهند. انوباتالاس با ایجاد ماهنامه انتقاد فیلم (۱۹۵۷) و انتشار سناریوی فیلم های بزرگ و برجسته تاریخ سینما درامر تأثیر و شناسایی هنر هفتم در آلمان غربی قدمی اساسی برداشت.

فلسفه این اعتقاد را در ما به وجود می‌آورد که انسان همان فرهنگ یعنی نحوه برقراری ارتباط با طبیعت است و جهان مجموعه پاسخ‌هایی است به ندای او. تغییر طرز فکر مردم بزرگترین نیاز فعلی آفریقا است. نیاز دیگری که در آفریقا احساس می‌شود، معنی بخشیدن به آزادی است. همیشه از استقلال آفریقا سخن به میان می‌آید در حالیکه تمام این قاره مستعمره وسیعی بیش نیست. در آفریقا فلسفه‌ای که بر اساس "تلاش برای درک انتقادی و طرح پرسش اصلی در باره حقیقت انسانی" باشد، وجود ندارد. ما وقتی واقعا آزاد می‌شویم که به آزادی خود، معنی و مفهوم روشنی به‌بخشیم. فلسفه، می‌تواند معنی دیگری از انسان و طرح دیگری از آزادی و توسعه و شکوفایی، به ما ارائه دهد. پ. پ.

۷-۱۵۷

قابوسی، فرهاد.

"نظری انتقادی در باره سوسیالیسم معطر آقای
"گونارمیردال"،

فردوسی، سال بیست و چهارم، شماره ۱۱۰۹

(۳) ردیبهشت (۱۳۵۲) ص. ۱۰-۱۱.

تصویر ۳. حواشی ۴.

نویسنده، دیدگاه "گونارمیردال" را در زمینه درد شناسی اجتماعی، تحلیل تأثیرات نامطلوب تکنولوژی سرمایه داری و افزایش جمعیت، مورد انتقاد قرار داده، راه حل‌های وی را در کشورهای جهان سوم، نوعی جانبداری از سرمایه

منتسکیو - که در سال ۱۷۲۱ میلادی انتشار یافت به تفصیل آمده است و بعضی کاملاً دقیق و درست است. اما جالب اینجا است که منتسکیو هرگز به ایران نیامده بود و این اطلاعات را تنها از طریق مطالعه و بررسی انتقادی آثار برجسته جهانگردان بدست آورده است. پ. پ.

۷-۱۵۵

فرجاد، محمد حسین.

"تأثیر نهادهای اجتماعی در رشد اقتصادی"،
تحقیقات بازرگانی، دوره دوم، شماره ۱ و ۲
(بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱۴۲-۱۵۳.

فرهنگ، خانواده، تعلیم و تربیت، مذهب و نظام حکومتی و اداری، از دیدگاه نویسنده مقاله، نهادهای اجتماعی مؤثر قلمداد شده‌اند. این نهادها به لحاظ اهمیتی که از نظر کارکرد، در هر نظام اقتصادی دارند، به سان عواملی که هم می‌توانند، بازدارنده رشد اقتصادی باشند، و مبین رشد و مؤثر در آن، مورد مطالعه قرار گرفته، و جهات مثبت و منفی هر یک توضیح داده شده است. ع. آ.

۷-۱۵۶

"فلسفه و عدم توسعه"،

ترجمه فاطمه قاسم زاده.

جهان نو، سال بیست و هشتم، (بهار و پائیز

(۱۳۵۲) ص. ۲۳-۲۵.

و جوامعی که صنایع پیشرفته و زندگی مدرن دارند، گام بر می‌دارد و به تدریج بفکر افزایش درآمد سرانه ملی، وضع قوانین پیشرفته، توسعه آموزش و پرورش، تأمین بهداشت عمومی، توسل به روشهای نوین کشاورزی و تولید صنعتی و مانند اینها می‌افتد و در این راه کوشش می‌کند. م. د.

۷-۱۵۹

گاند، پی. یر.

"اختیار و اجبار در جامعه تولید گر"،

ترجمه شهر آشوب امیرشاهی.

فرهنگ و زندگی، شماره ۱۱ (بهار ۱۳۵۲)

ص. ۳۹-۵۸. کتابشناسی ۸.

تولیدگرایی دغدغه خاطر همه جامعه‌های معاصر شده است. ازدیاد منابع و انبوه تولید، گویی با تحمیل خود بر انسان، او را از استعدادها، ظرفیت‌های گوناگونش محروم کرده است. ملت‌ها، ترقی را که هدف غایی تولید گرایی است، آماج کرده‌اند، و در این مسابقه تولید و مصرف، پروای از دست دادن اصالت و هویت ملی را ندارند. دغدغه تولیدگرایی چه در کشورهای سرمایه‌داری، و چه در کشورهای غیر سرمایه‌داری، به تسلط کالا بر تولید کننده، و مصرف کننده، انجامیده است، و تمامیت و استقلال فرد را مورد تهدید قرار داده است. در جهانی که فعالیت‌های انسانی، این ابعاد عظیم و نگران کننده را پیدا کرده است، اگر انسان بخواهد از قید تقدیرهای کور اقتصادی رهایی

داری جهانی می‌داند. "میردال" کشور ژاپن را به عنوان نمونه پیشرفت برای کشورهای جهان سوم دانسته است، در حالیکه ژاپن، ضمن وابستگی اقتصادی به آمریکا و غرب، یک مورد استثنایی است و قابل تکرار در سایر کشورهای جهان سوم نیست، به عقیده نویسنده، "میردال" محافظه کاری کلاسیک است، و جهان سوم را با استانداردهای غربی می‌سنجد. عنوان "قدیس اقتصاددانان دانشگاهی" نیز به حق به او داده شده است. م. م.

۷-۱۵۸

کاشفی، مجتبی.

"اثرات صنعتی شدن (۱)"،

نشریه اداره کنترلر، سال هشتم، شماره ۳۱

(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۹۱-۱۰۴. تصویر ۱.

زندگی اجتماعی انسان از سه دوره تشکیل یافته است: زندگی طبیعی، زندگی سنتی، و زندگی مدرن که ناشی از صنعت است. امروز جهان صنعتی با چنان تغییرات سریعی مواجه است که نه تنها قابل مقایسه با تحولات گذشته نمی‌باشد بلکه اندازه‌گیری سرعت و مقدار این تغییرات نیز مقدور نیست. تمدن‌های بزرگ و آداب و سنت‌های باستانی در برابر تغییرات صنعت و زندگی مدرن، مقاومت نکرده و قبایل کوچک و بزرگ و کشورهای بزرگ سنتی همه به یکسان تحت تأثیر صنعت و صنعتی شدن قرار گرفته‌اند. همینکه جامعه‌ای، وسایل صنعتی مانند رادیو و غیره را مصرف کرد، در جهت تماس با دول

یابد، باید بر روند سازنده نیازها، حوائج اش مسلط شود، و عقلانیت اقتصادی، و آزادی جامعه فردا را هدف فعالیت‌های خود کند. ع. ۷.

۷-۱۶۰

کلاهی، رسول.

"جغرافیای جهان سوم (۴)"،

زمین و زمان، سال دوازدهم، شماره ۳ و ۴

(خرداد - تیر ۱۳۵۲) ص. ۲۶ - ۳۱ و ۳۸.

کتابشناسی ۷. جدول ۱.

یکی از عوامل پدیده کم‌رشدی، در کشور های جهان سوم وفور موالید است. افزایش جمعیت در کشورهای کم‌رشد حداقل ۲٪ و حداکثر بیش از ۳٪ است. ازدیاد سریع جمعیت در این قبیل کشورها، علاوه بر بهبود وضع بهداشت عمومی، ناشی از عوامل اجتماعی و اقتصادی زیر می‌باشد:

۱- ازدواج پیش‌رس، ۲- عقاید مذهبی مساعد به زاد و ولد، ۳- احساس افتخار به داشتن اولاد زیاد، ۴- عدم توجه به مشکلات اقتصادی. مطالعات جدید نشان می‌دهد، که موارد مختلف گرسنگی نیز موجب ازدیاد جمعیت در ممالک توسعه نیافته است. زیرا گرسنگی به سبب اثراتی که از نظر فیزیولوژیکی در بدن آدم گرسنه به‌جای می‌گذارد، ضریب باروری را افزایش می‌دهد. باید دانست که کاهش موالید نیز به نوبه خود با رشد اقتصادی و علمی و پیشرفت اجتماعی و فرهنگی و آزادی فکر و رشد شخصیت، ارتباط مستقیم دارد. م. م.

۷-۱۶۱

گودرزی، کریم.

"تغییرات اقتصادی در چین"،

مجله مسائل ایران، سال دهم، شماره ۱۱۴

(اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۶ - ۱۳.

اقتصاد بعد از انقلاب فرهنگی شامل دو مرحله می‌شود: ۱) احیاء نظم و تولید که در این مرحله، ارتش موفق به اعاده نظم گردید و اقتصاد چین را در پایان سال ۱۹۶۹ بر روی پای خود استوار کرد. ۲) مرحله دوم شامل نوسازی نهادها، تشخیص اولویت‌ها و تغییر در سیستم ارزش‌ها بود. نوسازی نهادها خود شامل دو قسمت نوسازی و انتقال قدرت می‌شد. ساخت جدید سازمان‌های دولتی از کمیته‌های انقلابی، متشکل از نمایندگان ارتش آزادی بخش خلق، کارمندان جدید مؤزد اعتماد، و دیگر افراد انقلابی ترکیب می‌شد که در کلیه زمینه‌ها نقش ارگان‌های اجرایی و نظارتی را به عهده گرفتند. یکی از مهمترین اثرات انقلاب فرهنگی مشارکت عظیم توده مردم و خود مختاری بیشتر کمون‌ها در کار تولید و امر توزیع بود. ا. خ.

۷-۱۶۲

"ماسوله"

تلاش، شماره ۴۲ (مرداد و شهریور ۱۳۵۲)

ص. ۴۴ - ۵۰. تصویر ۷. نقشه و کروکی ۹.

و اگر این کار شدنی نباشد - محکوم به تحریف شدن و تغییر شکل دادن است. بدینگونه است که از علم ضد علم ساخته می‌شود، از هنر داروی خدر و از فلسفه، نظامی که با آن بیدادگری را توجیه می‌توان کرد. پ. پ.

۷-۱۶۴

محسنی، منوچهر.

"تحول جمعیت دنیا و روند فعلی آن"،

مجله مسائل ایران، سال دهم، شماره ۱۱۵

(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۱۹-۲۶.

تاریخ جمعیتی دنیا در زمان ما رشد بیش از پیش سریع تری را نشان می‌دهد، بطوری که در آستانه سال ۲۱۰۰ جمعیتی در حدود ۵۰ میلیارد خواهیم داشت. این مقاله علل این افزایش و شرایط کنونی آن را در کشورهای پیشرفته و در حال توسعه مورد بررسی قرار می‌دهد. افزایش امید به زندگی در لحظه تولد به میزان خیلی زیاد نتیجه کاهش مرگ و میر نوزادان بوده است. تحول جمعیت نتایج اقتصادی و اجتماعی گوناگونی به دنبال دارد. در مقاله، راجع به برنامه‌های تنظیم خانواده نیز بحث شده است. د. م.

۷-۱۶۵

محسنی، منوچهر.

"جهان در برابر قحطی بزرگ"،

در این مقاله به شرح: سابقه تاریخی، موقعیت جغرافیایی، حرکت جمعیت، مشخصات خانواده، مذهب و مراسم رسمی، آموزش، نظام معماری، خطوط ارتباطی و اوضاع اقتصادی شهر ماسوله پرداخته شده است. ش. ا.

۷-۱۶۳

مجیدی، فریبرز.

"علم در قربانگاه قدرت"،

جهان نو، سال بیست و هشتم، (بهار و پائیز

۱۳۵۲) ص. ۳۴-۴۰.

انسان همواره نظاره‌گر جهان بوده است و تغییر دهنده آن. شناخت ادراکی نمودها، به علم منجر گردیده، و شناخت عاطفی نمودها به هنر، و کوشش به درک ذات نمودها، به فلسفه انجامیده است. به اعتقاد نویسنده مقاله، ویژگی هرگونه ساختمان اجتماعی (پس از طی شدن دوره اشتراک‌اولیه) عبارت بوده است از سلطه‌ی گروه‌هایی اندک بر گروه‌های بسیار. نخستین اصلی که هر گروه حاکم از آن پیروی می‌کند، اصل حفظ قدرت است. دلیل تصفیه‌ی برخی از نظریه‌ها یا عقاید، چیزی نبوده است، جز سنجش هماهنگی و ناهماهنگی آنها با منافع و تمایلات قدرت‌های استواری گرفته و، بر مسند نشسته. از نظر قدرت‌های اجتماعی ثبات جو، علم، هنر و فلسفه حقیقی که خواهان پیشرفت و تکامل است، محکوم به از میان رفتن -

را زنان تشکیل می‌دهند. این مقاله ضمن بررسی وضع موجود زنان کارگر در سطح ملی، مشکلات و نواقص اجرایی قانون کار در مورد زنان را، مورد بحث قرار داده است. ف. پ.

۷-۱۶۷

مظلومان، رضا.

"نقش اجتماع در بزهکاری"،

نشریه دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران،

سال دوم، شماره ۳ و ۴ (بهار و تابستان ۱۳۵۲)

ص. ۵۷-۶۸. گنایشناسی ۱۴.

کوشش مبارزان علیه جرم، همواره متوجه یک درمان غلط و عمل نادرست به نام مجازات بوده است. طرفداران مجازات معتقدند: انسان آزاد است و در نتیجه مسئول کلیه اعمال و رفتار خود است. آنها فراموش می‌کنند که هر جرمی دارای ریشه و اصل اجتماعی است. بزهکار در واقع جز آلت اجرایی دردست اجتماع چیز دیگری نیست. بزهکار بیمار است و تا زمانی که بیماری از هرجهت مورد بررسی قرار نگیرد و مشخص نشود، درمان مشکل است. ل. م.

۷-۱۶۸

مقدم مراغه‌ای، رحمت‌الله.

"بست مبارزه با فقر و توسعه اقتصادی"،

نگار، سال هشتم، شماره ۹۶ (اردیبهشت

۱۳۵۲) ص. ۱۹-۲۰. تصویر ۱.

بازار خاور میانه، دوره جدید، شماره ۱۸

(۳۱ خرداد ۱۳۵۲) ص. ۱۸-۱۹ و ۳۷.

تصویر ۱.

در گذشته جهان شاهد خشک سالی در مناطق کوچکی بوده است، و از آن جمله می‌توان قحطی بنگال در سال ۱۹۴۳، و قحطی ایالت باهارا در سال ۱۹۶۶ را ذکر کرد. در سال‌های ۱۹۶۵ و ۱۹۶۶ خشک سالی، آسیا و قسمتی از آفریقا را در بر گرفت، اکنون نیز بار دیگر تناقضات اقتصاد جهانی، نتایج شوم خود را آشکار ساخته است. "بوئرا" رئیس سازمان کشاورزی و خواربار جهانی، ضمن اشاره به تهدید گرسنگی در سال ۱۹۷۳ وضع جهان را هراس‌انگیز اعلام داشته، و متذکر شده است، که همه کشورها باید در تهیه یک سیاست جدی و قاطع، در راه ایجاد انبار ذخیره‌های غذایی به منظور مقابله با قحطی بزرگ جهانی، شرکت کنند. د. م.

۷-۱۶۶

"مسائل و مشکلات اجتماعی کارگران زن"،

بورس ماهانه، دوره دهم، شماره ۱۱۹

(تیر ۱۳۵۲) ص. ۱۴-۱۵ و ۱۷-۱۹. جدول ۲.

در زمانه ما نیاز به صنعتی شدن، و افزایش رشد اقتصاد ملی، برای کشورهای در حال توسعه، شرط دوام و بقای استقلال و موجودیت ملی است، و در امر صنعتی شدن، نیروی انسانی فعال و تربیت شده، ضروری‌ترین عامل می‌باشد، که نیمی از آن

شده است، و به لحاظ همین زمینه آماده و پذیرا، تکنولوژی غرب توانسته است، از راه‌های مختلف، مثلاً از راه وسایل ارتباط جمعی، کتب و نشریات، سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی و صنعتی، همکاری‌های فنی و مبادله اطلاعات علمی و فنی، به این کشورها وارد شود، و به همراه خود انگاره‌ها و ویژگی‌هایی را از جامعه غرب بر بافت اجتماعی این کشورها تحمیل کند. ع. آ.

۷-۱۷۰

ناجی، مهدی.

"پایان تمدن‌گرایی در ایران"

سخن، دوره بیست و دوم، شماره ۹ (خرداد

۱۳۵۲) ص. ۹۳۸ - ۹۴۴. گتابشناسی ۱۰.

سابقه حفر قنات در ایران به ۵۵۰ سال قبل از میلاد مسیح می‌رسد. برخی اعتقاد دارند که حفر قنات زائیده اندیشه ایرانیان است و عده‌ای دیگر بر این اعتقادند که بذاین اندیشه از ارمنستان به ایران آورده شده است. اما آنچه مسلم است اینست که در زمان مادها و هخامنشیان وسیله آبرسانی و آبیاری قنات بوده است. حفر قنات و فن قنات سازی پس از تسلط اسلامی از طریق اعراب به شمال آفریقا و اندلس، برده شد. اسلام، در فن آبیاری تکنیک ایرانیان را جذب کرد. دوران شکوفا شدن فرهنگ و تمدن اسلامی همزمان با عنصر تکامل فن کاریز سازی و احاطه انسانی بر اصول اقتصاد آب کاریزی بوده است. د. سالیهای اخیر "تمدن کاریزی" بدلیل پیشرفت و نفوذ تکنولوژی غرب، به تدریج پایان یافته است. ش. ا.

در دهه اخیر دو نظریه مورد توجه اقتصاد دانان قرار گرفت، جمعی را عقیده بر این بود که رشد اقتصادی به عنوان هدف و بسیج قوای جامعه برای تحصیل ضریب رشد هر چه بیشتر کافی است. زیرا به دنبال توسعه و پیشرفت، بهبود وضع افراد جامعه به خودی خود فراهم می شود. این نظریه در پاکستان به تجربه گذاشته شد. گروهی دیگر بر این اعتقاد بودند، که نتایج حاصله از رشد اقتصادی با سرعت در اعماق جامعه زسوخ و نفوذ ندارد، و چه بسا سبب فقر اکثریت شود. این گروه عقیده داشتند، که باید فقر را مستقیماً مورد حمله قرار داد. این نظریه در هند تجربه شد. و امروز بررسی نتایج آنها دانشمندان را با این واقعیت مواجه ساخته است، که هیچیک از این دو نظریه بر مبنای محکمی استوار نیست. محتوای توسعه و پیشرفت را وقتی می توان تغییر داد، که نحوه توزیع ثروت و نهادهای اجتماعی و سیاسی به نحو جدی تغییر کرده باشد. ل. م.

۷-۱۶۹

منتظمی، بهروز.

"انتقال تکنولوژی به جهان سوم"

فرهنگ و زندگی، شماره ۱۱ (بهار ۱۳۵۲)

ص. ۷ - ۲۰.

مفهوم رشد اقتصادی از مفهوم افزایش مقدار، و تنوع تعداد محصول سالانه، جدایی پذیر نیست، و رشد اقتصادی میسر نمی شود، مگر با ادغام تکنولوژی در ساخت تولید. این تلقی از رشد اقتصادی، در کشورهای جهان سوم هم پیدا

پدیده آپارتمان نشینی با هم زیستی افراد در خانه‌های مسکونی یک یا دو طبقه انفرادی آغاز گردید و این امر را می‌توان نتیجه افزایش جمعیت طبیعی و مهاجرت به شهرها دانست. چند نکته اساسی که باید در امر آپارتمان‌نشینی بمنظور فراهم نمودن زمینه‌های تفاهم بیشتر فیما بین گروه‌های اجتماعی سنتی و یا انتقالی رعایت شوند عبارتند از: تناسب فضای مسکونی با نیازهای هر گروه اجتماعی، رعایت کامل ضوابط فنی، پیش‌بینی فضاهای معماری متناسب و آزاد در داخل واحدهای مسکونی، پیش‌بینی ایوان‌های وسیع، فضاهای بیرونی همگانی باز و فضاهای بیرونی همگانی بسته.

۵۰۴

۷-۱۷۳

"وضع اقتصادی و توسعه آموزش در ژاپن"،

بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹

(تیر ۱۳۵۲) ص. ۲۶ و ۳۰-۳۱

توسعه و پیشرفت اقتصادی در ژاپن به میزانی است، که درآمد سرانه آن، به سطح درآمد سرانه بریتانیای کبیر رسیده است. اکنون دولت ژاپن در حال بهبود بخشیدن به رفاه ملی است. بررسی مسایلی از قبیل تورم قیمت‌ها، مساله زمین، حفظ محیط زیست، و مبارزه با آلودگی را جزو برنامه‌های اساسی خود قرار داده است. نظام آموزشی ژاپن از سه سال کودکستان، شش سال دبستان، سه سال دوره اول دبیرستان (که تا این مرحله اجباری و رایگان است)، سه سال دوره دوم

۷-۱۷۱

ناصری، فریدون.

"خدمات اشتغال و بیمه بیکاری"،

اقتصاد و صنعت، شماره ۱۰۲ (شهریور ۱۳۵۲)

ص. ۲۰-۲۲

در خلال برنامه پنجم عمرانی، باید در قابل هر یک از یک میلیون و چهار صد هزار نفری که وارد بازار کار می‌شوند، یک فرصت اشتغال مولد به وجود آید، و برای چهار صد هزار نفر از کسانی که در حال حاضر به مشاغل غیر مولد و یا نیمه وقت اشتغال دارند، فرصت اشتغال مولد و تمام وقت فراهم شود. برای به وجود آمدن این فرصت‌های اشتغال، در حدود ۲۴۶۰ میلیارد ریال، در رشته‌های گوناگون و در مناطق مختلف کشور، سرمایه‌گذاری خواهد شد. استقرار شبکه کارایی و اشتغال سراسری، شناسایی محل‌های خالی شغل، شناخت متقاضیان کار، تنظیم نقل و انتقال نیروی کار، ارتباط بازار کار با مؤسسات آموزشی کشور، ضرورت توسعه آموزش‌های حرفه‌ای کوتاه مدت و ارتباط آن با امر کارایی و اشتغال، تعادل عرضه و تقاضا در بازار کار و بیمه بیکاری، از مسایل مورد بررسی این مقاله است. ۵۰۴

۷-۱۷۲

نشأت، بهرام.

"مبانی زیست شهری و مسائل آپارتمان نشینی"،

کار و تامین اجتماعی، سال دوم، شماره ۶

(تیر - شهریور ۱۳۵۲) ص. ۷۳-۸۰

مجله تحقیقات بازرگانی، سال دوم، شماره ۱ و ۲
(بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۸۶ - ۱۰۴.
کتابشناسی ۲. جدول ۱.

کمون بغير از نقش اقتصادی، مسئول تامین بهداشت، تعلیم و تربیت، رفاه و امور نظامی و نیز کانون سیاسی زندگی روستائیان چینی بشمار می‌رود. ساختمان کمون دارای دو ویژگی اساسی است:
۱- وسعت زیاد ۲- مالکیت عمومی. هر کمون مرکب از چند تیم و هر تیم متشکل از چند جوخه کار است. درآمد هر کمون به مالیات کشاورزی، هزینه های اداری، وجوه مخصوص تجمع سرمایه، وجوه رفاه عمومی و مزدها تخصیص می یابد. مقاله با دیدی تحلیلی به بررسی تاریخی سیستم کمون و تشکیلات فعلی آن، مشخصات فیزیکی و نحوه بهره دهی، مسایل مالکیت و توزیع محصول پرداخته و فعالیت سه نمونه از کمونها (داجای - اورگرین - دانگ وان) را که به ترتیب در بخش سی یانگ - حومه پکن و حومه شانگ های واقع اند تشریح کرده است. پ. پ.

۷-۱۷۶

هررا، فیلیپ.

"فاصله نسل ها و عمران بین المللی"،
ترجمه مسعود رضوی.

نمای تربیت یونسکو، جلد ۲، شماره ۲
(۱۳۵۲) ص. ۱۴۵ - ۱۵۶.

دبیرستان، مدارس عالی و دانشگاهها تشکیل یافته است. در مقاله، راجع به وضع آموزش و پرورش در ژاپن و پیشرفت های آن در دهه های اخیر ارقامی ذکر شده است. ف. پ.

۷-۱۷۴

"وضع کنونی مسکن در نقاط شهری ایران"،
بورس ماهانه، سال دهم، شماره ۱۱۹
(تیر ۱۳۵۲) ص. ۲۷ - ۲۹.

همزمان با صنعتی شدن بعضی از شهرها، علاوه بر ازدیاد جمعیت، مهاجرت به قطب های صنعتی عامل مهم دیگری بوده است، که در نتیجه آن با وجود کوشش دولت برای بهبود وضع مسکن، کماکان این مشکل به شدت خود باقی مانده است. در مقاله، پس از بررسی مسایلی مانند شهرنشینی، وضع کنونی واحد های مسکونی، تراکم در واحدهای مسکونی، پدیده زاغه نشینی، منابع مادی سرمایه گذاری در مسکن، پیشنهادهایی نیز برای حل مشکل مسکن، ارائه شده است از جمله: ۱- افزایش سهم بخش عمومی جهت ایجاد مسکن برای طبقات کم درآمد، ۲- هدایت بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری در ایجاد واحد های مسکونی، ۳- ایجاد تسهیلات و خدمات مهندسی و راهنمایی فنی رایگان. ف. پ.

۷-۱۷۵

وو، س. ی.

"گزارشی در باره گمونهای چین"،
ترجمه ایرج هشی.

طرح آزمایشی انجام شود. ۶- ارزیابی مداوم باشد. تلویزیون و رادیو می توانند به برنامه های کشورهای در حال رشد در امر توسعه آموزش و پرورش کمک نمایند. برای استفاده از برنامه ها، همواره بایستی مطمئن بود که وسایل تکنولوژیک ساده جوابگوی مسایل نیستند. کامپیوتر نیز می تواند در دست یابی به اطلاعات و طبقه بندی آنها در کتابخانه ها و حل مسایل اداری مورد استفاده قرار گیرد. ۱. خ.

هیگتر، مارسل. ۱۷۸-۷

"مواد مخدر و جامعه امروز"

پیام یونسکو، سال چهارم، شماره ۴۶

(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۲۷-۳۰. تصویر ۲.

انسان امروز، هر قدر بیشتر بخواهد طبیعت را به دست آورد، به همان اندازه کمتر می تواند به طبیعت ذاتی خود پی ببرد، در نتیجه آینده انسان ابعاد پیچیده تری به خود می گیرد، در این میان جوانان، با توجه به عصیان زدگی شان در برابر ارزش های کهنه، پیوسته در خطر اعتیاد قرار می گیرند. متأسفانه وسایل ارتباط جمعی، مخصوصاً تلویزیون و مطبوعات به جای ارشاد و راهنمایی درست، با استفاده از آمارهای غلط و نادرست، ساله ای به نام "جوانان و مواد مخدر" را دامن زده، و به توجیهات نادرستی می پردازند. اصولاً اگر جامعه ای افراد، خستگی و ملال خاطر نداشته باشند، و از هر جهت سالم باشند، احتیاجی به مصرف مواد مخدر نیست. باید به جوانان در همه سنین توجه داشت، تا سر خورده نشوند. م. م.

این مقاله پس از به دست دادن تعریف گروه جوان، و بحث درباره این که، این گروه، تنها زاینده زندگی صنعتی امروز است، از عصیان های جوانی و سوابق تاریخی آن سخن می راند، و در مورد خط مشی های عمران معتقد است که: خط - مشی های عمرانی باید در داخل خود کشورهای رشد یابنده تدوین شود، و مورد مطالعه و بحث قرار گیرد، نه آن که در کشورهای خارج طرح و تدوین گردد. اکراه از پذیرفتن سیاست هایی که با اصرار از خارج توصیه می شود، در همه نسل ها عمومیت داشته است، اما این اکراه در نسل جوان که نسبت به هویت خود بسیار حساس است، و از آن آگاهی فراوان دارد، به صورت خاصی نیرومندتر است. م. د.

۱۷۷-۷

همایون پور، پرویز.

"تکنولوژی در خدمت آموزش و پرورش جهان سوم"

فرهنگ و زندگی، شماره ۱۱ (بهار ۱۳۵۲)

ص. ۲۳-۳۷.

تکنولوژی نقش اساسی در دگرگونی نظام آموزش و پرورش دارد، و در استفاده از آن باید توجه داشت که: ۱- هدف باید حل مسائل مهم آموزشی و پرورشی باشد. ۲- ره آوردهای تکنولوژیک باید با نظام آموزش و پرورش آمیخته شوند. ۳- برنامه ریزی تکنولوژیک باید دقت بیشتر و زمان بیشتری داشته باشد. ۴- وسایل ارتباط جمعی باید در برگیرنده هرچه بیشتر افراد بوده و ضمناً نهایت صرفه جویی نیز در آن به عمل آید. ۵- ابتدا یک

حقوق

۷-۱۷۹

آزمایش، علی.

"اطفال بزهکار را چگونه باید درمان کرد؟"،

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۱

(بهار ۱۳۵۲) ص. ۱۹۰ - ۲۰۰

۷-۱۸۰

آزمایش، علی.

"بررسی انتقادی مجازات عمومی ایران مصوب

تیر ماه ۱۳۵۲"،

نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه

تهران، سال چهارم، شماره ۱۳

(بهار ۱۳۵۲) ص. ۱۰ - ۲۲. کتابشناسی ۳.

نویسنده، ابتدا در مورد بزهکار و بزهکاری

بحث می‌کند، و وقوع جنگ جهانی دوم را از دلائل

عمده ایجاد و یا تشدید بزهکاری اطفال می‌داند.

سیس پیشنهاد می‌کند که: بهتر است برای مجازات

این‌گونه اطفال از طرقی استفاده شود، که در روحیه

آنها اثر نامطلوبی نداشته باشد. به عقیده نویسنده،

برای حل این مشکل، باید اقدام به بازسازی طفل

بزهکار بشود، و مؤثرترین کار در این راه، استمداد

از مدد کاران اجتماعی می‌باشد. به نظر نویسنده،

مدد کاران اجتماعی، با خصوصیات اخلاقی، که او

برای شان بر می‌شمرد، مهمترین رکن و عنصر در

امر بازسازی نوجوانان و اطفالند. م. ع.

در این مقاله، نویسنده، لایحه جدید

اصلاح قانون مجازات عمومی را مورد بررسی تحلیلی

قرار می‌دهد، و نکات مثبت و نکات ضعف آن را

تجزیه و تحلیل می‌کند. در پایان مقاله، نتیجه

گیری می‌شود، که اندیشه اصلاح قوانین و انطباق

آنها با احتیاجات فعلی و آتی جامعه، در صورتی که

همه‌انگهی بین قواعد و مقررات حقوقی معتبر، در یک

جامعه را از بین نبرد و به طور صحیح عملی گردد،

قابل ستایش بوده و نتیجه مطلوب به بار خواهد

آورد. م. ع.

۷-۱۸۱

احیائی، مرتضی.

"خانواده و قانون حمایت خانواده"،

مجله حقوقی وزارت دادگستری، دوره جدید،

شماره ۴ (تیر ۱۳۵۲) ص. ۴۸-۵۳.

اختلاف‌های سیاسی وایدئولوژیکی آنرا فقط بصورت یک سند اخلاقی ولی غیر الزامی قبول کردند ولی بانراتی که این اعلامیه بر قوانین اساسی و عادی کشورهای جهان گذاشته قابل توجه است. می توان گفت که رعایت اکثر اصول و موازین اعلامیه حقوق برادر قالب قراردادهای بین المللی برای دولت‌ها جنبه الگویی بخود گرفته است. کشورهای اروپایی با انعقاد مقاله نامه اروپایی حقوق بشر مورخ ۴ مه ۱۹۵۰ رعایت قانونی اصول و موازین اعلامیه را تعهد گردیدند. این مقاله به بحث در مواد حق حجاب، الغاء بردگی و کار اجباری پرداخته سپس موقعیت ایران را در مقاله نامه فعلی بردگی بیان کرده است. س.ا.

۷-۱۸۳

امجدی، فریبرز.

"بحثی در دفاع مشروع"

مهنامه قضایی، شماره ۸۶ (اردیبهشت ۱۳۵۲)

ص. ۴۰-۴۵. تصویر ۱.

دفاع و حفظ نفس یا ناموس برحسب ضرورت را، دفاع مشروع می نامند. در این مقاله که دنباله مقاله قبلی است، پس از شرح چند نوع دفاع مشروع، سبب سبب می شود. که ارتکاب جرم در مقام دفاع مشروع، به شرط وجود شرایط و مقررات قانونی مجازات ندارد. در ایران ارتکاب هر نوع جرمی، به منظور دفاع جایز نیست، بلکه فقط سه نوع جرم مشخص: قتل، ضرب و جرح، هرگاه در مقام دفاع از نفس یا عرض یا مال، به عمل آید. مشمول مجازات نخواهد شد. ع.م.

۷-۱۸۲

اکرمی، مهدی.

"نگامی تدریجی حقوق بشر (۴)"،

حقوق بشر، سال سوم، شماره ۱۱ (تیر ۱۳۵۲)

ص. ۳۶-۴۱.

اعلامیه حقوق بشر در ۱۰ دسامبر ۱۹۴۸ صادر گردید. گرچه کشورهای امضاء کننده به دلیل

۷-۱۸۴

بهرزادی، سیاوش،
 "فرار از خدمت در حقوق جزای ایران و فرانسه"،
 مهنامه قضایی، سال هشتم، شماره ۸۶
 (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۱۳-۱۹. تصویر ۰۱

۷-۱۸۶

توسلی، غلامعلی،
 "حقوق سیاسی و مدنی در انواع جوامع کنونی"،
 مسأله ایران، سال دهم، شماره ۱۱۵
 (خرداد ۱۳۵۲) ص. ۴۰-۴۲.

ضمن بحث از دو نوع حقوق سیاسی و مدنی، و ذکر تعاریف هریک، کشورهای کنونی جهان به حسب انواع، به دسته های سوسیالیستی، سرمایه داری، پیشرفته، عقب مانده، صنعتی و کشاورزی تقسیم شده اند. بر مبنای تعاریف ارائه شده، از انواع حقوق و تفکیک کشورها از یکدیگر، نحوه استیفای حق در هر یک از این جوامع، به ایجاز مورد گفتگو قرار گرفته است. ع. آ.

۷-۱۸۵

پور سرتیب، فرج الله.
 "حقوق افراد در ممالک متحده آمریکا"،
 مجله حقوقی وزارت دادگستری، دوره جدید،
 شماره ۳ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۵۰-۵۹.
 کتابشناسی ۰۸

۷-۱۸۷

"حقوق بشر و خطراتی که زندگی خصوصی را تهدید می کند"،
 پیام یونسکو، سال چهارم، شماره ۴۸
 (مرداد ۱۳۵۲) ص. ۴-۱۴. تصویر ۰۹

پیشرفت های جدید در زمینه علوم و تکنولوژی بخصوص اختراع ترانزیستور و رواج وسایل استراق سمع و تفتیش عقاید و دستگاه های بصری کنترل اعمال که در هرجا و مکانی قابل نصب و با هر شخصی قابل حمل میباشد، حقوق و آزادی بشر را به مخاطره انداخته است. کنفرانس بین المللی حقوق بشر در تهران به سال ۱۹۶۸ بیانیه ای در این زمینه صادر کرد، در سال ۱۹۷۳ دبیر کل

در این مقاله، نویسنده، حقوق افراد را در ایالات متحده آمریکا، نه از طریق مباحث کلی حقوقی، بلکه به شکل زنده و با مطالعه پرونده های طرح شده در دادگاه های مختلف این کشور، مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده است. مباحث مورد بررسی عبارتند از: ۱- مصونیت شخصی ۲- مصونیت خانه ۳- آزادی بیان و سایر آزادی ها، که شامل آزادی مطبوعات و تشکیل اجتماعات، آزادی فرهنگ و مذهب می شود ۴- اموال و حقوق مالی. ش. ا.

۷-۱۸۹

خلعت بری، ارسال.

"توقیف احتیاطی"،

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۱ (بهار

۱۳۵۲) ص. ۶۰-۵۷-۵۶-۵۷-۵۸-۵۹-۶۰-۶۱

توقیف احتیاطی اشخاص که متهم به ارتکاب جرمی هستند، از جمله مسایلی است که در سالهای اخیر در میان حقوق دانهای جهان، نظریات متفاوتی را برانگیخته است. در این میان عده ای معتقدند که: توقیف احتیاطی در بعضی از مواقع برای حفظ منافع جامعه ضروری است، در حالیکه گروهی دیگر بر این عقیده اند که: اولاً اختیار توقیف احتیاطی باید مشروط و محدود شود، ثانیاً در برابر توقیف احتیاطی برای متهم باید حق پژوهش و فرجام خواهی قایل شد، ثالثاً به متهم باید حق مطالبه خسارات داده شود. نویسنده با ذکر شواهدی از موارد توقیف احتیاطی در چند کشور، سیستم قضایی این قبیل کشورها را مورد انتقاد قرار داده است. م. م.

۷-۱۹۰

خلعت بری، ارسال.

"دادگستری. اصلاحات قانون - اصلاحات معنوی"،

کانون وکلا، سال بیست و پنج، شماره ۱۲۲

(بهار ۱۳۵۲) ص. ۱۷-۲۵-۲۶-۲۷-۲۸-۲۹-۳۰-۳۱

انتقاداتی که از دادگستری شده و می شود، تقریباً در اطراف این دو مسأله دور می زند: ۱- کندی جریان دادرسی، ۲- اعمال نفوذ. البته

سازمان ملل متحد نخستین نتایج پژوهش وسیع و همه جانبه ای را که در امر حقوق بشر و پیشرفت های علم و فن صورت گرفته است، به اطلاع کمیسیون حقوق بشر رسانید. این پژوهش حاوی پیشنهادهایی در امر تنظیم معیارها و ضوابط بین المللی جهت احترام به زندگی خصوصی افراد است. ل. م.

۷-۱۸۸

خالصی، ایرج.

"مسئولیت جزایی اطفال در حقوق جزای

ایران (۴)"،

کانون سردفتران، سال چهارم، شماره ۹ (خرداد -

تیر ۱۳۵۲) ص. ۳۸-۴۸. کتابشناسی ۲.

در این مقاله از مواد مختلف قانون مجازات عمومی در مورد اطفال ممیز غیر بالغ و اطفال بالغ که سن آنها بین ۱۵ تا ۱۸ سال است سخن می رود و نکات ضعف انواع مجازات های مربوط به آنها و اثرات سوئی که ممکن است پس از مجازات، خصوصاً در اطفال غیر بالغ داشته باشد، بحث و بررسی می شود. سپس مقررات قانون تشکیل دادگاه اطفال بزهکار که پیشرفته تر از قانون مجازات عمومی است، تشریح می گردد و اقداماتی که صورت گرفته است بیان می شود. البته قانون دادگاه اطفال بزهکار فقط در نقاطی قابل اجراست که کانون اصلاح و تربیت تشکیل شده باشد. در سایر نقاط قوانین کیفر عمومی، ناچار به قوت خود باقی است. م. ع.

مورد توجه قرار داد: اول - از نظر امنیت، دوم - از نظر حفظ کمتر از بیست سالگان، سوم - قوانینی که به مقتضای موضوع لازم است وضع شود، چهارم - تدابیر دیگری غیر از قانون که برای اصلاح جوانان و معتادین به مواد مخدر در میان آنها لازم است، اتحاد و عملی گردد، پنجم - رویه قضات در این مسأله که بتوانند به حفظ امنیت کمک کند. م. م.

۷-۱۹۲

دامغانی، محمد تقی.

"جوانه های حقوق ملی ایران (۴)"،

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۲ (تیر - مرداد - شهریور ۱۳۵۲) ص. ۵۸ - ۶۳. تصویر ۱.

نویسنده به بررسی و معرفی "روزنامه محاکمات" که در اولین سال، پس از صدور فرمان مشروطیت، به مدت یک سال منتشر می شد، پرداخته است. اولین محاکمه ای که شرح آن در "روزنامه محاکمات" آمده است، "محاکمه ملک التجار با مؤسسين شرکت عمومی" نام دارد. محاکمه مهم دیگر تحت عنوان "محاکمه آقایان قمی ها با جناب متولی باشی" صورت گرفت، این محاکمه خود زمینه ای شد، برای تشکیل محکمه اختصاصی اوقاف، که بعداً به نام "اداره تحقیق اوقاف" قانونیت یافت، و تا به امروز هم دایر است. محاکمات مزبور، در واقع معجونی است، از دعاوی واقعی و تصفیه حساب های سیاسی و حرکات و تحرکات اجتماعی. نویسنده سعی کرده است، جوانه های تازه ای از نكوبین حقوق جدید ایران را، در آن بررسی و پیدا کند. م. م.

نباید منکر این دو جنبه شویم، اما همچنین نباید فقط نظر بر عیب کنیم و واقعیت هایی را که در مقابل دادگستری وجود دارد نادیده بگیریم. نویسنده مقاله ضمن اینکه پیوسته اظهار می کند که در باره این دو جنبه اغراق شده است، می کوشد تا دلایل و علل این دو ضعف اساسی در کار دادگستری را روشن کند و راه حل هایی بمنظور بر طرف کردن آنها نشان دهد. در ارائه این راه حل ها، همه جا از تجربیات طولانی خود در کار دادگستری سود جسته است. به عقیده نویسنده، برای اصلاح کامل دادگستری هم باید قوانین موجود را بنحو اساسی اصلاح کرد و هم باید در اصلاح معنوی فرد فرد اهالی مملکت کوشید. ج. م.

۷-۱۹۱

خلعت بری، ارسلان.

"قانون - قاضی، مجازات جوان های کمتر از بیست سال"،

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۲ (تیر - مرداد - شهریور ۱۳۵۲) ص. ۱۴ - ۱۶. تصویر ۱.

در مورد مجازات افراد کمتر از بیست سال و یا تربیت و اصلاح آنان - میان حقوقدانان و مدد کاران اجتماعی اختلاف نظر است، بعضی هامتقدند که: باید علل جرایم را بر طرف کرد، در حالیکه عده ای بر این عقیده اند که در مورد این قبیل افراد، باید اشد مجازات اعمال شود. نویسنده در پایان بحث نتیجه می گیرد که برای جلوگیری از هر گونه جرایمی در ایران باید موضوع را از جهات زیر

۷-۱۹۳

رفعتی، علی.

"زندان و علوم مربوط به زندان ها"،

مجله حقوقی وزارت دادگستری، دوره جدید،

شماره ۵ (مرداد ۱۳۵۲) ص. ۲۵-۳۶.

۷-۱۹۴

زاخری، زین العابدین.

"ارث زن از دارایی شوهر"،

گانون وکلا، سال بیست و پنجم، شماره ۱۲۳

(تابستان ۱۳۵۲) ص. ۲۴-۳۷ کتابشناسی (۱).

تحقیقی است بر مبنای آیات قرآن و احادیث نبوی درباره این که آیا زن از تمام ماترک شوهر خود ارث می برد یا تنها از ماترک منقول او؟ نویسنده در پایان تحقیق خود نتیجه می گیرد که بطور کلی همه علما و فقها و مفسران، در اطلاق و جواز ارث بردن زن از تمام دارایی شوهر (اعم از منقول و غیر منقول) اتفاق نظر دارند. آن دسته از علما هم که عقیده ای خلاف این داشته اند، همواره در مقام صدور فتوی، طریق احتیاط را برگزیده اند و زوجه را با سایر وراث متوفی، دعوت به صلح کرده اند. ج. م.

۷-۱۹۵

ساس، توماس. س.

"روانشناسی کیفری: براءت مجرم به دلیل

دیوانگی"،

ترجمه عزیز طوسی.

مهمانه قضایی، شماره ۸۶ (اردیبهشت ۱۳۵۲)

ص. ۸۳-۱۰۲. کتابشناسی (۱) تصویر (۱).

در این مقاله نویسنده در مورد آراء مربوط

به دیوانگی مجرمین بحث می کند، و هدف و مفهوم

این گونه آراء و نتایج قانونی، اجتماعی و روانپزشکی

علوم مربوط به زندان، عبارت از: مسایل مربوط به اجرای مجازات و تطبیق دادن مجازات با مجرم، و هم چنین بررسی اصولی است، که رعایت آن در بهبود وضع مجرمین و اصلاح و تربیت زندانیان مؤثر است. بر خلاف امروز که هدف از مجازات، اصلاح و معالجه مجرم است. سابقا تنبیه، جنبه انتقام و ایجاد وحشت داشته است، به طوری که غیر از قاتل، نزدیکان و بستگان او نیز از طرف خانواده یا طایفه مقتول مورد حمله قرار می گرفتند. از اوایل قرن هجدهم، نظام های مختلف مجازات به وجود آمد، و کم کم به مرور زمان تکامل یافت. شکل تکامل یافته زندان ها دو نوع است: ۱- نظام قدیم ۲- نظام جدید. نظام قدیم شامل زندان های عمومی، نظام مختلط، نظام انفرادی و نظام ایرلندی است. نظام جدید شامل نظام تدریجی جدید، رژیم زندان های آموزشی و رژیم هایی که مبتنی بر اعتماد به محکوم است، می باشد. نویسنده مقاله پس از بررسی انواع نظام ها به شرح زندان در کشورهای سوئیس، فرانسه، سوئد، و ایران پرداخته، و آنگاه سازمان اداره زندان را مورد بحث قرار داده است. ش. ا.

می توان گفت که علم اصول فقه، در حقیقت، منطق فقه است. نویسنده مقاله، پس از بیان این نکات، وارد مباحثی می شود، تحت این عناوین: "وضع علم اصول در صدر اسلام"، "خلافت رسمی و غیر رسمی"، "انگیزه پدید آمدن علم اصول فقه"، "اساس کار اصول فقه" و "فقیهان نخستین". ج. ۴۰.

۷-۱۹۷

شاهکار، محمد.

"دفاع در دادگاه های جزا"،

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۲ (تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱۱-۱۵. تصویر ۱.

در دعوای جنایی برخلاف امور حقوقی که فقط طرفین دعوا ذینفع هستند عامل سومی هم وجود دارد. این عامل که گاهی نقش بسیار مؤثری اجرا می کند توده مردم و افکار عمومی است که توسط وسایل ارتباط جمعی از وقوع حادثه های اطلاع پیدا می کنند. و با دقت و کنجکاوی قضیه را دنبال می نماید. توجه توده مردم، قدرت دادستان که نماینده اجتماع و قانون است کار دفاع (وکیل) را بسیار مشکل می کند. در دادگاه دادستان مأمور رده بندی و شمارش ظواهر امور است. ضابطین دادگستری و پلیس بفرمان او هستند. اما وکیل باید قدرت بیان قوی داشته باشد. باید با تئوری های پیش ساخته و فرضیه ها بجنگد و عدم صحت آنها را اثبات کند. باید بفهماند که جرم غیر از مجرمیت است. اگر قرائن و شواهد دلیل وقوع جرم

آنها را مورد تحقیق و بررسی قرار می دهد. وی پرونده متهمی را که رای بر دیوانگی و بیماری روانی او داده اند، مطرح می کند و پس از بررسی موارد مختلف و اجزاء پرونده و حالت متهم نتیجه می گیرد، که نه تنها رای مبتنی بر دیوانگی به آزادی مجرم منجر نمی شود، بلکه یک مجازات شدید محسوب می گردد. بستری شدن جزایی نشانگر آن است، که فرد توقیف شده نه یک بیمار روانی است و نه یک جنایتکار معمولی، بلکه آمیختگی از هر دو است. در این مقاله بستری شدن مدنی و جزایی جداگانه تشریح می گردد. در پایان مقاله توضیحی در مورد چگونگی مقابله با چنین بیماران روانی که نظم و آرامش عمومی را تهدید می کنند به عمل می آید.

ع. ۴۰

۷-۱۹۶

سجادی، سید جعفر.

"بنیان اصول فقه و تاریخچه مختصر آن"،

وحید ماهانه، شماره ۱ (فروردین ۱۳۵۲)

ص. ۱۰۶-۱۱۳.

مجموعه مقررات دینی که شامل: معاملات و عبادات است "فقه" نامیده می شود، و مستند آن "ادله اربعه" است. ادله اربعه بنا بر مذهب شیعه اثنی عشری، قرآن، سنت، اجماع و عقل، و بنا بر مذهب اهل سنت و جماعت، کتاب، سنت، اجماع و قیاس است. اما مبحث دیگری که اثبات دلیل بودن ادله اربعه می کند، علم اصول فقه، و یا مختصراً علم اصول خوانده می شود. پس

این مقاله ضمن توجیه مبانی حقوقی قضیه واتر گیت، به بررسی اصلاحیه چهارم قانون اساسی امریکا تحت عنوان "حق خلوت" پرداخته و آن را از حقوق ثابت افراد دانسته است. در قضیه واتر-گیت، رئیس جمهور و همکارانش متهم شدند، که برای دست یافتن، به اسرار و تاکتیک‌های انتخاباتی حزب دمکرات، "حق خلوت" را محترم نشمرده، و اقدام به نصب وسایل الکترونیکی در عمارت واتر گیت کرده اند. کمیته سنای امریکا مأمور رسیدگی به این قضیه گردید. از این رهگذر مبارزه شدیدی میان رئیس جمهور از یک سو، و مجلس نمایندگان و وکلای دادگستری امریکا، از سوی دیگر آغاز گردید. م. م.

۷-۳۰۰

عاملی، باقر.

"نقش آموزش حقوق بشر در تفاهم و همکاری

بین المللی"،

حقوق بشر، دوره سوم، شماره ۱۱ (تیر ۱۳۵۲)

ص. ۱-۱۰.

هدف از آموزش حقوق بشر، پرورش فکری

افراد، در جهت شناخت و رعایت حقوق و آزادی

های اساسی و به عبارت دیگر، تفهیم برابری همه

افراد، بدون در نظر گرفتن جنس، مذهب، فرهنگ

و ملیت است. چون اعلامیه جهانی حقوق بشر

شامل: حقوق مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی

و فرهنگی انسان است و دانستن آن، برای کلیه

افراد کشور ضروری است، آموزش حقوق بشر باید

است اثبات کننده مجرمیت نیست، با در نظر گرفتن این مسئله که آزادی یا محکومیت متهم بستگی به دفاع وکیل دارد. می توان به اهمیت دفاع وکیل پی برد. ش. ۱.

۷-۱۹۸

صدر زاده افشار،

"سلب مالکیت به سبب منافع عمومی در حقوق

فرانسه"،

نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دوره

دهم، شماره ۱۳ (بهار ۱۳۵۲) ص. ۵۴-۸۳.

گتابشناسی ۱۰.

مفهوم سلب مالکیت که به معنای ملی کردن

مالکیت است، عبارت از سلب مالکیت از اموال

خصوصی غیر منقول درازای پرداخت بهای عادلانه

به جهت رفع حاجات عمومی است. سلب مالکیت

در متمم قانون اساسی و قوانین ایران هم پیش بینی

شده است. در این مقاله پس از ذکر مقدمه، به مفهوم

سلب مالکیت در فرانسه و تحول و نحوه عمل و

کارکرد آن از پیش از انقلاب کبیر ۱۷۸۹ تا عصر

حاضر پرداخته شده است. ع. آ.

۷-۱۹۹

طلیعه، منوچهر.

"مبانی حقوقی واتر گیت"،

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۲ (تیر -

مرداد - شهریور ۱۳۵۲) ص. ۳۹-۴۰.

۷۵-۷۸: تصویر ۲. سند ۲.

۷-۲۰۲

عبادی، شیرین.

"اصل بیطرفی قاضی در رسیدگی به امور حقوقی

برای کشف واقع"،

مجله حقوقی وزارت دادگستری، دوره جدید،

شماره ۳ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۸۲-۹۵.

کتابشناسی ۳.

وظیفه قاضی در رسیدگی به امور حقوقی

برای کشف واقع، رعایت بیطرفی کامل می باشد،

برای حفظ بی طرفی دادگاه در رسیدگی به دعاوی

مطروحه، ماده ۴۵۸ قانون آئین دادرسی مدنی

مقرر میدارد "هیچ دادگاهی نباید برای اصحاب

دعوی تحصیل دلیل کند بلکه فقط به دلایلی که

اصحاب دعوی تقدیم یا اظهار کرده اند رسیدگی

می کند... "مطالب فوق الذکر و بطور کلی قاعده

منع تحصیل دلیل مختص به امور ترافعی است و در

امور غیر ترافعی صادق نیست و به تجویز ماده ۱۴

قانون امور حسبی، برای رسیدگی به امور حسبی

تشریفات آئین دادرسی مدنی رعایت نمی شود و

دادرس برای اثبات قضیه باید هر گونه بازجوئی

اقدامی را که لازم است به عمل آورد و لوائیکه از

دادرس درخواستی نسبت به آن اقدام نشده باشد

و نیز دادگاه می تواند در تمام مواقع رسیدگی

دلایلی را که مورد استناد واقع می شود قبول کند،

بنابراین در امور حسبی بر خلاف امور ترافعی

دادرس کلیه اختیارات را برای کشف حقیقت و

اثبات قضیه مورد نظر دارد. م. د. م.

با توجه به مراحل و موقعیت های مختلف سنی،
تحصیلی و شغلی انجام گیرد. کودک باید از ابتدای
ورود به مدرسه به طور نا خود آگاه از اصول اولیه
حقوق بشر، مطلع گشته و روح احترام به حقوق
دیگران، احساس وحدت و یگانگی، نظم، مسئولیت،
فداکاری و گذشت از منافع شخصی به نفع جامعه ای
که در آن زندگی می کند، در وی تقویت گردد.
گ. ه.

۷-۲۰۱

عبادی، شیرین.

"اشتغال اتباع بیگانه در ایران (۲)"،

مهنامه قضایی، سال هشتم، شماره ۸۵

(فروردین ۱۳۵۲) ص. ۶۲-۶۹. نقشه ۱.

اتباع بیگانه که در مورد اشتغال از تحصیل

پروانه کار معافند عبارتند از: ۱- کارکنان و

کارشناسان سازمان ملل متحد و سازمان های وابسته

به آن، ۲- خبرنگاران خبرگزاری ها و مطبوعات

خارجی بشرط معامله متقابل و یا تصدیق وزارت

اطلاعات مبنی بر اینکه خبرنگاری شغل شاغل آنها

می باشد، ۳- آنهایی که به استخدام دولت در

می آیند. نویسنده، شرایط و مقررات اشتغال اتباع

بیگانه را در وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و غیر

دولتی مورد مطالعه قرار داده است. همچنین

استملاک اتباع بیگانه (در شکل کلی، اتباع بیگانه

نمی توانند دارای اموال غیر منقول در ایران

گردند) و بیمه های اجتماعی کارگران خارجی،

در مقاله مورد بررسی قرار گرفته است. س. ت.

۷-۳۰۳

گیائی نژاد، زین الدین.
"معاملات دولتی"،

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۱ (بهار
۱۳۵۲) ص. ۲۱-۲۳ و ۵۷-۶۰. تصویر ۰۱

دولت، هم در مقام اداره و انتظام امور کشور و هم در جهت رفع نیازمندی های سازمانی و تشکیلاتی خود، براساس قانون مدنی به انجام عقود معینه و تحصیل مجوز قانونی خرید و فروش مجاز شده است، اما از آنجا که طبیعت دولت به لحاظ نامحدودی و نا مقید بودن نسبی اختیارات و مقدرات، با طبیعت افراد و دیگر - شخصیت های حقوقی - قابل مقایسه نیست، قانونگذار رعایت شرایط و قیودی را در معاملات دولتی پیش بینی کرده است. این مقاله شرح مواد و آئین نامه های قانونی معاملات دولتی است. ع. آ.

۷-۳۰۴

لففی، تقی.

"فزونی و گاستی. بحثی نو از حقوق مدنی
سوئیس (۱)"،

کانون وکلا، سال بیست و پنجم، شماره ۱۲۲
(بهار ۱۳۵۲) ص. ۲۶-۴۲. کتابشناسی ۰۳

قانون مدنی سوئیس، مناسبات مالی
زوجین را بر اصل آزادی انتخاب در نوع قرارداد
بنا کرده است. این قراردادها بطور کلی سه نوع

است: ۱- جدایی اموال ۲- شرکت در اموال
۳- وحدت اموال، که سایر نظم ها از این سه نوع
سرچشمه می گیرد. قرارداد وحدت اموال، خود
پنج نوع مال را شامل است که عبارتند از: ۱- گرد
آورده زن، ۲- گرد آورده مرد، ۳- مکتسبات
معوض، ۴- اموال اختصاصی زن، ۵- اموال
اختصاصی مرد. انحلال نظم وحدت اموال و
تصفیه حساب میان زن و شوهر به منظور جلوگیری
از تضییع حق است. قانون مدنی سوئیس حق
استفاده زن از منافع دوران زوجیت را بر وفق اصل
عدالت و انصاف برای زن برسمیت شناخته و با
پذیرش اصل "تسهیم فزونی و گاستی" ایمنی
اقتصادی زن را تأمین کرده است و ممالک دیگر
نیز به این ندا پاسخ مثبت داده اند. آ. آ.

۷-۳۰۵

لففی، تقی.

"فزونی و گاستی، بحثی نو از حقوق مدنی
سوئیس (۲)"،

کانون وکلا، سال بیست و پنجم، شماره ۱۲۳
(تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱۳-۱۸. کتابشناسی ۰۲

هر انحلال نکاح نوعی تصفیه امور مالی
آن را در پی دارد. قانون مدنی سوئیس چگونگی
تصفیه مالی نکاح را با سبب انحلال آن مربوط
می داند و ۳ نوع تصفیه را در مباحث گوناگون ذکر
می کند: ۱- تصفیه مالی نکاح به سبب وفات
۲- تصفیه مالی نکاح به سبب طلاق، ۳- تصفیه
به سبب تغییر نظم مالی نکاح. در مورد دو نوع

کاهش جرایم، تاثیر فراوان داشته و دارد، جرایمی که در کشورهای پیشرفته صنعتی اتفاق می افتد با جرایم کشورهای در حال توسعه تفاوت فراوان دارند. لاکاسانی (Lacassagne) دانشمند فرانسوی در اوایل قرن بیستم نوشت: "هر جامعه مستحق دمان جنایتکارانی است که خود پرورانیده است." در مقاله، تئوری اقتصادی بزهکاری (از جمله نظریه مکتب سوسیالیسم) و تئوری اجتماعی بزهکاری (از جمله نظریه امیل دورکهایم و نظریه اختلاف فرهنگ ها) تشریح شده و انتقادات وارد بر آنها مورد بررسی قرار گرفته است. م. ۵۰.

۷-۲۰۷

محسنی، مرتضی.

"نهضت دفاع اجتماعی (۲) مکتب دفاع

اجتماعی نوین"،

مجله حقوقی وزارت دادگستری، دوره جدید،

شماره ۲ (فروردین ۱۳۵۲) ص. ۲۰ - ۱۲.

کتابشناسی ۱۰.

در این مقاله ابتدا خلاصه ای از چگونگی

مکتب دفاع اجتماعی افراطی، بیان می شود و

سپس عقاید و اصول مکتب دفاع اجتماعی نوین

مورد بحث قرار گرفته و نظریات این مکتب در مورد

حق مجازات جامعه، مسئولیت کیفری و مجرم و مجرم،

ضمن مقایسه با نظریات مکتب دفاع اجتماعی افراطی،

تشریح و توصیف می گردد، پیشنهادات مکتب دفاع

اجتماعی نوین ارائه می شود و نتیجه گیری می گردد

که هدف عمده مکتب دفاع اجتماعی از محاکمه و

تعقیب بزهکاران اصلاح آنانست. م. ۵۰.

اولی علقه زوجیت و با آن، نظم مالی نکاح هر دو از بین می رود و حال آنکه در تغییر نظم مالی، نفس نکاح باقی است. هرتصفیه دردو مرحله پیاپی انجام می پذیرد: اول تعیین روابط مالکیت زن و شوهر، تفکیک و تمیز اموال، تفریق دیون اموال مربوط ورد اموال هریک. دوم، تعیین نتیجه فزونی یا کاستی ثروت زناشویی که از ترکیب اموال حاصل شده است. در این مرحله قانون مدنی سوئیس یک نوع حکم نمی کند، چون فزونی میان زن و مرد تسهیم می گردد، ولی کاستی را بر دوش مرد نهد، زیرا که مسئولیت اداره امور مالی با مرد بوده و اوست که مسئول کاستی ثروت زناشویی شناخته می شود. آ. آ. ۷.

۷-۲۰۶

محسنی، مرتضی.

"بنیادهای اجتماعی و اقتصادی و رابطه آن با بزهکاری"،

مجله حقوقی وزارت دادگستری، دوره جدید،

شماره ۳ (اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۳۷ - ۲۱.

کتابشناسی ۱۷.

جرم عملی است که از انسان سر می زند

و در جامعه اتفاق می افتد و چون نمی توان از تاثیر

مقابل انسان و جامعه در یکدیگر چشم پوشی نمود،

لذا، بایستی برای اتخاذ سیاست کیفری صحیح به

عوامل اجتماعی کاملاً توجه داشت. وضع خاص هر

جامعه، فرهنگ و آداب و رسوم آن جامعه، وضع

اقتصادی و مذهبی آن، در ایجاد و ازدیاد و یا

۷-۲۰۸

محضری، محمد علی.

"شهادت و شرایط و آثار آن"

مهنامه شهرستانی کل کشور، شماره ۴۵۱

(فروردین ۱۳۵۲) ص. ۲۱-۲۲.

۷-۲۱۰

معین افشار، منوچهر.

"زن و حقوق بشر در کشور بلژیک"

حقوق بشر، سال سوم، شماره ۱۰ (فروردین

۱۳۵۲) ص. ۷-۱۳. کتابشناسی ۱۰.

کشور بلژیک با وجود موافقت با مقاوله نامه

۳۱ مارس ۱۹۵۳ در زمینه حقوق سیاسی زن، تا ۱۲

سال از امضاء آن خود داری کرد. استدلال این

کشور در مورد عدم امضاء مقاوله نامه، توجه به

سنت های مذهبی و رسوم قبایل کشورهای کنگو،

ماروندا و بوروندی که تحت قیمومت این کشور بسر

می برند بود. پس از ۱۲ سال این مقاوله نامه در

مجلس بلژیک مطرح و با در نظر گرفتن استثنائاتی

از جمله استثناء در مقام سلطنت و استثناء بعضی

مشاغل در ارتش و ژاندارمری، به تصویب رسید.

پس از مدتی سناتورهای بلژیک دولت را وادار کردند

که استثنائاتی را که در مورد حقوق سیاسی زن قید

کرده به استثنای مواردی که مربوط به مقام سلطنت

و نیابت سلطنت می شود پس بگیرد، با اینهمه،

هم اکنون نیز در قانون مدنی بلژیک، حقوق زن

به پایه حقوق مرد نیست. در مورد روابط مالی زن

و شوهر و در مورد طلاق، اختیارات مردان بیشتر

است. در حقوق جزاء هم تبعیضاتی وجود دارد

به خصوص در مورد زنا و زنا و مرد. ش.ا.

در این مقاله، عواملی که شاهد را وادار

به شهادت دروغ می کند، آثار دروغ گفتن، شهادت

اطفال، تشریفات استماع شهادت، طرز اداء شهادت

و افرادی که صلاحیت شهادت ندارند، مورد بررسی

قرار گرفته است. ضمناً نویسنده، متذکر شده است،

که شهادت باید بلافاصله پس از وقوع جرم و با توجه

به وضعیت اجتماعی شاهد صورت گیرد. س.ت.

۷-۲۰۹

مظلومان، رضا.

"معافیت مرد از مجازات"

حقوق مردم، سال هشتم، شماره ۳۱ (بهار ۱۳۵۲)

ص. ۸-۹ و ۶۷-۷۲. کتابشناسی ۱۵. تصویر ۱.

نخست بحثی است، در باره عوامل جرم

و نحوه اجرای کیفر درباره بزهکاران و همچنین عدم

اجرای درست عدالت در مورد این قبیل مجرمان.

آنگاه نویسنده در اطراف ماده ۱۷۹ مجازات عمومی

به بررسی پرداخته، و طی بیان مطالبی، از این

ماده به عنوان "مرد سالاری و زن بردگی" یاد کرده

است. در پایان، نویسنده ضمن توجیه مواردی از

نارسائی در قوانین جزایی ایران، خواستار تجدید

نظر و اصلاح در آنها گردیده است. م.م.

۷-۲۱۱

نورماندیو، آندره.

"مطالعه تطبیقی میزان جرایم در هشت کشور جهان"،

ترجمه محمود گرامی.

مهنامه قضایی، سال هشتم، شماره ۸۶

(اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۶۶-۷۱. تصویر ۱.

جدول ۱.

بسیاری از مردم و حتی عده‌ای از متصدیان

امور قضایی، تصور می‌کنند، که مقاومت در برابر

مأمور غیر مسلح دولت، جرمی است، که رسیدگی

به آن در صلاحیت محاکم عمومی، و رسیدگی به

تمرد نسبت به مأمور مسلح، در قلمرو دادگاه‌های

نظامی است. اما آنچه که قانون صراحت دارد این

است که: تمرد مسلحانه و غیر مسلحانه نسبت به

مأمورین، (اعم از مسلح و غیر مسلح) از ناحیه

هرکس - مشمول ماده ۱۶ - در صلاحیت دادگاه‌های

عمومی است. حال آنکه تمرد نظامیان در برابر

مأمورین مسلح دولت - مشمول ماده ۳۳۵ قانون

دادرسی و کیفراتش و مواد بعد از آن - در صلاحیت

دادگاه‌های نظامی می‌باشد. م. م. م.

مطالعه تطبیقی جرایم به وسیله جدول

نشان می‌دهد، که اهمیت ارتکاب جرم در کشورهای

مختلف متفاوت است. جدول تطبیقی می‌تواند

نتایج کمی و کیفی نیز داشته باشد. مشکل اساسی

جدول تطبیقی این است که دانشجویان تکمیل‌کننده

جدول، نماینده واقعی یک ملت نیستند. ا. خ.

۷-۲۱۲

واحدی، مصطفی.

"حمله و مقاومت (تمرد) نسبت به مأمورین

دولت"،

روان شناسی

۷-۲۱۳

آریان پور، امیر حسین.

"روان شناسی از دیدگاه واقع گرایی (۲)"،

مجله روان شناسی، سال دوم، شماره ۶ (خرداد)

(۱۳۵۲) ص. ۲۵۷-۲۷۷. کتابشناسی ۸.

نویسنده مقاله، در باره بازتاب شرطی، به تفصیل توضیح می دهد. دو مفهوم "برانگیختگی" و "بازداری" و قوانین این دو (قانون القاء - قانون انتشار یا تشعشع و قانون تمرکز) را بررسی می کند. اهمیت برانگیختگی و بازداری را در روان شناسی های مبتنی بر بازتاب شرطی، روشن می کند. انواع بازتاب شرطی و درجات آن را مورد بررسی قرار می دهد و دنباله مطلب به شماره بعدی مجله موکول می شود. ج. م.

۷-۲۱۴

اخوت، ولی الله.

"تشخیص شیذوفرنی"،

مجله روان شناسی، سال دوم، شماره ۶

(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۳۱۳-۳۳۱. کتابشناسی ۲۶.

پژوهش های اخیر، این نکته را مسلم داشته است که بسیاری از آنچه تا امروز درباره "شیذوفرنی" آموخته ایم، و به خصوص قسمت اعظم دانش ما در باره علایم بالینی آن، نادرست بوده است.

جانورانی که دستگاه عصبی پیچیده ای یافته اند، بر اساس بازتاب های ابتدائی، بازتاب های جدید، پدید می آورند که آنها را بازتاب های شرطی یا مقید یا اکتسابی می نامیم. پاولوف می گوید که "بازتاب شرطی بیانی علمی است از آنچه در زبان فلسفه و روان شناسی نظری، "تداعی معانی" نام گرفته است. مفهوم بازتاب شرطی، برای نخستین بار در قرن نوزدهم، توسط سه چه نوف (Sechenov)، در علم تجربی راه یافت. پاولوف و پیروان او، به تدریج قانون های اصلی آن را شناختند و "علم بازتاب شناسی" را پدید آوردند. بعد از آن، بسیاری از روان شناسان شوروی، آمریکا و دیگر کشورها، روان شناسی را بر پایه بازتاب شرطی قرار دادند.

پایه گذاشته می‌شود و این دورانی است که کودک در محیط خانوادگی بسر می‌برد. می‌توان خانواده را به عنوان نخستین عامل شناخت. ۲- عامل محیط آموزشی؛ ورود به مدرسه تحول بزرگ، زندگی کودک است. ۳- از محیطی کوچک و سربسته به اجتماعی غیر مانوس و نا آشنا وارد می‌شود. در این مرحله مدرسه هم می‌تواند رل آرام کننده ناراحتی‌های حاصل از زندگی خانوادگی را داشته باشد و هم عامل ایجاد کننده بیماری‌های روانی باشد. ۳- عامل اجتماع که سومین عامل مؤثر است و چون اجتماع تشکیل شده است از خانواده‌ها و محیط‌های آموزشی، بنظر می‌رسد که اگر آن دو درست عمل کنند عامل سوم خود بخود مطلوب خواهد بود. ش. ۱.

۷-۲۱۶

"توارث، محیط، هر دو، یا هیچکدام"

مجله مسایل ایران، دوره دهم، شماره ۱۱۳

(فروردین ۱۳۵۲) ص. ۳۶-۴۵. تصویر ۱.

گفتگویی است که در آن یک روانشناس و یک جامعه‌شناس هر یک در مورد اثر غریزه توارث و محیط بر رفتار انسان، به توضیح نظر خود می‌پردازند. جامعه‌شناس منکر اثر غریزه و توارث در رفتار انسانی است و محیط را یگانه عامل مربوط می‌داند. لیکن روانشناس معتقد است که انسان از میان تمام فشارهای محیط اطراف خویش فقط به آنهایی پاسخ می‌دهد که اورگانیسم او بتواند آنها را درک کند و مناسب با ویژگی‌های ذاتیش باشد. ل. م. ۱.

بزرگترین اشکال در فهم و تشخیص این دردمندی را باید ناشی از اختلاف نظر متخصصان در تعریف آن دانست. نویسنده مقاله بعد از آنکه تعریف‌هایی را که تا کنون از این بیماری شده است، عنوان می‌کند، متذکر می‌شود که در شناخت این بیماری، بیش از هر چیز باید به عوامل فرهنگی و اجتماعی مؤثر در آن، توجه داشت، چنانکه مشخصات بیماری مزبور مثلاً بین یک نفر انگلیسی و یک نفر هندی که هر دو گرفتار این بیماری‌اند، یکی نیست. حتی چگونگی شی‌زوفرنی بین انگلیسی قبل از سال ۱۹۰۰ با انگلیسی امروز نیز تفاوت دارد. امروز حداقل ده نوع مختلف شی‌زوفرنی قابل تشخیص است. عوامل گرفتار شدن به بیماری مزبور نیز بسیار است: اولین قاعدگی، ازدواج، اولین تماس جنسی، اولین وضع حمل، از دست رفتن یکی از عزیزان، یک عمل جراحی، یک حادثه ترسناک، یک شکست ممکن است حتی سالم‌ترین افراد را گرفتار شی‌زوفرنی کند. آنچه در مکتب روانکاوی فروید علل این بیماری شناخته می‌شد، نیز امروز به تدریج اعتبار خود را از دست داده است. ج. م. ۱.

۷-۲۱۵

"تحقیقی اجمالی درباره رفتار غیرعادی کودکان"،
ماهنامه آموزش و پرورش، دوره چهل و دوم،
شماره ۷ (فروردین ۱۳۵۲) ص. ۴۲۰-۴۲۷

عواملی که اختلال روانی و رفتاری در کودکان ایجاد می‌کند عبارتست از: ۱- عامل خانواده: زیر بنای شخصیتی فرد در سنین کودکی

مسلم می کند. در هنگام خشم واکنش های بدنی شدیدتر و حساسیت بدنی در مقابل عوامل محرک های خارجی کمتر شده، و احساس درد نقصان می یابد. رفتار های وابسته به خشم به طور کلی همانند رفتار جنسی برای حیات لازم است، انعطاف و محبت زیاد، در کودکان باعث می شود، که رفتار پر خاشگرانه به صورت میل سرکوفته باقی بماند. نیازمندی و وابستگی انسان به دیگران نیز ستیزه جویی را به حالت نهفته و سرکوفته باقی نگه می دارد. دو آزمایش که بر روی گربه و موش وحشی سفید انجام شده، نشان می دهد که می توان پر خاشگری و ستیزه جویی را تحت نظارت در آورد. ا.خ.

۷-۲۱۹

گائری، آر.دی.

"سیر تحول تهدید"

ترجمه مسعود رضوی.

جهان نو، سال بیست و هشتم، (بهار و پائیز ۱۳۵۲) ص. ۷۲-۸۰. تصویر ۱.

در جامعه ای که دارای سلسله مراتب اجتماعی است، هر وجهی که مرتبه فرد را تقویت کند، از نظر آن فرد دارای ارزش مثبت است. در چنین جامعه ای یکی از راه های نیز، به مرتبه عالی، عبارت است از توسل به تهدید و ارباب. کنش مهم اکثر تهدیدها عبارت است، از تفهیم (و تعیین) مقام یا مرتبه خود به رقیب. نمایش تهدید دو شیوه عمد- دارد، یکی آن دسته که در مرتبه اجتماعی اثر دارند و دیگر آنهایی که در جاذبه جنسی مؤثرند.

۷-۲۱۷

جوانشیر، عبدالله.

"آینده کودکان با بازی های کنونی آنان شکل می گیرد"

مکتب مام، شماره ۴۳ (خرداد ۱۳۵۲)

ص. ۵-۷ و ۴۶. تصویر ۳.

"فرویل" دانشمند علوم تربیتی آلمان

اولین کسی بود که به اهمیت بازی در شکل دادن به اندیشه و ذهن کودک پی برد، او معتقد بود که بازی، کودک را برای انجام وظایف زندگی مهیا می سازد. رفتار اجتماعی افراد و گروه های یک جامعه را می توان از نوع و محتوای بازی کودکان آن جامعه پیش بینی کرد. در ممالک جهان سوم که در مرحله صنعتی شدن قرار دارند باید روحیه صنعتی و علمی و فنی را از سنین پائین به کودکان القاء کرد چون - همانطور که گفته شد - شکل بازی و اسباب و وسایل بازی در تربیت انسان های آینده، تاثیر قاطع و سرنوشت ساز دارد. م.ت.

۷-۲۱۸

حائری روحانی، علی.

"ستیزه جویی در انسان"

نشریه دانشکده علوم تربیتی، دوره دوم، شماره

۳ و ۴ (بهار و تابستان ۱۳۵۲) ص. ۵۰-۵۶.

در انسان و بسیاری از حیوانات در هنگام خشم تغییرات فیزیولوژیکی مشابه ای پدیدار می شود، که زمینه غریزی را برای رفتار ستیزه جویانه انسان

نشان دادن دندان‌ها بخشی از تفاعل اجتماعی ما را تشکیل می‌دهد. نگاه تند یا خیره گاهی واقعا تهدید انگیز است و عکس آن، یعنی احتراز از تلاقی نگاه، نشان دهنده اوج تسلیم و انقیاد است. ابرو می‌تواند نگاه تند آدمی را به صورتی چشمگیر تهدید انگیز تر کند، روند تکاملی عمده آدمی در ابراز تهدید همان افزایش انعطاف پذیری در اوست.

پ. پ.

۷-۲۲۰

م. ا.

"جرم و گجروی و علل روانی آن (قسمت ۴)"،
مهنامه شهربانی گل‌گشور، شماره ۴۵۴
(تیر ۱۳۵۲) ص. ۳۴ - ۳۶. نمودار ۱.

جرم و جنایت مولود ذات انسان و موروثی نیست، بلکه مخلوق محیط زندگی او است. با داروهای رخوت آور می‌توان منش افراد غیر عادی را اصلاح و کنترل کرد. تأثیر داروهای رخوت آور در اطفال "خود برون‌گرا" مطلوب و در اطفال "خود درون‌گرا" نامطلوب است. قطع داروهای رخوت آور منش افراد غیر عادی را به حالت قبل از استعمال دارو بر می‌گرداند. برای کاهش جرم و جنایت باید عوامل ناشناخته جرم را شناسایی کرد. ا. خ.

۷-۲۲۱

"(۱) مباحثی در شخصیت (۲) مطالعه شخصیت"،
نامه سرپرستان، سال هشتم، شماره ۳ و ۴
(فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۳۱ - ۴۶.
کتابشناسی ۴. تصویر ۱۰.

برای مطالعه شخصیت یک فرد آن دسته از خصایص او، که باعث تمایز وی می‌شود مورد بررسی قرار می‌گیرد. این خصایص را می‌توان از پنج جنبه: ویژگی‌ها، تیپ‌ها، توانش‌ها، طرز تلقی‌ها و علاقه‌ها، انگیزه‌ها و نحوه سازگاری با محیط بررسی کرد. در این مقاله پس از شرح جنبه‌های پنج‌گانه خصایص شخصیت، روش‌های شناخته شده اندازه‌گیری ویژگی‌های شخصیت که عبارتند از: آزمون‌های مداد و کاغذی، آزمون‌های وضعیتی، اندازه‌گیری‌های تجربی، مصاحبه و روش‌های نمایانگر - تصویری، توصیف می‌شوند. با بکار بردن این روش‌ها می‌توان جنبه‌های عینی و همچنین جنبه‌های پنهانی شخصیت افراد را اندازه‌گیری کرد. ع. م.

۷-۲۲۲

"مباحثی در شخصیت ۴- مراحل رشد شخصیت"،
نامه سرپرستان، سال ششم، شماره ۸ (شهریو و مهر ۱۳۵۲) ص. ۱۹ - ۲۸. کتابشناسی ۱. تصویر ۸.

به اعتقاد نویسنده مقاله، تجربه‌های فرد در دوره‌های زندگانی، تکرار شدنی نیست. از این‌قرار مدار زندگی را می‌توان بر اساس تجربه‌های حاکم در آن، به مراحل چند تقسیم کرد. در هر دوره از زندگانی نه تنها فعالیت‌های بدنی مشخصی بروز می‌کند، بلکه علاقه‌های فکری و اجتماعی معینی نیز ظاهر می‌شوند. نویسنده، دوره جنینی، دوره نخستین‌نوزادی، دوره پسین‌نوزادی، دوره

انشعایی. برای تهیه یک برنامه خوب که حتما مفید و مؤثر باشد، سه مرحله اصلی را باید در نظر گرفت: ۱- مرحله آمادگی ۲- نوشتن برنامه ۳- آزمایش و تجدید نظر. در مقاله، همه این نکات، توضیح داده شده است. خ. ا.

۷-۲۲۴.

مهندسی، خسرو.

"رشد روانی نوزادان در شیرخوارگاه در شرایط محیطی متفاوت"،

نشریه دانشکده علوم تربیتی، دوره دوم،

شماره ۳ و ۴ (بهار و تابستان ۱۳۵۲)

ص. ۱۰-۱۸. کتابشناسی ۱.

هدف های اصلی تحقیقی در شیرخوارگاه

جمعیت خیریه فرح پهلوی تهران عبارتند از: اول

آزمایش فرضیه های مربوط به تعیین جنبه های مهم

و انفعال نوزادان با محیط از طریق فراهم ساختن

محیط پرورشی مناسب برای آنها: (الف) به کمک

ابزار و وسایل مکانیکی، و (ب) به کمک عوامل

انسانی. هدف دوم این تحقیق جلب توجه مقامات

مسئول ایرانی به اهمیت تجارب دوران اولیه زندگی

در ایجاد شایستگی و کمال انسانی است. گ. ه.

۷-۲۲۵

نراقی، اختر.

"روانشناسی آگهی (۳)"،

مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران،

سال چهارم، شماره ۱ (فروردین ۱۳۵۲)

ص. ۳۰-۳۶.

نخستین کودکی، دورهٔ پسین کودکی (از شش تا نه سالگی) و دوره های مختلف دیگر و نیز رشد بدنی در دختران و پسران، دوران بلوغ و مانند اینها را در ارتباط با عوامل تربیتی، اجتماعی و فرهنگی در زمینه رشد شخصیت، مورد بررسی قرار می دهد.

ج. ۴۰

۷-۲۲۳

مصطفوی رجالی، سیمین.

"تحلیلی از روش های یادگیری و یادگیری

برنامه ای"،

مجله روان شناسی، سال دوم، شماره ۶ (خرداد

۱۳۵۲) ص. ۲۷۸-۳۱۲. کتابشناسی ۲۵.

تصویر ۲.

روش هایی را که روان شناسان و مربیان

برای یادگیری مفید و مؤثر به کار برده اند بشرح

ذیل است: ۱- روش یادگیری تراکم و یادگیری با

فاصله ۲- روش کل و بخشی ۳- روش خواندن و پس

دادن ۴- روش فهمیدن ۵- روش تقلید ۶- روش

فردی و گروهی ۷- یادگیری برنامه ای و ماشینی که

می تواند مطالب را سریع تر و بهتر به دانشجویان

آموزش دهد. مشخصات اصلی آموزش ماشینی با

برنامه عبارت است از: ۱- مراحل کوتاه ۲- شرکت

فعالانه ۳- آگاهی فوری از نتیجه ۴- خود سازی

۵- تکرار ۶- تجدید نظر. از سال ۱۹۵۰ دو نوع

برنامه ریزی ماشینی معمول شده است: الف- برنامه

ریزی افقی یا خطی ب- برنامه ریزی شاخه ای یا

بدن، مورد مطالعه قرار گرفته است. نویسنده متذکر می شود که شناخت علل و انگیزه هایی که باعث انجام فعالیت یا عدم فعالیت می شوند، به مدیریت هر سازمان اعم از سیاسی، تجاری، آموزشی و غیره، در جهت نیل به هدف های مورد نظر کمک می کند نویسنده به نتایجی می رسد از جمله اینکه:

- ۱- هیجانها با توجه به وضع تعلیم و تربیت و فرهنگ هر جامعه قابل کنترل می باشد، ۲- مدیران سازمان ها بایستی از روان شناسی آگاهی داشته باشند تا بتوانند افراد را هنگام حالات هیجانی، راهنمایی کنند. س.ت.

۷-۲۲۷

ورل، ل.

"دروغگویی در کودکان"

ترجمه محمد حسین سروری.

مجله روان شناسی، سال دوم، شماره ۶ (خرداد)

۱۳۵۲) ص. ۳۳۲ - ۳۴۵. کتابشناسی ۱.

نویسنده مقاله ابتداء دروغ را تعریف می کند

سپس به بررسی و تجزیه و تحلیل انگیزه دروغگویی

در کودکان و بزرگسالان می پردازد، در مقاله،

دروغ، انگیزه دروغگو و انواع دروغ از دیدگاه روان

شناسانی چون سلیک، کلاپارد، سوتر، آدلر،

ویلیام اشترن و دویرا مورد مطالعه قرار گرفته است.

ش.ا.

آگاهی چشمی و گوشه به دو نوع اصلی با دو روش متفاوت به دو وسیله اصلی سینما و تلویزیون تقسیم می شود، در آگاهی تلویزیونی باید توجه داشت که از امکانات فنی و رنگ استفاده شود، به بچه ها بیشتر توجه شود، اخلاقیات اجتماعی حاکم در جامعه در نظر گرفته شود. زمان و وقت مناسب باشد. آگاهی در سینما با توجه به امکانات و محدودیت های سینما باید تماشایی را سرگرم کند، و زمان، موضوع، رنگ، موزیک متن و کلمات یا خواننده آگاهی، مناسب با سالن سینما باشد، کسل کننده نباشد، به طور کلی در آگاهی سینما و تلویزیون نباید اصرار ورزید، تا تماشایی جنس مورد آگاهی را بخرد زیرا مقاومت حاصل از آن زیان بخش است.

ا.خ.

۷-۲۲۶

نوری، مهدی.

"روانشناسی در خدمت مدیریت (۵) "هیجانها"،

ترجمه مهدی نوری.

نشریه اداره کنترلر، سال هشتم، شماره ۳۰

(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۱۷۸ - ۱۸۶. کتابشناسی ۴.

تصویر ۱.

در این مقاله، عکس العمل های هیجانی

و انواع آن و اثرشان بر روی اعصاب و فیزیولوژی

علوم اداری

۷-۲۲۸

ارگان، مهری.

"مکاتب مدیریت و تطور آن در جهان و در ایران"،

مجله فنون اداری، سال دهم، شماره ۴۶ و ۴۷

(فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۷۶ - ۸۰

۷-۲۲۹

"پیشرفت‌های جدید در روابط انسانی و رهبری"،

ترجمه مرتضی شراره.

نشریه اداره کنترولر، سال هشتم، شماره ۳۱

(شهریور ۱۳۵۲) ص. ۵۶ - ۶۷. کتابشناسی ۳.

تصویر ۱.

فردریک تیلور بنیانگذار مدیریت علمی،

در باره این علم می گوید: مدیریت علمی یک

اختراع یا کشف تازه نیست بلکه طریقه صحیح به کار

بردن روش های علمی، در بر طرف کردن مشکلات

است. نویسنده مقاله، پس از بیان این نکات،

آراء تیلور، "هانری فایول" و "التون مایو" سه

دانشمند بزرگ علم مدیریت را مورد بررسی تطبیقی

قرار می دهد، آنگاه بحث را به نحوه مدیریت و

رهبری در دوره های مختلف تاریخ ایران می کشاند

و به چگونگی مدیریت در ایران قبل از اسلام و ایران

بعد از اسلام، (دوره صفویه، قاجاریه، دوره

مشروطیت و دوره سلطنت خاندان پهلوی) اشاراتی

می کند. ش. ۱.

در این مقاله پاره ای از تکنیک هایی که

با توجه به اصول روابط انسانی به منظور انتخاب و

انتصاب کارمندان به کار گرفته می شود مورد بحث

قرار گرفته است. برای استخدام، ضوابط زیر در

دسترس است: مصاحبه، بررسی پرونده کار گذشته،

دستورات راهنمایی، تست های روانی و غیره. در

بعضی از مشاغل این امکان هست که از داوطلبین

یک آزمایش عملی نیز به عمل آید و در بعضی موارد

از چند روش با هم استفاده می شود که نتیجه بهتری

دارد. از مطالب دیگر مورد بررسی در مقاله، آموزش

است که یکی از انواع آن آموزش قدیمی (JIT) یا

آموزش حین خدمت است و نوع دیگر بازی نقش.

بازی نقش در مواردی به کار می آید که شخص آموزش

پیگ دریا، سال دهم، شماره ۷۱ و ۷۲ (مرداد)
- شهریور ۱۳۵۲ (ص. ۷۴-۸۲. تصویر ۰۴.

جهت کنترل مدیریت، اولین قدم تعیین هدف است، این هدف می تواند سطح فروش یا تولید، مرغوبیت و یا هر خاصیت قابل اندازه گیری دیگری باشد. مطلع نمودن افراد مسئول اجرای طرح، اندازه گیری بازده واقعی، مقایسه این بازده با هدف تعیین شده و اقدام لازم جهت اصلاح معایب و یا تعدیل هدف تعیین شده، اصولی است که به دنبال هدف می آید. ل. م. ۰

۷-۲۳۲

رمزگویان، غلامعلی.

"مدیریت نیروی انسانی"

نشریه اداره کنترلر، سال هشتم، شماره ۳۰
(خرداد ۱۳۵۲) ص. ۹۵-۱۰۸. کتابشناسی ۰۴.
تصویر ۰۱.

فعالیت خاصی که تمام وظایف یک سازمان را با یکدیگر ترکیب کرده و زمینه مشترکی برای همه آنها فراهم می آورد، مدیریت نیروی انسانی، نامیده می شود و دارای هدف های زیر است:

- ۱- استفاده مؤثر از منابع نیروی انسانی.
- ۲- برقراری روابط مطلوب بین پرسنل سازمان در حدود وظایف محوله.
- ۳- فراهم ساختن شرایط لازم برای حداکثر ترقی پرسنل.
- برای نیل به این هدف ها شرایطی لازمست که عبارتند از: ۱- یافتن پرسنل لایق و شایسته. ۲- استفاده مؤثر از تلاش ها

گیرنده، کار خاصی را انجام نمی دهد بلکه متصدی امری است که لازمه آن، تماس های رو در رو با اشخاص مختلف است. م. د. ۰

۷-۲۳۰

"چگونه می توان یک مدیر ایدآل شد"

ترجمه صمد رفیعی.

اقتصاد و صنعت، شماره ۹۸ (اردیبهشت ۱۳۵۲)
ص. ۳۸-۴۱.

مدیر و یا سرپرست یک مؤسسه می تواند از هدف هایی برای پیشبرد مقاصد خود بهره برداری کند، و در ارتباط با کارکنان خود روش هایی مناسب با مقتضیات موجود پیش گیرد، از جمله وظایف مدیران عبارت است از: برنامه ریزی، سازمان دادن، تقسیم وظایف و مشاغل نظارت بر کارها، هم آهنگی در شئون سازمان، کنترل رفتار انسانی، بررسی و پژوهش برای بهبود فرآورده های واحد تولیدی و توسعه بازار، انتقاد از کارزیردستان، بالا بردن سطح تکنیک مؤسسه، توجه به نیروی انسانی، رعایت انضباط و ایجاد هماهنگی در کارها، تحقق بخشیدن به واقعیت کار و آزادی مناسب دادن به کارکنان. مدیر ایدآل باید به نحو مطلوب از عهده انجام تمام این وظایف برآید، نه اینکه وظیفه خود را تنها به برقراری انضباط در داخل سازمان منحصر سازد. م. د. ۰

۷-۲۳۱

درهمی، تقی.

"مدیریت و کنترل"

مدیریت امروز، دوره چهارم، شماره ۲ (تابستان ۱۳۵۲) ص ۷۱-۸۱. کتابشناسی ۰۷.

جامعه دانشمند مبتنی بر پاره‌ای از مشخصات است، از جمله: وجود دانشمندان زیاد، توسعه چاپ و انتشار کتب فراوان، استفاده از علوم در نیروی کار، توجه به نظریات و تصمیمات دانشمندان به عنوان معیار قدرت اقتصادی یک جامعه پیشرفته. در چنین جامعه ای روش سازمان دهی افراد، متکی به پژوهش و توجه به پرورش شخصیت و نیازهای فردی - به دور از اعمال قدرت می باشد. در حالیکه در جوامع غیر دانشمند، بدون در نظر گرفتن انگیزه های فردی، به شیوه های بوروکراسی عمل می شود و اعمال قدرت به طرق گوناگون از بالا به پایین انجام می گیرد. در نتیجه فساد و تعلق و عدم مسئولیت شایع می گردد. بسیاری از کشورهای در حال پیشرفت من جمله ایران با روش متمرکز و سلسله مراتب اداری درگیرند. دولت ایران تلاش می کند تا به سیاست عدم تمرکز نزدیک شود. م. م.

۷-۲۳۵

طوسی، محمد علی.
"تحلیلی از اصل انقلاب اداری و آموزشی"،
مجله مسایل ایران، سال دهم، شماره ۱۱۷
(مرداد ۱۳۵۲) ص ۳-۶ و ۱۵.

اصل انقلاب اداری و آموزشی دارای دو جنبه مستقل ولی متصل بهم است. یکی ناظر بر دگرگون سازی نظام و شیوه های معمول در دستگاه

و کوشش های پرسنل. ۳- ایجاد محیطی که میل به کار کردن را در پرسنل برانگیزد تا هدف های سازمان تأمین شود. در مقاله، هریک از این شرایط، تشریح شده است. م. د.

۷-۲۳۳

ستاری، محمد.
"چرا نیروهای خلاق در کشور ما به هدر می روند"،
زمین و زمان، سال دوازدهم، شماره ۱ و ۲
(فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۲) ص ۸-۱۰.

وجود دلایل بیشماری از جمله تبعیض، کاغذبازی، فتودالیزم اداری، جایگزین شدن روابط بجای ضوابط و از همه مهمتر ضعف و کمبود مدیریت صحیح، موجب عدم بهره گیری از حداکثر ظرفیت و میزان کارکرد افراد - و در نتیجه، باعث به هدر رفتن قسمت مهمی از نیروهای خلاق و سازنده طبقه متفکر جامعه ایران می شود. در این مقاله پس از بحث و بررسی صفات و رفتار یک مدیر خوب و ذکر اصول لازم الاجرا در امر مدیریت، نتیجه گیری می شود که در سایه مدیریت صحیح می توان شرایط منطقی رضایت کار و وجدان کار ایجاد نمود و بی میلی ها و بی تفاوتی ها را از میان برد و از حداکثر کارآئی افراد به منظور پیشرفت امور مؤسسات و وزارتخانه ها بهره برداری کرد. م. ع.

۵-۲۳۴

صادق پور، ابوالفضل.
"مدیریت بر جامعه دانشمند"،

۷-۳۳۷

مذهب، جواد.

"آموزش کارمندان"،

مجله کانون بانک ها، شماره ۳۹ (مرداد ۱۳۵۲)

ص. ۷-۱۳. نمودار ۲.

در این مقاله، نویسنده، ضمن بررسی در مورد لزوم اجرای برنامه‌های آموزشی در بدو خدمت، که باعث آمادگی افراد در انجام وظایف و مسئولیت های معین می گردد و آنها را با هدف ها و مقررات و مسئولیت های شغلی هر سازمان آشنا می کند، یادآور می شود، که برنامه های آموزشی ضمن خدمت، نیز برای هماهنگی و پیشبرد هدف ها و مقررات هر سازمان، خصوصا در نظام بانکی کشور تأثیر به سزایی دارد. ع.م.

۷-۳۳۸

میرزائی، ابوالفتح (و.ا.ه. مهرورزان)

"مدیریت مبتنی بر هدف"،

مدیریت امروز، دوره چهارم، شماره ۱ (بهار

۱۳۵۲) ص. ۱-۹. کتابشناسی ۵.

هدایت کوشش های انفرادی و سوق دادن آنها در جهت هدف یا هدف های سازمان، موضوع بحث "مدیریت مبتنی بر هدف" را تشکیل می دهد، که می توان آن را به شرح زیر خلاصه کرد: "تعیین و تصریح هدف های سازمان و فراهم آوردن وسایل

های دولتی است و دیگری دال بر تحول و تغییر اصول و موازین کار آموزش و پرورش در تمام سطوح آموزشی کشور است. در این مقاله پس از بررسی و تجزیه و تحلیل مفهوم فوق می توان چنین نتیجه گرفت که برای حصول قطعی و اطمینان بخش انقلاب اداری دار نظام دولتی ایران باید خصوصیات جامعه ایرانی، بررسی شود، آموزش و پرورش در کودکان و دبستان بیشتر از سایر دوره های تحصیلی مورد توجه قرار گیرد، موجبات آموزش ضمن خدمت در کلیه ادارات دولتی فراهم شود و بالاخره کوشش شود تا بین مردم و نظام اداری همکاری و توافق به وجود آید به نحوی که مردم از کارهای درست و صادقانه اداری حمایت و پشتیبانی کنند. ع.م.

۷-۳۳۶

مصباح،

"طبقه بندی مشاغل از آغاز تا..."

مجله فنون اداری، سال دهم، شماره ۴۶ و ۴۷

(فروردین و اردیبهشت ۱۳۵۲) ص. ۸۵-۱۰۳.

جدول ۲.

نویسنده، ابتدا تعریفی از طبقه بندی مشاغل و هدف آن، به دست می دهد، سپس به ذکر تاریخچه طرح طبقه بندی مشاغل، در آمریکا و انگلستان می پردازد. تبصره های قانون استخدام کشوری، رشته های شغلی و شرایط احراز، مهمترین مسائلی است که در این مقاله مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. ش.ا.

ترجمه سید مهدی الوانی.

مدیریت امروز، دوره چهارم، شماره ۲ (تابستان ۱۳۵۲) ص. ۱۱۶ - ۱۱۹.

در جذب نیروی انسانی کارآمد، اولین قدم مصاحبه و تماس با تعداد زیادی از افراد است. باید در نظر داشت که افراد شایسته و با استعداد قبل از آنکه به وسیله کارفرما انتخاب شوند، خودشان کارفرمای خود را انتخاب می کنند. این گونه افراد در هنگام مصاحبه شما را ارزیابی می کنند. لذا باید این احساس در آنها بوجود آید که سازمان شما محل مناسبی برای کار و پیشرفت است و از هوش و استعداد افراد به نحو احسن استفاده می شود و وسایل رفاه و آسایش آنها فراهم می گردد. ل. م.

انگیزش مدیران به منظور تامین افزایش بازده سازمان و تشخیص عوامل مخل و مانع حصول به هدف و اقدام در رفع آنها و آخر الامر ارزشیابی نتایج به طور ادواری و تعیین هدف های جدید به طور مستمر". اصول کلی مدیریت مبتنی بر هدف عبارتند از: ۱- اصل تعیین و تصریح هدف ها، ۲- اصل توالی هدف ها، ۳- اصل تفویض اختیار بر مبنای هدف، ۴- اصل آزادی عمل، ۵- اصل تسجیل نتایج حاصل، ۶- اصل مشارکت در مسئولیت، ۷- اصل جوابگوئی، ۸- اصل بهبود توانایی مدیریت، همچنین در زمینه شیوه استقرار "مدیریت مبتنی بر هدف" نیز در مقاله، مطالبی آمده است. م. م.

۲۳۹-۷

ویستر، اریک.

"جذب نیروی انسانی کارآمد"،

علوم سیاسی

۷-۲۴۰

آشوری، داریوش.

"تطور مفهوم دولت در جهان سوم"،

جهان نو، سال بیست و هشتم، (بهار و پاییز

۱۳۵۲) ص. ۲۶-۳۳.

۷-۲۴۱

اردلان، فریدون.

"سیمای امروز و فردای جهان"،

مسائل جهان، شماره ۲ (خرداد ۱۳۵۲)

ص. ۴۲-۵۱. گتابشناسی ۱.

در این مقاله نتایج برنامه اولین دهه توسعه و هدف های برنامه دومین دهه توسعه بحث و بررسی می شود. نتایج اولین دهه توسعه نشان می دهد که غیر از کشورهایی که از شرایط استثنایی برخوردار بوده اند، غالب کشورهای جهان سوم پیشرفتی عادی داشته اند. برای موفقیت هر چه بیشتر برنامه دومین دهه توسعه و برای اینکه دنیایی به وجود آید که در آن منافع تمام ملتها اعم از غنی و فقیر در نظر گرفته شود، پیشنهاداتی در مورد برنامه ریزی کار و شغل، عقد قرارداد جهانی تجارت بین المللی، اختصاص مبلغی

از نظر "ماکس وبر" مشخصات مهم قدرت سیاسی در جوامع سنتی شرقی از جمله اینها است: (۱) قدرت سیاسی مطلق است. (۲) انحصار قدرت در دست یک نفر است. (۳) تمام سلسله مراتب اداری مملکت به صورت دستگاه شخصی فرمانروا عمل می کند. (۴) اتباع حکومت "رعایا"ی فرمانروا به شمار می آیند. این اساس، در نتیجه انقلاب کبیرفرانسه و نضج دموکراسی در انگلستان، به تدریج در شرق نیز مورد سوءال قرار گرفت. امروز در سراسر جهان، این اصل پذیرفته شده است که حکومت باید قانونی باشد و تصمیمات قوه اجرایی باید به تصویب مرجعی که نماینده اکثریت جامعه است، برسد، اما از لحاظ فلسفه مارکسیسم، تنها تساوی اقتصادی است که بنیاد دموکراسی حقیقی را تشکیل می دهد و براین مبنا، دموکراسی سیاسی بورژوازی شکل دیگری است

۷-۲۴۳

امیری، عباس.

"آمریکا در خاور"،

مسایل جهان، شماره ۲ (خرداد ۱۳۵۲)

ص. ۱۹ - ۲۷.

در این مقاله ابتدا مشکلات و محدودیت هایی که رهبران آمریکا در اعمال سیاست خود در خاور میانه داشته‌اند، مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد. سپس هدف های آمریکا در خاورمیانه و پیوستگی منافع آمریکا و اسرائیل توضیح داده می‌شود. در پایان مقاله، پس از تشریح اشتباهاتی از جانب آمریکا که به توسعه نفوذ کمونیست ها در خاورمیانه کمک کرده است و توصیف دکترین آیزنهاور ورد سیاست مستقل آمریکا، نتیجه گیری می‌شود که باید سیاست یک جانبه آمریکا تغییر کند. زیرا در غیر این صورت ضررهای جبران ناپذیری برای این کشور ببار خواهد آورد. ع. م.

۷-۲۴۴

اهرایلو، بیوک.

"دولت و اقتصاد، توسعه بوروکراتیسم در

نئولیبرالیسم"،

نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی تبریز،

سال بیست و پنجم، شماره ۱۰۵ (بهار ۱۳۵۲)

ص. ۱۲۱ - ۱۲۹. کتابشناسی ۴.

از درآمد خالص ملی کشورهای پیشرفته برای کشور های در حال توسعه، اجرای برنامه تنظیم جمعیت، گسترش صنعت در کشورهای جهان سوم، تنظیم سیاست رشد کشاورزی و اجرای اصول آموزش و بهداشت رایگان ارائه شده است. به اعتقاد نویسنده مقاله، اجرای پیشنه‌ها در فوق به توسعه و رشد سریع ممالک جهان سوم، یعنی به هدف اصلی برنامه دومین دهه توسعه فوق العاده کمک می‌کند. ع. م.

۷-۲۴۲

اسکولینگف، یوجین.

"تکنولوژی و سیاست"،

مسایل جهان، شماره ۲ (خرداد ۱۳۵۲)

ص. ۵۴ - ۶۰.

در این مقاله تأثیر توسعه تکنولوژی در ایجاد سیستم بین المللی مورد بررسی قرار گرفته است. نویسنده متذکر می‌شود که تکنولوژی جهانی قصد دارد اتخاذ تصمیم در سیاست را از سطح غیر متمرکز دولت‌ها خارج کرده و آن را به طرف سیستم سیاست متمرکز بین المللی سوق دهد. در مقاله، همچنین ضرورت همکاری بین المللی در فضا بررسی شده است. نویسنده نتیجه می‌گیرد که در صورت ایجاد سیستم بین المللی، تعیین خط مشی واتخاذ سیاست در زمینه دانش و تکنولوژی، در مجامع بین المللی تعیین می‌گردد. س. ت.

آ-ولف و آگنر و آلبرت شافل بر خلاف کلاسیک ها معتقدند که دولت، نظم دهنده غیر

۹ کشور سوسیالیستی صادر شده است، در حالیکه واردات ایران از این کشورها، بیش از ۷/۵۲٪ کل واردات ایران را تشکیل نمی دهد. در مقاله، روابط اقتصادی، بازرگانی فرهنگی و به خصوص روابط سیاسی ایران، با هر یک از کشورهای سوسیالیستی، اعم از چین و شوروی و یوگوسلاوی و آلبانی و آلمان شرقی، مورد بررسی قرار گرفته است. ج. م.

۷-۲۴۶

"چهارمین جنگ اعراب و اسرائیل"،

نیروی هوایی شاهنشاهی، سال سی و هفتم، شماره ۶ (۱۳۵۲) ص. ۴-۱۲ و ۴۵-۴۹. تصویر ۹.

چهارمین جنگ اعراب و اسرائیل که با

پیشروی مصر و سوریه در مناطق متصرفی سال ۱۹۶۷ اسرائیل آغاز شد در پایان هفته دوم تغییر جهت داد. بی اعتنایی اسرائیل به قطعنامه های آتش بس ۲۲ و ۲۴ اکتبر باعث شد که قطعنامه سوم شورای امنیت به منظور تضمین اجرای دو قطعنامه اول و اعزام نیروهای بین المللی برای اجرای مقررات آتش بس در خاورمیانه صادر گردد. این جنگ خونین ترین و پر خرج ترین جنگ های اعراب و اسرائیل محسوب می شود. در مقاله مشخصات موشک های "سام" ساخت شوروی که در مراحل اولیه جنگ مانع شدند که اسرائیل برتری هوایی به دست آورد، همچنین وضع نیروی هوایی کشورهای عربی در آغاز جنگ شرح داده شده است. آ. آ.

اجتناب ناپذیر بخش های خصوصی به شمار می رود و تکالیف او به دو قسمت، تقسیم می شود: اول، بی عدالتی های اجتماعی را از طریق وضع مالیات ها و یا حمایت از ضعفا با ایجاد تعادل لازم از بین می برد. دوم، در کلیه رشته ها در مواقع ضروری، خود به عنوان تولید کننده ظاهر می شود، اما سیستم بوروکراتیسم، ناشی از دولتی شدن اقتصاد نیست. دولت های کنونی در نتیجه پیشرفت تکنولوژی امروز، دیگر قادر نیستند که مانند گذشته جهت تأمین نیازمندی های افراد، سازمان اداری کوچکی داشته باشند. به عبارت دیگر بوروکراتیسم از ظواهر عصر ما به شمار می رود نه از ظواهر اقتصاد دولتی. پ. پ.

۷-۲۴۵

"ایران و کشورهای سوسیالیست"،

مسایل جهان، شماره ۳ (تیر ۱۳۵۲) ص. ۹-۱۶. کتابشناسی ۴. جدول ۴.

روابط ایران با کشورهای سوسیالیست رو به گسترش نهاده است. این تحول ناشی از سیاست مستقل ملی است که ایران از ده سال پیش به این طرف، درپیش گرفته است. سیاست مزبور مبتنی بر "همکاری و همزیستی و تفاهم با کلیه کشورها و جوامع ولو با سیستم های حکومتی و ایدئولوژی متفاوت" است. براساس این سیاست، ایران در سال های اخیر روابط خود را با کشورهای سوسیالیستی، در زمینه های مختلف، توسعه داده است. در سال ۱۳۵۱، ۴۱٪ کل صادرات مواد غیر نفتی ایران به

۷-۲۴۷

"سخنرانی سالوادور آلنده در مجمع عمومی سازمان ملل"،

ترجمه علی همدانی.

نگین، سال نهم، شماره ۱۰۰ (شهریور ۱۳۵۲)
ص. ۱۴ و ۰۶۳ تصویر ۱.

در این مقاله، سخنرانی آلنده در مجمع عمومی سازمان ملل، در باره موقعیت شیلی از نظر اقتصادی و سیاسی عنوان گردیده است. سخنان آلنده حاکی از عقب افتادگی اقتصادی، استثمار شدید و فقر و بیکاری در شیلی و مبارزه مردم با آن است. او همچنین به روشن ساختن سیاست خود در مورد ملی کردن منابع اصلی شیلی و تأثیر آن در وضع رقت بار مردم پرداخته است. س. ت.

۷-۲۴۸

طلوعی، محمود.

"رسوایی" و "واترگیت" و برخورد نیکسون و کنگره آمریکا"،

مسایل جهان، شماره ۲ (خرداد ۱۳۵۲)
ص. ۳۴ - ۰۴۱ تصویر ۴.

در این مقاله ماجرای واترگیت، دخالت سنا در این ماجرا و تشکیل کمیته تحقیق، مورد بررسی قرار گرفته است. نویسنده مقاله متذکر می شود که از زمان نیکسون به بعد اختلافاتی که از کنگره نود و دوم، بین رئیس جمهوری و کنگره آمریکا آغاز شده بود، وسعت بیشتری پیدا کرده است. مهمترین این

موارد اختلاف عبارتند از: ۱- اختیارات مالی ۲- اختیارات جنگی و ۳- امتیازات اعضای قوه مجریه. در مقاله، همچنین نظریه کارل آلبرت و نظریه جوالد فورد در مورد اختلاف قوای مجریه و مقننه بررسی شده است. فعالیت کبیته تحقیق سناي آمریکا، نیکسون را وادار کرد که به سهل انگاری در اجرای واترگیت اعتراف کند. همین امر امکان اعلام جرم علیه رئیس جمهوری در کنگره آمریکا را بطور جدی پیش آورد. نویسنده نتیجه گیری می کند که رسوایی واترگیت با اینکه به حیثیت و اعتبار زمامداران فعلی آمریکا در دنیا لطمه زده، بر اعتبار و احترام نظام دموکراسی آمریکا در جهان افزود و قدرت کنگره و مطبوعات این کشور را در برابر قوه مجریه آشکار کرد. س. ت.

۷-۲۴۹

عالمی، باقر.

"نقش آموزش حقوق بشر در تفاهم و همکاری بین المللی"،

مجله مسایل ایران، شماره ۱۱۸ (شهریور ۱۳۵۲)
ص. ۲۳ - ۰۲۷.

نویسنده در این مقاله تأثیر تفاهم و نزدیکی افکار را در همکاری های بین المللی و حفظ صلح، مورد بررسی قرار داده و معتقد است که پیشرفت علم و صنعت برای بشریت مسایل مشترکی به وجود آورده و احساس و درک یکسان این مسایل سبب گردیده است که اقدامات جهانی برای پیشگیری از خطراتی که در کمین بشریت است انجام گیرد.

شده است، حل کنیم و سعی کنیم هر چه زودتر این سازمان به مرحله رشد و بلوغ کافی برسد. م. ع. ۰

۷-۲۵۱

عبده، جلال.

"نتایج اقتصادی و اجتماعی مسابقه تسلیحاتی"،

مجله مسایل ایران، سال دهم، شماره ۱۱۷

(مرداد ۱۳۵۲) ص. ۳۸-۴۲.

تا زمانی که خلع سلاح جهانی تحقق نیافته

و سازمان ملل از امکانات و وسایل کافی برای حمایت

از کشورهای عضو سازمان ملل در برابر تجاوز کشور

های دیگر برخوردار نیست بسیاری از کشورها چاره‌ای

جز تقویت نیروی دفاعی خود ندارند. در سال ۱۹۷۰

هزینه تسلیحاتی جهان به دویست میلیارد دلار

رسید و این مبلغ دو برابر و نیم مبلغی است که در

راه آموزش مصرف شده و ۳۰ برابر کمک مالی است

که به کشورهای در حال رشد شده است. در دهه

۱۹۶۰ نیروهای مسلح موجود بیش از گذشته شده

و بر پیچیدگی فنی و در نتیجه قدرت انهدامی آنها

افزوده شده است زیرا دولتهایی که با یکدیگر رقابت

دارند سعی می‌کنند بر کیفیت و کمیت تسلیحات

خود بیافزایند و در نتیجه شایعات تسلیحاتی تشدید

می‌شود. آ. آ.

۷-۲۵۲

م. ا.

"تشنجات سیاسی پس از جنگ دوم جهانی (۹)"،

مهنامه شهربانی گل‌کشور، شماره ۴۵۱

(فروردین ۱۳۵۲) ص. ۵۹-۶۲. تصویر ۰۲.

از نظر نویسنده، راه نیل به هدف‌های مشترک بشریت شناخت واقعی حقوق بشر و آزادی‌های اساسی است. برای این منظور باید آموزش حقوق بشر در سطح جهانی انجام گیرد. مباحث اصلی مقاله، عبارتند از: حقوق بشر و اقسام آن، هدف از آموزش حقوق بشر، چگونگی آموزش حقوق بشر، مراحل آموزش حقوق بشر، نقش معلم، تدریس حقوق بشر در دبیرستان‌ها، شرایط تأثیر آموزش حقوق بشر و نقش یونسکو. س. ت.

۷-۲۵۰

عبده، جلال.

"سازمان ملل متحد یک ضرورت تاریخی و سیاسی است"،

مسایل جهان، شماره ۲ (خرداد ۱۳۵۲)

ص. ۲۸-۳۳.

در این مقاله ابتداء تاریخچه مختصر سازمان

ملل متحد و هدف از تشکیل آن ذکر می‌شود. سپس

دلایل تزلزل اعتقاد کنونی نسل جوان نسبت به

این سازمان بررسی می‌گردد و لزوم تغییر این نوع

طرز فکر در جهت پشتیبانی از این دستگاه خاطر

نشان می‌شود. علل ناکامی‌های سازمان ملل متحد

و مواردی که شکست‌های این سازمان به آن بستگی

دارد بیان می‌گردد. در پایان نویسنده به این

نتیجه می‌رسد که دیپلماسی سنتی نمی‌تواند جوابگوی

همه مسایل دنیای امروز باشد، لذا مسایل خود را

از طریق سازمان ملل متحد، که هدف‌هایش براساس

همبستگی روز افزون بین ملل و منافع جهانی تنظیم

جمله عبارت بوده است از: منفرد کردن کمونیست‌ها از مردم، محروم کردن آنها از حمایت خارجی، ایجاد عدم اعتماد بین مردم در همکاری با کمونیست‌ها و به کار بردن روش‌های ضد چریکی. س.ت.

۲-۲۵۴

نکرومه، قوام.

"اتحاد یا مرگ"،

ترجمه دکتر بیدار.

بازار خاور میانه، سال یازدهم، شماره ۱۸

(۳۱ خرداد ۱۳۵۲) ص. ۲۶-۲۷ و ۴۴.

تصویر ۱.

مقاله، فشرده‌ای از سخنان قوام نکرومه (رئیس جمهور سابق غنا) در جلسه افتتاحیه پیمان سازمان وحدت آفریقا است. وی ضمن بازگو کردن نیازها و علل اصلی این گرد هم‌آیی، به تشریح شیوه‌های مبارزه، در برابر استعمار و راه رسیدن به استقلال سیاسی و اقتصادی پرداخته است. به نظر وی اتحاد سیاسی جوامع آفریقایی، تنها از طریق دفاع مشترک، سیاست خارجی مشترک، دیپلماسی مشترک، ملیت مشترک، و واحد پول مشترک، می‌تواند موفقیت‌آمیز باشد. م.م.

در این مقاله که حاکی از گسستن شیرازه امور سربازان آمریکایی در کره و تضعیف روحیه آنان در مقابل سربازان چینی می‌باشد، تصرف سئول توسط سربازان چینی و جنگ آمریکا و متحدانش با سربازان چینی که منجر به پیروزی آمریکا شد، مورد مطالعه قرار گرفته است. نویسنده عقاید ژنرال مک آرتور را مبتنی بر نابودی قوای کمونیست در آسیا و اختلاف او را با ترومن که منجر به سلب قدرت از ژنرال آرتور گردید، بررسی کرده است. س.ت.

۲-۲۵۳

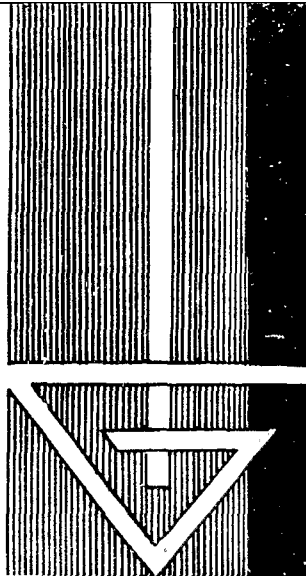
م.ا.

"تشنجات سیاسی پس از جنگ دوم جهانی (۱۴)"، مهنامه شهرستانی گل‌گشور، شماره ۴۵۶ (شهریور ۱۳۵۲) ص. ۶۱-۶۴. تصویر ۲.

در این مقاله علل شورش کمونیست‌های مالزی، تماس آنان با حزب کمونیست چین، و تشکیل ارتش ضد بریتانیایی خلق مالزی در سال ۱۹۴۸، مورد بررسی قرار گرفته است. ضمایم نویسنده در این مقاله، از نبرد ۱۲ ساله کمونیست‌های مالزی با نیروهای دولتی آن کشور، که منجر به پیروزی نیروهای دولتی شد، سخن گفته و علل پیروزی نیروهای دولتی را بیان کرده است. این علل از

تشکر

بدینوسیله از آقای محمود معتقدی که در جمع آوری منابع و تصحیح قسمتی از چکیده ها ، با سر دبیر مجله ، همکاری داشته اند ، و نیز از آقای محمد اسماعیل اسلامی که از لحاظ فنی در این شماره فعالیت داشته اند ، همچنین از آقای احمد صباحی مسئول چاپخانه و سایر کارکنان چاپخانه ، تشکر می شود .

فهرستها

فهرست نام نویسندگان و مترجمان

۱۲۹	استاك ، موريس	۲۱۳	آريان پور ، اميرحسين
۶	استعلامی ، محمد	۱	آزاد ، حسين
۲۴۲	اسكولينكف ، يوجين	۱۷۹، ۱۸۰	آزمایش ، علی
۱۳۰	اشرف ، احمد	۲	آشتی ، محسن
۵۴	اقتداري ، عليمحمد	۲۴۰	آشوري ، داريوش
۱۸۲	اکرمی ، مهدی	۱۲۶	آصف نیا آريانی
۲۳۹	الواني ، مهدی	۳، ۴	آصفی ، آصفه
۱۸۳	امجدی ، فريبرز	۵۰	آموزگار ، جهانگیر
۱۵۹	اميرشاهی ، شهرآشوب	۴۶	آموزگار ، محمدحسن
۲۴۳	امیری ، عباس		
۲۴۴	اهرابلو ، بيوك	۱۳۶	ابراهیم ، پاشا
۱۳۲	اينگرسال ، جان	۵۱	اتمارا ، مينگر
		۱۲۷	احمدپور ، اسماعيل
۸	بازرگان ، فريدون	۱۸۱	احیائی ، مرتضی
۱۳۳	باير ، ايستوان	۲۱۴	اخوت ، ولی الله
۹	بتيز ، مارتين	۲۴۱	اردلان ، فريدون
۱۳۶	بلومر ، هربرت	۲۲۸	ارکان ، مهري
۲۱	بوزری ، پروين	۱۲۸	ارمهاك ، محبوب

۶۷	تکیه ، عباس	۱۳۷	بوگنار ، ژوزف
۱۴۲، ۱۸۶	توسلی ، غلامعلی	۱۶	بهبهانی ، زرین
۴۸	توکل ، عبدالله	۱۰۶	بهرامپور ، کیومرث
		۱۱	بهرامی ، هادی
۲۰	جزایری ، مریم	۱۲۴	بهرزادی ، حبیب الله
۱۴۳	جعفری ، ابراهیم	۱۲	بینون ، جان
۲۱	جنینگز ، فرانک		
۲۱۷	جوانشیر ، عبدالله	۵۹، ۶۰، ۶۱	پارسا ، پرویز
		۱۳۹	پاک شیر ، پرویز
۲۱۸	حائری روحانی ، علی	۳۲	پاک گوهر ، نعمت الله
۱۴۴	حائری ، فاطمه	۱۳	پائولو ، فرایر
۱۴۵	حداد ، جمال	۱۴	پرتو اعظم ، ابوالقاسم
۶۷	حسابی ، منوچهر	۱۵	پروکوفیو ، میخائیل
۲۲	حسینی ، علی اکبر	۶۴	پکارسکی ، لئونید
		۱۶	پوتر ، ارترت
۱۸۸	خالصی ، ایرج	۱۸۵	پورسرتیپ ، فرج الله
۱۸۹،	خلعت بری ، ارسلان	۱۷، ۱۴۰	پهلوان ، چنگیز
۱۹۰، ۱۹۱		۱۸	پیازه ، ژان
۷۱	خمامی ، یوسف	۱۹	پیرنیا ، علی

۱۴۹	ساروخانی ، باقر	۷۲	خوانساری ، محمد
۱۹۵	ساس ، توماس . . .		
۲۳۳	ستاری ، محمد	۱۹۲	دامغانی ، محمد تقی
۱۹۶	سجادی ، سید جعفر	۱۴۶	دانش ، تاج زمان
۷۵	سخن سنج ، شهاب الدین	۲۲۱	درهمی ، تقی
۷۷	سرودی ، محسن	۲۵۴	" دکتر بیدار "
۲۲۷	سروری ، محمد حسین		
۷۸	سلاحی ، عزیز	۱۲۰ ، ۱۲۱ ،	ذاکری ، مصطفی
۲۴	سلیم ، غلامرضا	۱۲۲	
۲۵	سنجر ، منصور		
۷۹	سنندجی ، منوچهر	۱۴۸	رامتین ، سیروس
۲۶	سوکود ولسکی ، بوگدان	۱۸ ، ۱۷۶ ، ۲۱۹	رضوی ، مسعود
۲۷	سیف ، علی اکبر	۶۸ ، ۲۳۰	رفیعی ، صمد
۱۵۱	سیمون ، امیل	۱۹۳	رفعتی ، علی
		۲۳۲	رمزگویان ، غلامعلی
۱۹۷	شاهکار ، محمد	۲۳	ریمر ، اورت
۲۲۹	شراره ، مرتضی		
۱۵۲	شفازند ، منصور	۱۹۴	زاخری ، زین العابدین
۲۸	شیخاوندی ، داور	۱۰۹	زرین ، مهدی

۹۳	فاراین ، ماتور	۲۳۴	صادق پور ، ابوالفضل
۹۳	فانجاپا ، ك.ل.	۱۹۸	صدرزاده ، افشار
۳۸	فخرائی ، ناهید	۸۳	صمدی ، منوچهر
۱۵۵	فرجاد ، محمدحسین	۸۸	صهراسرافیل ، شیرین
۱۳۱	فرزاسی ، هوشنگ		
۹۴	فرزانه پور ، غلامرضا	۱۵۳	ظاهری ، هوشنگ
۶۹	فرزانه ، م	۲۴۸	طلوعی ، محمود
۱۲، ۳۹	فشارکی ، پریدخت	۱۹۹	طلیعه ، منوچهر
۹۵	فلاح ، رضا	۱۹۵	طوسی ، عزیز
۹۶، ۹۷	فیروزان ، گشتاسب		
۹۸		۱۳۸	عابدین ، بهدار
		۲۰۰، ۲۴۹	عاملی ، باقر
۱۵۷	قابوسی ، فرهاد	۲۰۱، ۲۰۲	عبادی ، شیرین
۱۵۶	قاسم زاده ، فاطمه	۲۵۰، ۲۵۱	عبده ، جلال
۳۱	قاضی ، قاسم	۲۹، ۳۰	عطایی ، پروین
۵۶، ۱۰۴	قریب ، مصطفی	۹۱	علاقبند ، حسین
		۹۲	عنایت ، فیروز
۹۹	کاتوزیان ، محمدعلی		
۱۵۸	کاشفی ، مجتبی	۱۵۴	غروی ، محمد
۳۲	کامن ، جان		

۲۳۰، ۲۵۲، ۲۵۳	ا.م	۱۵۹	کاند، پیر
۴۰	مارشال، ریچار	۱۰۱	کاوسیان، عبدالحمید
۴۱	مارشان، پیر	۳۳	کریمی، حبیب الله
۱۰۶	مایر، جرالـد - ام	۳۵	کظیمی، ابراهیم
۱۰۷	مجلسی، فریدون	۳۴	کلارک، آن
۱۶۳	مجیدی، فریبرز	۱۶۰	کلاهی، رسول
۲۰۶، ۲۰۷	محسنی، مرتضی	۳۵	کولن، ماریون
۱۲۸، ۱۵۱	محسنی، منوچهر	۳۶	کیانوش، محمود
۱۶۴، ۱۶۵		۱۰۲، ۱۰۳	کیانی، بهمن
۲۰۸	محضری، محمد علی	۲۰۳	کیانی نژاد، زین الدین
۵۲، ۶۵	محمدی، ع	۱۵، ۲۶، ۳۷	کیوانی، مجد الدین
۲۳	مروتی، محمد حسین		
۱۳	مشایخی، محمد	۲۱۹	گاشری، آر. دی.
۲۳۶	مصباح	۲۱۱	گرامی، محمود
۲۲۳	مصطفوی رجالی، سیمین	۳۸	گلادگر، ژ - روزول
۱۰۸	مظهری، اشرف	۳۹	گلدستون، ل
۲۱۰	معینی افشار، منوچهر	۱۶۱	گودرزی، کریم
۳۴	مقدم، ایران	۱۰۵	گیغن، جانیس
۱۶۸	مقدم مراغه ای، رحمت الله		
۱۶۹	منتظمی، بهروز	۲۰۴، ۲۰۵	لطفی، تقی

۱۱۸	نیلی ، تیمور	۱۱۰	مولوی ، محمد علی
		۱۲۹	مهدوی ، مهدی
۲۱۲	واحدی ، مصطفی	۲۳۷	مهدب ، جواد
۲۳۹	ویستر ، اریک	۲۳۸	مهر وژان ، وا. ه.
۲۲۷	ورل ، ل.	۲۲۴	مهندس ، خسرو
۱۱۹	وطنی ، محمد حسن	۲۳۸	میرزائی ، ابوالفتح
۱۷۵	ووه ، س. ی.		
		۱۷۰	ناجی ، مهدی
۳۸	هاریس ، هربرت	۱۷۱	ناصری ، فریدون
۱۳۷	هراتی ، خلیل	۴۳	ندامانی ، ابوالفضل
۱۷۶	هررا ، فیلیپ	۲۲۵	نراقی ، اختر
۱۷۵	هشی ، ایرج	۱۷۲	نشاط ، بهرام
۱۷۷	همایون پور ، پرویز	۲۵۴	نکرومه ، قوام
۲۴۷	همدانی ، علی	۴۵	نوابی ، داود
۱۷۸	هیگتر ، مارسل	۴۰ ، ۴۴	نوابی نژاد ، شکوه
۱۲۵	هیئت ، ضیاء الدین	۲۱۱	نورماندیو ، آندره
		۲۲۶	نوری ، مهدی
		۴۶	نیفرت ، جیمس . ت
		۴۷	نیلی پور ، رضا

فهرست مجله‌ها

آئینه هند

اخبار

استاندارد

اقتصاد و صنعت

بازار خاور میانه

بورس ماهانه

پیام یونسکو

پیک دریا

تلاش

تماشا

جهان نو

حقوق بشر

حقوق مردم

خرد و کوشش، نامه ادبیات و علوم اجتماعی

دفتر روستا

دهقان روز

رودکی

سخن

فردوسی

فرهنگ و زندگی

کار و تأمین اجتماعی

کانون سردفتران

کانون وکلا

ماهنامه آموزش و پرورش

ماهنامه تعاون

مجله اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران

مجله تحقیقات بازرگانی

مجله تربیتی جندی شاپور

مجله حقوقی وزارت دادگستری

مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی مشهد

مجله روان شناسی

مجله فنون اداری

مجله کانون بانکها

مجله مسائل ایران

مجله مسائل جهان

مجموعه — نشریه پژوهشی و علمی دانشسرای عالی (ادبیات و علوم انسانی)

مکتب مام

مهنامه شهرپانی کل کشور

مهنامه قضایی

نمای تربیت

نشریه داخلی بانک رهنی ایران

نشریه داخلی بانک صادرات ایران

نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی تبریز

نشریه دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

نشریه دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران

نشریه کمیته ایرانی واطاق بازرگانی بین المللی

نگین

نیروی هوایی

وحید ماهانه

No. 175

Published by the Iranian Documentation Centre

46 , Shahreza Avenue

P . O Box 11 - 1387 Tehran, Iran

Tehran Book Processing Centre Card Number M53-3804

*Printed at the Print House of the Institute for Research
and Planning in Science and Education*

Ministry of Science and Higher Education
Institute for Research and Planning in Science and Education
Iranian Documentation Centre
(IRANDOC)

Irandoc Social Science

ABSTRACT BULLETIN

Covering Period

March - September 1974

Volume 7

Number 1-2

June 1979